

Riksgäldens årsredovisning

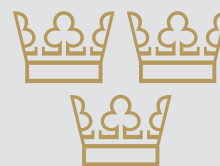
2020

Riksgäldens årsredovisning

Riksgäldskontoret (Riksgälden) är en myndighet under Finansdepartementet och ska årligen ta fram och lämna en årsredovisning till regeringen. Årsredovisningen ska utgöra underlag för regeringens uppföljning av myndighetens verksamhet. Den ska också bidra till ökad kunskap om Riksgäldens verksamhet.

Rapporten inleds med att beskriva Riksgäldens roll på finansmarknaden och i samhälls-ekonomi. Sedan följer resultatredovisningen som behandlar verksamheten under året inom respektive uppdragsområde. Även verksamhetens riskhantering, säkerhetsarbete, organisation och medarbetarfrågor samt kostnader och anslag behandlas i denna del. Den finansiella redovisningen omfattar myndighetens resultat- och balansräkning, finansieringsanalys, anslagsredovisning och noter.

Innehåll

Riksgäldens roll på finansmarknaden och i samhällsekonomin	4
Året i korthet	6
Riksgäldsdirektören har ordet	7
Organisation och styrning	10
Riksgäldens arbete kopplat till covid-19	14
Statens internbank	18
Skuldförvaltning	24
Garantier och utlåning	37
Finansiering av kärnavfall	46
Finansiell stabilitet	53
Riskhantering	60
Säkerhet	65
Medarbetare och kompetens	68
Kostnader och anslag	74
Finansiell redovisning	83
Resultaträkning	86
Balansräkning	87
Fortsättning Balansräkning	88
Finansieringsanalys	89
Fortsättning Finansieringsanalys	90
Anslagsredovisning (Not 63)	91
Noter	94
Sammanställning av garanti- och utlåningsverksamheten	123
Sammanställning av väsentliga uppgifter	129
Ersättningar och andra förmåner	130

Riksgäldens roll på finansmarknaden och i samhällsekonomin

Riksgälden ansvarar för att statens finanser hanteras effektivt och bidrar till att värna stabilitet i det finansiella systemet. Riksgälden tryggar den svenska ekonomin och har en central roll både på finansmarknaden och i samhällsekonomin.

Riksgälden tryggar Sveriges ekonomi

Myndighetens olika uppdrag bidrar bland annat till att statens kostnader inom centrala förvaltningsområden hålls låga och att det finansiella systemet hålls stabilt. Riksgälden stödjer därmed förutsättningarna för en varaktig god och stabil utveckling av den svenska samhällsekonomin.

Effektiv förvaltning av statens finanser

Riksgälden är navet i statens finansförvaltning. I myndighetens uppdrag ingår att sköta statens upplåning och förvalta statsskulden. Riksgälden lånar pengar genom att sälja statspapper. Målet är att låna pengar för statens räkning till lägsta kostnad utan att risken blir för hög. Hur mycket Riksgälden lånar beror framför allt på hur statsbudgeten utvecklas. När det är underskott lånar staten pengar och då ökar statsskulden. Om det är överskott i budgeten betalar Riksgälden tillbaka på lånen och statsskulden minskar. Riksgälden gör prognoser för statens lånebehov för att kunna planera behoven effektivt och därmed minska räntekostnaden och risken för staten.

Riksgälden är också statens internbank och ansvarar för den statliga betalningsmodellen som möjliggör central likviditetsstyrning och säkra och effektiva statliga betalningar. Myndigheterna använder de betaltjänster som Riksgälden upphandlar i ramavtal med banker och kortleverantörer för att genomföra sina betalningar. Inbetalningarna är främst skatter medan utbetalningarna kan vara till exempel pensioner, bidrag eller studiemedel. Målet med betalningsmodellen är att statens betalningar ska utföras effektivt, säkert och till lägsta möjliga kostnad.

Robust krishantering för att värna finansiell stabilitet

En förutsättning för att samhällsekonomin ska fungera är att det finansiella systemet är stabilt. Finansiella kriser är bland det mest kostsamma ett samhälle kan drabbas av. Problem i en bank kan orsaka stora kostnader för samhällsekonomin. Vid en finanskris ansvarar Riksgälden för att upprätthålla stabiliteten genom att kunna ta kontroll över en krisande bank. Det är bankens aktie- och fordringsägare som ska stå för kostnaderna för att återskapa stabilitet i banken. Staten kan på detta sätt agera snabbt och kraftfullt för att hantera en finansiell kris utan att skattemedel sätts på spel. Syftet med detta regelverk, som kallas resolution, är att mer effektivt upprätthålla finansiell stabilitet och att på olika sätt minimera kostnaderna vid en framtida finanskris.

Vid hot om en allvarlig störning i det finansiella systemet kan staten, genom Riksgälden, i vissa fall också ge förebyggande statligt stöd till livskraftiga banker. Riksgälden ansvarar även för insättningsgarantin och investerarskyddet. Insättningsgarantin innebär att insättaren får ersättning av staten om banken eller institutet går i konkurs. Skyddet gäller upp till 1 050 000 kronor per person och institut (beloppet höjdes den 1 januari 2021 från 950 000). Med ett starkt konsumentskydd kan insättare känna sig trygga även i tider av finansiell oro, vilket också bidrar till stabilitet i det finansiella systemet.

Statliga garantier möjliggör samhällsviktiga investeringar och projekt

Statliga garantier och utlåning utgör också ett viktigt verktyg i statens hantering vid kriser. Riksgälden tillhandahåller garantier och utlåning till olika projekt utanför staten. Det största åtagandet är garantin till byggandet av Öresundsbron. Ett statligt garantiåtagande innebär att staten går i borgen för någon annans betalningsåtaganden, vilket leder till en ekonomisk risk för staten. Ett skäl till att staten ger garantier och lån är att vissa projekt har risker som privata finansiärer har svårt att värdera. Riksgälden bedömer riskerna och bestämmer avgifter och villkor för de garantier som ställs ut för att säkerställa en kostnadseffektiv och ansvarsfull hantering. Årligen publicerar myndigheten en rapport med bedömningar om riskerna i statens garanti- och utlåningsportfölj.

Riksgälden har också ansvaret för att säkra trygg finansiering av hanteringen av kärnavfall. Myndigheten ansvarar för att säkerställa att kärnkraftsindustrin kan finansiera hanteringen och slutförvaringen av kärnavfall och använt kärnbränsle, avvecklingen och rivningen av anläggningarna samt den forskning som krävs för att möjliggöra detta. Syftet med finansieringen är att den som förorenar står för kostnaderna som uppstår och att staten och därmed skattebetalarna inte ska behöva betala.

Året i korthet

- Riksgälden har bidragit till de samhällsekonomiska effekterna av covid-19 genom åtgärder som till exempel Företagsakuten och garantiprogram till flygbolag.
- Medarbetarna har sedan mitten av mars i stort jobbat hemifrån eller från alternativa platser för att förhindra smittspridning och därmed värna Riksgäldens förmåga att upprätthålla samhällsviktiga uppdrag. Myndigheten har genomfört regelbundna uppföljningar över medarbetarnas arbetssituation och hälsa kopplat till hemarbete.
- Statsbudgeten visade ett underskott på 221 miljarder kronor, jämfört med ett överskott på 112 miljarder kronor 2019. Statens lånebehov växte snabbt när pandemin bröt ut. Riksgälden mötte detta genom att öka upplåningen i alla typer av statspapper och introducera en ny 25-årig statsobligation. Statsskulden hamnade på 1 280 miljarder kronor, 168 miljarder högre än året före. Mätt som andel av BNP ökade statsskulden från 22 procent till 26 procent under året.
- Myndigheten publicerade under året tre statsupplåningsrapporter med prognoser för den ekonomiska utvecklingen. Pressträffarna genomfördes för första gången digitalt.
- Riksgälden emitterade för första gången en grön obligation. Volymen uppgick till 20 miljarder kronor. Det var stor efterfrågan och de pengar som lånades upp knyts till utgifter för miljö- och klimatsatsningar i statsbudgeten.
- Vid slutet av 2020 hade Riksgälden utestående garantier på totalt 24,2 miljarder kronor, jämfört med 26,7 miljarder kronor föregående år. Riksgälden ställde ut en kreditgaranti om 1,5 miljarder kronor till SAS samt en kreditgaranti om 180 miljoner kronor till Braathens Regional Airways. I slutet av året återbetalade SAS lånet och kreditgarantin är därmed avslutad.
- 71 banker och kreditinstitut har tecknat avtal med Riksgälden för att kunna ta del av garantier inom Företagsakuten till ett totalt värde av 39 miljarder kronor. Vid årsskiftet hade 34 av dessa banker och institut rapporterat in sammanlagt 732 lån, till ett belopp om 2,6 miljarder kronor.
- Myndigheten höjde sin beredskap för att hantera eventuella problem inom det finansiella systemet under pandemin och hade också tät kontakt med övriga stabilitetsvårdande myndigheter. I slutet av året fattades beslut om resolutionsplaner och minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL) för banker och kreditinstitut. På grund av covid-situationen förlängde Riksgälden också infasningsperioden för bankerna att uppfylla vissa MREL-krav.
- Riksgälden fortsatte arbetet med att framtidssäkra den statliga betalningsmodellen. Under året anslöt sig även flera nya myndigheter till valutakoncernkontot.
- Nya föreskrifter om finansiering av kärnavfall trädde i kraft under hösten, där det främsta syftet är att bidra till att säkerställa att medel ur kärnavfallsfonden används till avsedda ändamål.
- Riksgälden har fortsatt att stärka medarbetarnas kompetens i totalförsvarsfrågor genom ett samarbete med Försvarsmakten. Under året har myndigheten deltagit i två övningsaktiviteter inom Totalförsvarsövning 2020.
- Chefer och medarbetare utbildades inom temat tillitsbaserat arbetssätt för att få en gemensam plattform för att utveckla verksamheten.

Riksgäldsdirektören har ordet

Det här året har visat på vikten av ständig beredskap. Covid-19-pandemin innebar att Riksgälden snabbt fick ställa om och flytta hem stora delar av verksamheten för att minska smittrisen samt ta oss an helt nya uppdrag för att stötta svensk ekonomi och värna finansiell stabilitet. Samtidigt fortgick vår ordinarie verksamhet och vi hittade sätt att ta hand om varandra för att orka hålla ut. Tillsammans gör vi det som krävs, även när förutsättningarna förändras.

Ett historiskt år

Vi blev nog alla överraskade när covid-19 slog till i början av året. Virusets orsakade kraftig oro och turbulens på finansmarknaderna i hela världen, även hos oss i Sverige. Produktion och sysselsättning föll. Det krävdes snabba åtgärder för att upprätthålla våra samhällsviktiga funktioner. Svensk ekonomi ska tryggas i alla lägen. Tillsammans med andra samhällsaktörer ska vi bidra till att mota de ekonomiska effekterna av de stora BNP-fall som följt av pandemin.

Att hantera kriser av olika slag har vi i ryggmärken sen den akuta hanteringen av finanskrisen 2008 liksom de följande åren när Saab-konkursen skulle hanteras. Jag är stolt över hur snabbt vårt arbete formerades när viruset bröt ut. Vi har tagit snabba beslut om åtgärder för att i möjligaste mån förhindra smitta och säkerställa att vår verksamhet kan fungera. Sedan mitten av mars har majoriteten av våra medarbetare jobbat hemifrån. Vissa funktioner har arbetat uppdelat på olika verksamhetsplatser för att förhindra smittspridning.

Vi ställde snabbt om till nya digitala arbetssätt, mycket tack vare att vår IT-avdelning på kort tid säkrade en fungerande miljö. Medarbetare fick snabbt hem kontorsmaterial och IT-utrustning. Att säkerställa en god arbetsmiljö har varit en prioriterad fråga under hela året. Under hösten tog vi fram ytterligare åtgärder, bland annat fler friskvårdstimmar och nya mötesrutiner. För att vi ska orka hålla ut måste vi ta hand om oss själva och varandra.

Vår viktigaste uppgift – att stötta svensk ekonomi

Riksgäldens möjlighet att ställa ut statliga garantier aktualiserades tidigt under pandemin. Under mars gav regeringen oss ett uppdrag att ställa ut kreditgarantier för att dämpa de negativa effekter som virusutbrottet orsakade inom flygbranschen. Kort därefter fick vi ytterligare ett regeringsuppdrag att ta fram ett statligt garantiprogram till förmån för i första hand små och medelstora företag som drabbats ekonomiskt av pandemin. I slutet av året kom dessutom ett tredje uppdrag om att vidta förberedande åtgärder för att kunna ställa ut gröna kreditgarantier.

Tillsammans med de andra stabilitetsvårdande myndigheterna har Riksgälden ett ansvar inom finansiell stabilitet och bankkrishantering. Vi har noga bevakat utvecklingen inom det finansiella systemet och på flera sätt höjt vår beredskap för att kunna hantera problem. Samverkan är centralt,

FOTO: SIMON REHNSTRÖM/TTT NYHETSBYRÅN

både nationellt och internationellt. På hemmaplan har vi bland annat haft täta avstämningar i Finansiella stabilitetsrådet. Vi har också deltagit i MSB:s samverkanskonferenser och därmed bidragit till helhetsbilden av pandemin.

Covid-19 har påverkat Sveriges ekonomi kraftigt. Den ekonomiska nedgången har varit djup, men hittills inte lika illa som vi, och andra prognosinstitut, först trodde. Statens lånebehov har inte heller blivit lika stort som befarat. Statsskulden ökade snabbt i krisens början, men nivån som andel av BNP i slutet av året var fortsatt låg sett ur både ett historiskt och ett internationellt perspektiv. Vi kan se att statspappersmarknaden hittills fungerat bra med ökade emissioner både i Sverige, Europa och i omvärlden. Under turbulenta marknadsförhållanden i våras fick Riksgälden öka upplåningen vilket mottogs väl på marknaden och räntenivåerna var stabila. Det finns en stor efterfrågan på svenska statspapper. Allt tyder på att vår strategi fungerade mycket väl. Vi var också först ut i mars på den internationella kapitalmarknaden.

Som stabilitetsvårdande myndighet bidrar Riksgälden till samhällets pandemihantering på flera olika sätt. Oavsett vilken funktion var och en av oss har på myndigheten, så utför vi uppgifter som tillsammans bidrar till att samhället klarar detta. Tillsammans gör vi skillnad för människor.

Ett starkt lagarbete

Trots pandemin rullar våra ordinarie arbetsområden också på. Arbetet med att framtidssäkra den statliga betalningsmodellen, med fokus på säkra och effektiva betalningar, fortgår enligt plan. Riksgäldens roll i totalförsvaret är ett fortsatt prioriterat område. Över 200 medarbetare har nu genomgått en totalförsvarsutbildning vilket innebär att vi har en gemensam bottenplatta att jobba

vidare utifrån. Det ska vara en del av vårt DNA att tänka på hur vi bidrar till Sveriges förmåga och säkerhet. Vi har också hanterat viktiga remisser, bland annat om EU:s bankpaket och en ny riksbankslag. En helt ny publikationstyp har även lanserats – Riksgäldskommentarer. Jag ser ett stort värde i att myndighetens medarbetare i eget namn, och med tillgång till den samlade kompetens som finns på Riksgälden, kan dela med sig av sin expertkunskap.

I augusti var det också premiär för statens gröna obligation där vi lånade upp 20 miljarder kronor som matchas till statliga utgifter som bidrar till att uppnå Sveriges miljö- och klimatmål. Det är tydligt och glädjande att det finns ett utbrett engagemang för hållbarhetsfrågor på finansmarknaden. Investorare från hela världen har visat ett stort intresse både för vår gröna obligation och för Sveriges miljö- och klimatpolitik.

Jag kan knappt med ord beskriva den stolthet jag känner över varje medarbetare som har ställt om och gjort sitt yttersta under detta ovanliga år. Vi ska ständigt stå redo att vidta de åtgärder som krävs för att trygga svensk ekonomi och värna finansiell stabilitet. Vår uthållighet och varje beslut vi fattar spelar roll – tillsammans formar vi Riksgäldens beredskap. Det tar vi med oss in i nästa år.

Det arbete som vi i Sverige och på Riksgälden har gjort under året och det vi kommer att göra under den närmaste tiden definierar oss, vår samtid och vårt samhälle. Det är stora ord, men likväl inte svårt att förstå. Det vi gör nu, eller inte gör nu, kommer ha stor betydelse och effekt många år framöver.

Hans Lindblad
Riksgäldsdirektör

Organisation och styrning

Under 2020 fick Riksgälden en ny styrelse och några omorganiseringar ägde rum för att effektivisera verksamheten och möta nya krav.

Riksgäldens mål och vision

Riksdagen beslutar om de lagar som är grunden för Riksgäldens verksamhet. Regeringen beslutar om förordningar och regleringsbrev som styr Riksgäldens verksamhet, myndighetens mål och hur resultaten ska rapporteras. Regeringen utser Riksgäldens styrelse. Regeringen utser också resolutionsdelegationen som är ett beslutsorgan i frågor kring finansiell krishantering som till exempel resolution.

Utifrån riksdagens och regeringens beslut har Riksgälden formulerat följande strategiska mål för verksamheten:

- Nå lägsta kostnad för statens finansiella förvaltning med beaktande av risk.
- Aktivt bidra till en stabil och hållbar finansiell sektor.
- Leda utvecklingen inom uppdragsområdena samt proaktivt bidra till utvecklingen av samhälls-ekonomi, där relevant.
- Prägla av öppenhet, hög intern effektivitet, kvalitet och säkerhet.
- Vara en hållbar, attraktiv arbetsplats med engagerade medarbetare och ledare.

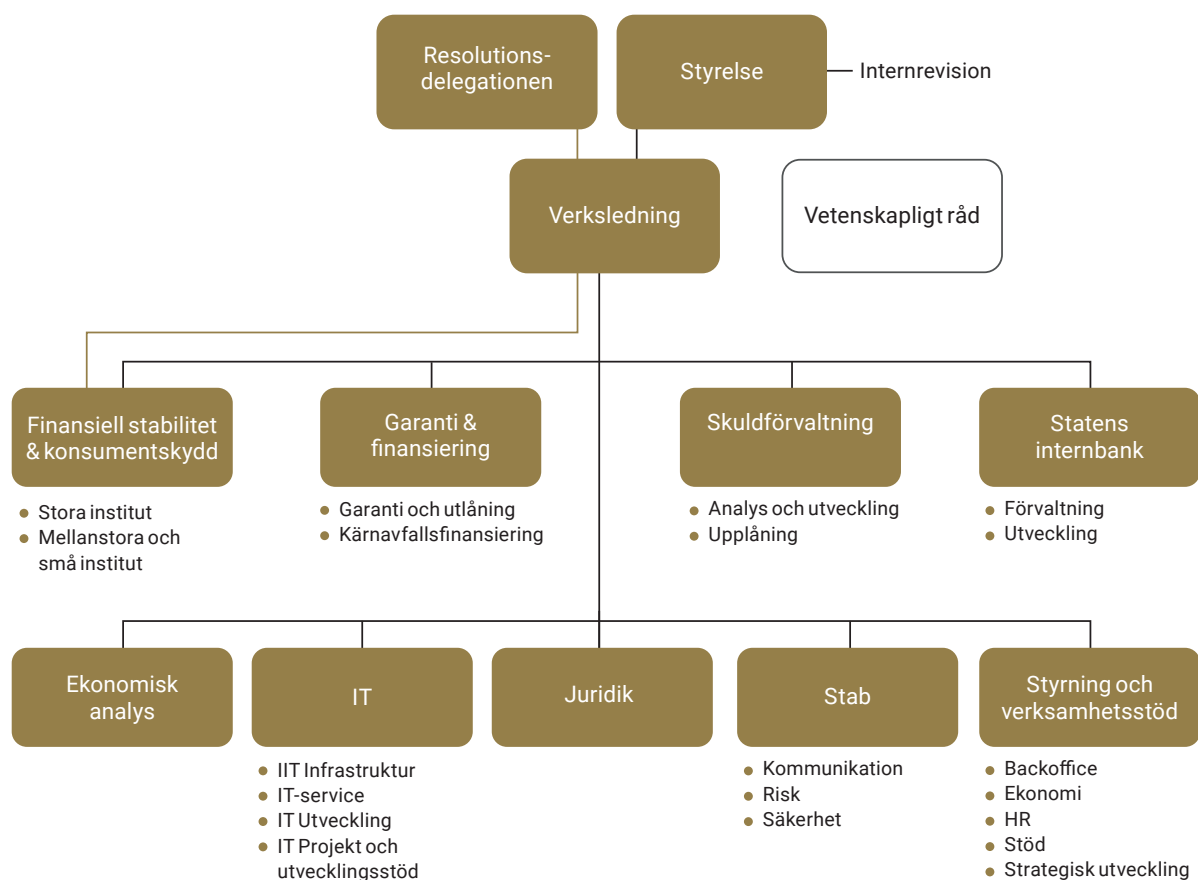
De strategiska målen utgör grund för avdelningarnas och enheternas verksamhetsplanering. Målen integreras även i övrig planering och aktiviteter.

Riksgäldens vision är att medarbetarna tillsammans ska göra Riksgälden till en förebild, både i Sverige och internationellt. Genom att vara en förebild i alla delar av verksamheten bidrar Riksgälden till att säkra en effektiv förvaltning av statens finanser och till att upprätthålla den finansiella stabiliteten.

Fyra uppdragsavdelningar

Riksgäldens uppdragsverksamhet är indelad i fyra avdelningar utifrån regeringens uppdrag till myndigheten: Skuldförvaltning, Finansiell stabilitet och konsumentskydd, Garanti och finansiering, och Statens internbank. Därutöver finns avdelningarna Ekonomisk analys, IT, Juridik, Stab samt Styrning och verksamhetsstöd. Avdelningschefer leder verksamheten inom avdelningarna. På de avdelningar som är indelade i enheter finns även enhetschefer.

Organisationsförändringar under 2020

Under sommaren skedde en omorganisation på Riksgäldens stöдавdelning som stödjer verksamheten med tjänster inom bland annat HR, Ekonomi och Backoffice. Syftet med omorganisationen är att renodla funktionerna så att de bättre kan fokusera på sina grunduppdrag och jobba mer effektivt. Ett resultat av detta är att Ekonomi delades upp i två enheter. Avdelningen bytte samtidigt namn till Styrning och verksamhetsstöd.

I slutet av året strukturerades även HR-enheten om. Riksgälden har under ett antal år jobbat med implementeringen av tillitsbaserat ledarskap. Detta har också tagit sig uttryck i att ledarskap, medarbetarskap och kompetens är ett prioriterat område i myndighetens strategiska karta. Därför har en ny funktion tillsatts med renodlat fokus på strategisk kompetensutveckling. Målsättningen är att genom ett utvecklat ledar- och medarbetarskap som arbetar utifrån tillit skapa en stabil och hållbar organisation.

Även IT-avdelningen har omorganiserats under 2020. Avdelningen består nu av fyra enheter: IT Infrastruktur, IT Utveckling, IT Service och IT Projekt och utvecklingsstöd. Därutöver finns en stabsfunktion med en controller och en IT-arkitekt. Riksgälden har fått fler uppdrag, fler medarbetare och fler uppgifter, vilket ställer höga krav på att myndigheten ska arbeta både effektivt och säkert. Den nya strukturen på IT-avdelningen ökar möjligheten att på ett effektivt sätt jobba med både strategiskt arbete och med proaktivt utvecklingsarbete. Den nya strukturen stärker också styrning och samordning av verksamheten med övriga Riksgälden.

Nya avdelningschefer tillsattes på avdelningarna Skuldförvaltning samt Ekonomisk analys.

Riksgäldens miljöarbete

Riksgäldens miljöarbete utgår från ISO-standarden för miljöledning, 14001:2015. Under revisionen av miljöledningssystemet hösten 2019 erhöll Riksgälden fortsatt ISO-certifiering de kommande tre åren. Under 2020 har arbetet fortsatt med att förbättra myndighetens miljöprestanda, främst inom områdena brandskydd, energiförbrukning och upphandling, som är de områden där Riksgälden bedöms ha störst miljöpåverkan. Mer information om genomförda miljöåtgärder finns i miljöledningsrapporten som tas fram i november varje år.

Ny styrelse under 2020

Riksgäldens styrelse ansvarar för verksamheten och ska se till att den bedrivs författningsenligt och effektivt. Styrelsen beslutar bland annat om arbetsordning, verksamhetsplan, årsredovisning, förslag till riktlinjer för statsskuldens förvaltning och andra frågor som är av större betydelse eller principiell karaktär. Styrelsen ska också säkerställa att det finns en betryggande intern styrning och kontroll. Inom Riksgälden finns en internrevisor som rapporterar direkt till styrelsen. Styrelsen har vidare ett revisionsutskott som under 2020 bestod av styrelsens ordförande, vice ordförande och riksgäldsdirektören. Vid styrelsens möten närvarar två arbetstagarrepresentanter från Saco-S och ST.

Den 1 januari 2020 fick Riksgälden en ny styrelse. Tre styrelsemedlemmar lämnade styrelsen vid årsskiftet 2019/20 då deras förordnanden gick ut. Ny ordförande blev Gunilla Nordlöf som är generaldirektör för Tillväxtverket. Jan Landahl, före detta riksrevisor, blev ny vice ordförande. Ny ledamot blev också Inga-Lill Askersjö, justitieråd i Högsta förvaltningsdomstolen. Övriga ledamöter är: Rikard Forslid, professor vid Stockholms universitet, Ylva Hedén Westerdahl, prognoschef på Konjunkturinstitutet, Hans Lindblad, riksgäldsdirektör, Ann-Christine Lindeblad, justitieråd i Högsta domstolen, Helena Thunander Holmstedt, ekonomidirektör på Försvarmakten och Nils Öberg, generaldirektör för Försäkringskassan.

Gunilla Nordlöf

Jan Landahl

Inga-Lill Askersjö

Rikard Forslid

Ylva Hedén
Westerdahl

Hans Lindblad

Ann-Christine
LindebladHelena Thunander
Holmstedt

Nils Öberg

Riksgäldsdirektören

Riksgäldsdirektören är utsedd av regeringen för att leda verksamheten mot uppsatta mål enligt styrelsens direktiv och riktlinjer. Hans Lindblad är riksgäldsdirektör sedan den 1 februari 2013. Förordnandet gäller till och med den 31 januari 2022. Riksgäldsdirektören utgör Riksgäldens verksamhet tillsammans med biträdande riksgäldsdirektör.

Ledningsgrupp

Ledningsgruppen ska stötta riksgäldsdirektören i styrningen av myndigheten. Gruppen har bland annat till uppgift att bereda och diskutera strategiska frågeställningar och övergripande beslut som fattas av riksgäldsdirektören. Gruppen leds av riksgäldsdirektören och i den ingår den biträdande riksgäldsdirektören och avdelningscheferna.

Resolutionsdelegationen

Resolutionsdelegationen är ett särskilt beslutande organ för frågor som Riksgälden ska pröva enligt lagen om resolution, lagen om förebyggande statligt stöd, lagen om insättningsgaranti och lagen om investerarskydd (se kapitlet Finansiell stabilitet). Beslut fattas i frågor som är av principiell karaktär eller av större betydelse eller avser föreskrifter. Resolutionsdelegationen fastställer en arbetsordning inom sitt ansvarsområde. Riksgäldens styrelse ansvarar för att resolutionsdelegationen tilldelas medel och resurser i övrigt för sin verksamhet, att den verksamheten bedrivs författningens enligt och effektivt och att den redovisas på ett tillförlitligt sätt.

Resolutionsdelegationen bestod under 2020 av riksgäldsdirektör Hans Lindblad (ordförande), Helena Thunander Holmstedt (vice ordförande), ekonomidirektör på Försvarmakten, Kerstin Calissendorff, justitieråd i Högsta domstolen, Göran Lind, tidigare rådgivare till Riksbankens direktion samt Ann-Christine Lindeblad, justitieråd i Högsta domstolen.

Vetenskapligt råd

Riksgälden har även ett vetenskapligt råd med externa deltagare som bidrar med särskild vetenskaplig kompetens inom Riksgäldens ansvarsområden. Rådets möten leds av riksgäldsdirektören. Ledamöter under 2020 var Peter Englund, professor emeritus i finansiell ekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm, Nils Gottfries, professor i nationalekonomi vid Uppsala universitet samt Anna Larsson Seim, docent i nationalekonomi vid Stockholms universitet.

Riksgäldens arbete kopplat till covid-19

Riksgälden har tillsammans med andra samhällsaktörer bidragit till att mota de ekonomiska effekter som följt av virusutbrottet. Myndigheten fick nya uppdrag av regeringen som var direkt kopplade till pandemin. I stort sett all personal har under året jobbat hemifrån vilket ställt krav på digitala lösningar och kontinuerlig uppföljning av arbetsmiljö och hälsa.

Snabba åtgärder från start

I början av året, innan covid-viruset fick ordentligt fäste i Sverige, vidtog Riksgälden ett antal åtgärder för att minska smittrisen och förbereda för att kunna upprätthålla myndighetens samhällskritiska uppdrag. Medarbetarna skulle undvika icke verksamhetskritiska tjänsteresor och deltagande på externa möten och konferenser. Medarbetare som varit på resa i ett utsatt område rekommenderades att arbeta hemifrån under de närmaste två veckorna efter hemkomsten. I början av mars, när covid spred sig allt snabbare även i Sverige, säkerställde Riksgälden sin egen beredskap ytterligare.

Riksgäldens krisledningsfunktion för konventionella kriser utgörs av Krisstaben. Den aktiverades omgående för att i möjligaste mån förhindra smittspridning bland Riksgäldens medarbetare och därigenom värna samhällskritisk verksamhet. Myndigheten har också en Finansiell krisstab med medarbetare från olika avdelningar. Denna stab fokuserade på utvecklingen i den finansiella sektorn och på de finansiella marknaderna med finansiell stabilitet i fokus.

Åtgärder för att mota negativa ekonomiska effekter

I mars fick Riksgälden två nya regeringsuppdrag som var direkt kopplade till att bromsa negativa effekter i svensk ekonomi på grund av pandemin. Den så kallade Företagsakuten som lanserades i början av april är ett garantiprogram som innebär att staten tar huvuddelen av risken vid utlåning till ekonomiskt drabbade företag men som för övrigt är livskraftiga. Riksgälden arbetade parallellt med uppdrag om statliga kreditgarantier till svenska flygbolag – en bransch som drabbades hårt ekonomiskt. Riksgälden meddelade i maj att myndigheten ställt ut en kreditgaranti till SAS och i december ställdes en garanti ut till Braathens Regional Airways. Riksgälden fick också under året i uppdrag att förvalta svenska statens garantiåtagande gällande Europeiska investeringsbanken och EU:s sysselsättningsfond SURE.

Tre gånger om året tar Riksgälden fram prognoser för den ekonomiska utvecklingen och statens budgetsaldo. När regeringen under våren kom med ett flertal finanspolitiska åtgärder till följd av virusutbrottet väntade nu ett stort budgetunderskott efter flera år med budgetöverskott. Riksgälden som har i uppdrag att låna för statens räkning är förberedda för att hantera en sådan situation. Myndigheten utnyttjade alla instrument och lånekanaler, både i Sverige och internationellt. Läget var extraordinärt och svårbedömt initialt och i slutet av mars var Riksgälden först ut bland jämförbara låntagare med att genomföra ett dollarlån sedan covid-krisen bröt ut.

En ny arbetssituation där digitala möten har blivit vardag. Majoriteten av Riksgäldens medarbetare har arbetat hemifrån sedan mars. Flera av bilderna i årsredovisningen visar hur den nya vardagen ser ut bland Riksgäldens medarbetare.

Under våren valde Riksgälden även att besluta om senarelagd uppfyllnad av MREL med efterställda skulder. Bankerna fick mer tid på sig att uppfylla kravet på efterställda skulder för att underlätta kreditgivningen. På grund av pandemin rekommenderade Riksgälden också att Sveriges myndigheter skulle betala sina leverantörsfakturor före sista betalningsdag för att ekonomiskt drabbade företag kunde få in likviditet snabbare.

Ökad samverkan för att motverka krisen

I syfte att värna den finansiella stabiliteten har Riksgäldens olika verksamhetsområden haft löpande kontakt och dialog med andra myndigheter, banker och motparter på marknaderna. Riksgälden intensifierade också sitt samarbete med övriga stabilitetsvårdande myndigheter. I det Finansiella stabilitetsrådet, som består av Finansdepartementet, Finansinspektionen, Riksbanken och Riksgälden, hölls ett flertal extrainsatta möten för att följa utvecklingen och diskutera åtgärder med anledning av viruset. Samverkan och dialog är av yttersta vikt i krissituationer. Utöver Stabilitetsrådet samverkade Riksgälden kontinuerligt även i andra typer av råd.

Nya arbetssätt när medarbetarna flyttade hem

För att minimera smittspridning och säkra kontinuiteten i verksamheten delade Riksgälden in sin personalstyrka från mitten av mars med arbete i Riksgäldens lokaler, annan plats och hemifrån. Majoriteten jobbade hemifrån. Nya digitala arbetssätt tog form och IT-system testades för att säkra

en bra IT-miljö när Riksgäldens verksamhet plötsligt genomfördes från närmare 200 olika arbetsplatser hemmavid. Denna helt unika situation ställde krav på tydligt fokus i arbetet kring medarbetarnas arbetsmiljö och välmående. Temperaturmätningar och skyddsronder fångade upp behov som ledde till olika åtgärder och satsningar, bland annat utökade möjligheter till friskvård och möjlighet att träffa en ergonom som såg över arbetsplatsen hemma. Även digitala aktiviteter för att främja sammanhållningen ägde rum under året.

Aktiv kommunikation präglad av öppenhet

Riksgäldens ambition var att som vanligt upprätthålla öppenhet, transparens och professionalism i kommunikationen kring pandemins följder och myndighetens arbete kring detta, till exempel ekonomiska prognoser. En god krishantering kräver transparent kommunikation. Riksgälden kommunicerade snabbt om bland annat myndighetens beredskap och strategi för att trygga Sveriges ekonomi – hur krisåtgärder och det snabbt ökande lånebehovet skulle finansieras.

Myndigheten arbetade också aktivt med internkommunikation för att skapa delaktighet och för att möjliggöra mån bibehålla sammanhållningen, samt för att medarbetarna skulle känna sig välinformerade och insatta i Riksgäldens verksamhet.

Samlad analys och bedömning

Virusutbrottet och dess konsekvenser på svensk ekonomi påverkade stora delar av Riksgäldens verksamhet eftersom myndigheten ska värna finansiell stabilitet. Riksgälden har en fungerande beredskap för att hantera krissituationer. Detta fick myndigheten ett kvitto på under året när Riksgälden inte bara skulle hantera ett stort budgetunderskott i statskassan utan även få till en fungerande verksamhet när personalstyrkan flyttade hem. Krisarbetet utförs i regel inom myndighetens ordinarie struktur. Myndighetens två olika krisstaber arbetade parallellt och verksamheten kunde fortgå trots förändrade förutsättningar och nya uppdrag som hamnade på Riksgäldens bord.

Ökad samverkan är en framgångsfaktor. Att ha täta kontakter inom den finansiella sektorn och med berörda aktörer är avgörande för en effektiv krishantering. Detta är lärdomar som Riksgälden tog med sig redan från tidigare kriser, som till exempel finanskrisen 2008. Att samtidigt ha ett förut-sägbart agerande är viktigt i Riksgäldens arbete för att göra den svenska statspappersmarknaden attraktiv för investerare och minimera statens upplåningskostnader. Detta grundar sig på ett lång-siktigt arbete. Svenska staten som emittent har högsta kreditbetyg, vilket gör att de statspapper Riksgälden ger ut är efterfrågade och ses som en mycket säker placering och är förhållandevis lätta att omsätta på marknaden. Den låga kreditrisken följer av att Sverige är ett stabilt land med ett etablerat finanspolitiskt ramverk.

Samverkan och transparens var också viktiga ledord när myndigheten fick nya uppdrag inom vår garantiverksamhet. På kort tid skulle nya garantiprogram komma på plats för att dämpa negativa ekonomiska effekter. Det ställer krav på effektiva processer och tydliga rutiner. Riksgälden kan konstatera att detta finns på plats men myndigheten kommer fortsatt att se över hur processer kan blir ännu mer effektiva.

Riksgälden arbetar fortsatt löpande med åtgärder för att trygga medarbetarnas arbetsmiljö och hantera behov som uppstår. Att regelbundet följa upp och göra anpassningar är av yttersta vikt för att värna medarbetarnas arbetssituation. När pandemin är över kommer myndighetens arbetssätt med största sannolikhet även fortsättningsvis se annorlunda ut, med mer flexibla lösningar.

Statens internbank

Under 2020 fortsatte arbetet med att framtidssäkra statens betalningsmodell. Riksgälden inledde också en förstudie inför en kommande upphandling av ramavtal för betalningstjänster. Fem nya myndigheter anslöts till statens valutakoncernkonto, vilket innebar en minskad kostnad för staten. På grund av pandemin minskade myndigheternas betalningar med betalkort och framför allt resekonto kraftigt.

Uppgift och mål

Riksgälden ansvarar för statens betalningsmodell inklusive statens centralkonto i Riksbanken. Betalningsmodellen är en samlad benämning på de föreskrifter, avtal, kontostrukturer och tekniska system som hanterar statens betalningar. Målet är en effektiv likviditetshantering för staten som helhet. Statens betalningar ska hanteras på ett säkert sätt och så effektivt som möjligt. Riksgälden ser till att statliga myndigheter och affärsverk får förvaltningsanslag och lån enligt regleringsbrev. I uppdraget ingår också att erbjuda myndigheter, affärsverk och vissa statliga bolag möjlighet att låna och placera medel.

Statens framtida betalningsmodell

Under 2020 fortsatte Riksgäldens arbete med att framtidssäkra statens betalningsmodell. Behovet av framtidssäkring grundar sig i ett förändrat säkerhetspolitiskt läge, ökat cyberhot samt en snabb teknisk utveckling på betalningsmarknaden och inom central betalningsinfrastruktur. Kraven kopplade till det civila försvaret har ökat och givet den hotbild som finns mot den finansiella sektorn är det angeläget att säkerställa en fortsatt hög säkerhet i betalningsmodellen. Riksgälden konstaterar bland annat att det transaktionskontosystem med tillhörande bankkontoregister som utredningen "Samordning av statliga utbetalningar från välfärdssystemen" föreslog i ett betänkande i juni 2020 blir en viktig del i vidareutvecklingen av statens betalningsmodell om det införs.

Fortsatt lägre kostnader för statens betalningar

Under 2020 var den genomsnittliga kostnaden för en statlig betalning 56 öre. Trenden mot lägre genomsnittskostnader fortsatte och kostnaden minskade med 3 öre jämfört med 2019. En bidragande orsak är en fortsatt minskad användning av utbetalningskort och andra dyra pappersbaserade betalningstjänster.

I diagram 1 visas genomsnittskostnaden under en femårsperiod. Kostnaden för valutaväxlingar räknas inte in i genomsnittskostnaden som redovisas i diagram 1. Anledningen är att växelkurs-effekter inte klassificeras som transaktionskostnader.

Under 2020 uppgick den totala betalningsvolymen kopplat till statens budget till 7 379 miljarder kronor. Av det beloppet var 3 583 miljarder kronor inbetalningar och 3 796 miljarder kronor utbetalningar. Ramavtalsbankerna stod för 77 procent av den förmedlade volymen. Resterande del genomfördes som direktbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken. Diagram 2 visar fördelningen av betalningsvolymen mellan ramavtalsbankerna.

Diagram 1. Snittkostnad för en statlig betalning 2016–2020

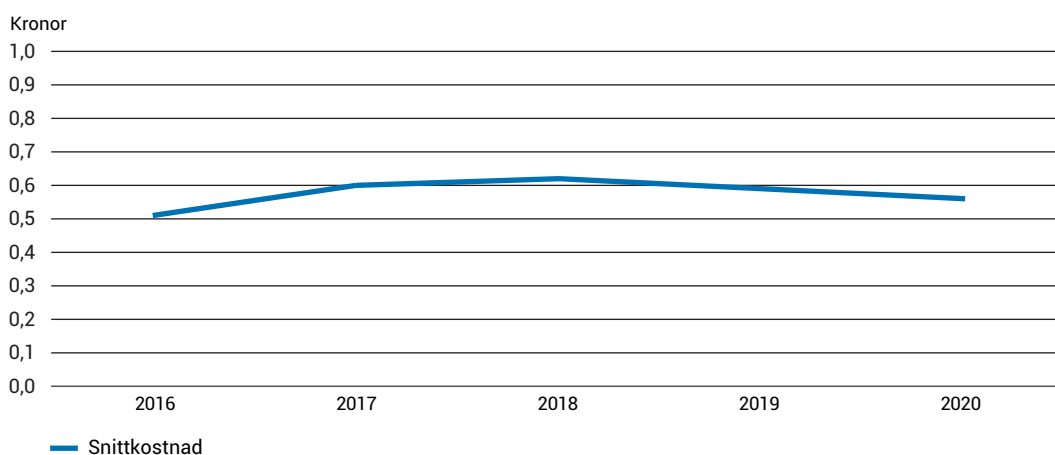
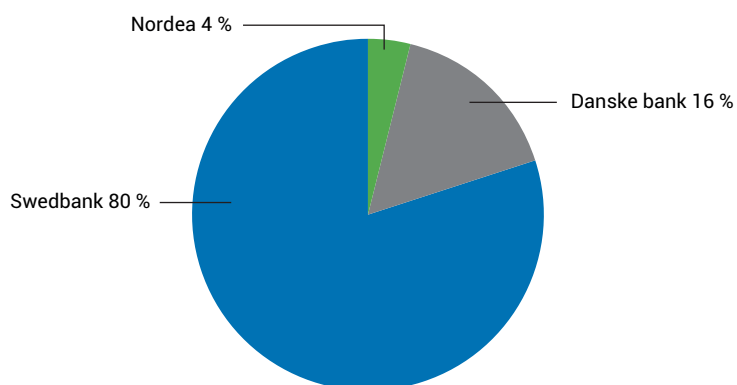

Diagram 2. Fördelning av betalningsvolym ramavtalsbanker 2020

Effektivare valutahantering

Myndigheters betalningar i utländsk valuta hanteras av Danske Bank som är upphandlad som valutabank i ramavtalet för betalningstjänster och den bank som tillhandahåller statens valuta-koncernkonto (VKK). För betalningar på bankkonton utanför VKK sker valutaväxling till bankens kurs och med de marginaler som framgår av ramavtalet. Betalningar för myndigheter som är anslutna till VKK växlas i stället till en kurs som Riksgälden fastställer där marginalen är lägre än hos banken.

Syftet med statens valutakoncernkonto är att minska kostnaderna för staten och det görs bland annat genom att Riksgälden utnyttjar de anslutna myndigheternas samlade valutaflöden och räknar av dem mot varandra där så är möjligt. Detta sker först hos banken, så att bara ett belopp per valuta avvecklas mot Riksgälden. Hos Riksgälden sker sedan ytterligare en avräkning när myndigheternas valutaflöden läggs ihop med statsskuldflödena i motsvarande valutor. Växlingarna görs till en lägre kurs och det totala nettobeloppet som behöver växlas blir mindre, vilket medför en stor kostnadsbesparing. För myndigheterna innebär anslutningen till VKK lägre marginaler på växelkurserna, vilket möjliggör en lägre växlingskostnad.

Riksgälden ansluter successivt nya myndigheter till VKK och under 2020 har fem nya myndigheter anslutits. I slutet av 2020 uppgick antalet myndigheter som anslutits till VKK till 11. I takt med att fler myndigheter ansluts utnyttjas mer av den besparingspotential som modellen åstadkommer. Anslutningen sker stegvis, eftersom vissa tekniska och redovisningsmässiga anpassningar måste göras för varje ny myndighet. Sammanlagt finns det cirka 50 myndigheter som kan anslutas till strukturen.

Fyra olika ramavtal för statliga betalningar

- Ramavtal för betalningstjänster. Myndigheterna utför sina betalningar via de ramavtal som Riksgälden har tecknat med Danske Bank, Nordea och Swedbank. Det gäller till exempel löne- och fakturabetalningar, utbetalning av bidrag, inbetalning av skatt till staten samt betalningar i utländsk valuta.
- Ramavtal för korttjänster. Statliga myndigheter som använder fysiska och virtuella betalkort i sin verksamhet avropar dessa från SEB Kort som Riksgälden har ramavtal med.
- Ramavtal för resekonto. Riksgälden har även ramavtal med SEB Kort för betalningar kopplade till statliga myndigheters tjänsteresor.
- Ramavtal för laddningsbara kort. Laddningsbara kort används för enklare utbetalningar och är ett kostnadseffektivt alternativ till kontanter och utbetalningsavier. Myndigheterna avropar denna tjänst från ICA Banken.

Myndigheterna måste avropa betalningstjänster via ramavtalen, men utför och ansvarar själva för sina betalningar. Genom upphandling av ramavtal för alla statliga betalningstjänster pressas priserna och en centraliserad likviditetsstyrning leder till effektivare likviditetsförvaltning.

Förstudie inför upphandling av betalningstjänster

Under året inleddes en förstudie inför nästa ramavtalsupphandling av betalningstjänster som ska inledas under 2021. Syftet med förstudien är att lägga en bra grund för den kommande upphandlingen genom att utreda principiella frågor, avtalsstruktur, paketering, innehåll och föreslå övergripande mål för upphandlingen. De nuvarande ramavtalen gäller till och med juli 2022.

Nytt ramavtal för laddningsbara kort

I november tecknade Riksgälden nya ramavtal för laddningsbara korttjänster med ICA Banken och Swedbank. Laddningsbara kort är ett kostnadseffektivt alternativ till kontanter och utbetalningsavier. De nya avtalen innebär en kostnadsbesparing för staten genom att priset för tjänsterna har pressats ned jämfört med nuvarande avtal. De börjar gälla den 1 juli 2021 när det nuvarande ramavtalet med ICA Banken löper ut. Avtalen har en löptid på tre år med option på ett års förlängning.

Under 2020 minskade den betalade volymen via laddningsbara kort med 26 procent. Minskningen beror framför allt på att Migrationsverkets behov av laddningsbara kort till asylsökande har minskat.

Minskad användning av betalkort och resekonto

Myndigheternas betalningar med betalkort och resekonto minskade kraftigt under 2020 till följd av pandemin. Köpen via betalkort gick ner med 32 procent och betalningarna via resekonto med 64 procent. Det visar på att myndigheternas resande inom Sverige och till utlandet mer än halverades jämfört med föregående år.

Rapport om de samlade riskerna i betalningsmodellen

I slutet av oktober lämnade Riksgälden en rapport till regeringen över de samlade riskerna i statens betalningsmodell. Riksgälden bedömer att det i nuläget inte finns några allvarliga risker i statens betalningsmodell avseende myndigheternas betalningsprocesser. Däremot behöver betalningsmodellen framtidssäkras och anpassas till den nya betalningsinfrastrukturen som är under utveckling samt för ett förändrat säkerhetspolitiskt läge. Riskanalysen av betalningsmodellen genomfördes främst utifrån enkätfrågor till myndigheterna, fördjupad diskussion med ett urval myndigheter samt omvärldsbevakning. Enligt Riksgäldens instruktion ska myndigheten lämna denna redogörelse vartannat år.

Myndigheterna nöjda med internbankens service

I den senaste kundundersökningen fick Riksgälden betyget 4,9 på en femgradig skala, vilket är en ökning med 0,3 procentenheter jämfört med föregående år. De områden som fick högst betyg var kompetens, tillgänglighet och bemötande. Däremot ser myndigheterna möjlighet till förbättringar när det gäller proaktivitet och mer allmän information. Riksgälden genomför denna så kallade nöjd kund index-undersökning (NKI) varje år, där myndigheterna får svara på frågor om hur de upplever Statens internbanks löpande service. Indexet är ett generellt mått på kundnöjdhet som används av ett stort antal myndigheter och företag.

Myndigheterna placerade och lånade mer

Den totala inlåningen, det vill säga myndigheternas placeringar på konto hos Riksgälden, ökade med 14,8 miljarder kronor under 2020 (se tabell 1). Ökningen beror bland annat på ökad inlåning från Svenska kraftnät, Resolutionsreserven och Pensionsmyndigheten.

Tabell 1. Riksgäldens inlåning från myndigheter, affärsverk och vissa statliga bolag

Miljoner kronor	2016	2017	2018	2019	2020
Myndigheter ¹	163 243	176 934	197 320	205 012	217 381
Affärsverk	530	922	582	577	3 911
Statliga bolag m.m.	386	360	23	23	23
EU-kommissionen ²	–	–	3 775	4 091	3 227
Summa inlåning	164 159	178 216	201 701	209 703	224 541

¹ Inklusive inlåning i utländsk valuta från och med 2017.

² EU-kommissionens konto hos Riksgälden ingår i inlåningen från och med mars 2018.

Utlåningen ökade med 2,2 miljarder kronor under året. Myndigheterna lånade 20,8 miljarder kronor mer av Riksgälden, varav Centrala studiemedelsnämnden (CSN), Trafikverket och Pensionsmyndigheten står för merparten av ökningen. Samtidigt minskade Riksgäldens vidareutlåning till Riksbanken med 18,6 miljarder kronor.

Tabell 2. Riksgäldens utlåning till myndigheter, affärsverk och vissa statliga bolag¹

Miljoner kronor	2016	2017	2018	2019	2020
Myndigheter	315 092	322 570	334 389	343 799	367 051
Affärsverk	5 158	4 362	3 735	2 481	0
Riksbanken	256 527	238 132	258 511	192 560	174 001
Summa utlåning	576 776	565 065	596 635	538 840	541 052

¹ Tabellen visar endast utlåning utan kreditrisk, dvs. inom staten. Övrig utlåning redovisas i avsnittet Garantier och utlåning.

Auktioner av utsläppsrätter ger intäkter till statskassan

Sedan 2005 har EU ett handelssystem för utsläppsrätter. Syftet är att minska utsläppen av växthusgaser genom att tvinga företag att betala för sina utsläpp, och därmed försöka få företagen att få till en mer hållbar produktion och få ner koldioxidutsläppen. En utsläppsrätt ger företagen rätt att släppa ut ett ton koldioxid (vilket till exempel motsvarar 500 mils bilkörning). Riksgälden är auktionsansvarig myndighet och tar emot intäkter från auktioner av utsläppsrätter för den svenska statens räkning enligt förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter. Auktionerna hanteras gemensamt på EU-nivå och intäkterna fördelas sedan mellan medlemsstaterna.

Under 2020 tog Sverige emot 1,3 miljarder kronor i auktioner av utsläppsrätter för anläggningstillgångar (industrier med mera) och 42 miljoner kronor i auktioner för flygsektorn. Det är en minskning med 21 miljoner kronor jämfört med 2019. Snittpriset i auktionerna blev 23 euro per utsläppsrätt för anläggningar och 24 euro per utsläppsrätt för flygsektorn. Priserna gick ner under våren i samband med att pandemin startade, men återhämtade sig sedan under sommaren och hösten. I slutet av 2020 var priset per utsläppsrätt cirka 5 euro högre än i slutet av 2019.

Riksgälden deltog tillsammans med övriga medlemsstater i EU-kommissionens arbete med att upphandla en ny auktionsplattform för utsläppsrätter. EU-kommissionen tecknade under hösten ett nytt avtal med den tidigare auktionsplattformen European Energy Exchange (EEX) i Leipzig. Avtalet trädde i kraft den 1 januari 2021 och sträcker sig i 5 år.

Samlad analys och bedömning

Arbetet på Statens internbank löpte på i stort sett som vanligt trots pandemin. Vissa myndigheter fick utökade betalningar men det kunde hanteras genom Riksgäldens ramavtalsbanker och gängse rutiner i övrigt.

Under 2020 har Statens internbank fått en tydligare bild över hur statens betalningsmodell bör utvecklas för att vara säker och effektiv även i framtiden. Riksgälden bedömer att det är viktigt att arbeta extra aktivt för en fortsatt säker och effektiv modell på grund av de stora förändringar som sker på betalningsmarknaden, cyberhotet och det säkerhetspolitiska läget.

Anslutningen av nya myndigheter till Riksgäldens valutakoncernkonton som gjordes under 2020 var ett viktigt steg för att minska statens kostnader och effektivisera myndigheternas betalningar i utländsk valuta. I årsredovisningen för 2019 skrev Riksgälden att det finns en besparingspotential på cirka 27 miljoner kronor per år om cirka 50 myndigheter med flöden i utländsk valuta ansluts till valutakoncernkontona.

Skuldförvaltning

När pandemin bröt ut på allvar orsakade det kraftig turbulens på finansmarknaderna. Pandemins effekter på statsbudgeten medförde att statens lånebehov växte snabbt och osäkerheten kring den fortsatta utvecklingen var stor. Riksgälden mötte det nya läget genom att öka upplåningen i alla typer av statspapper och att introducera en ny 25-årig statsobligation. För första gången gav Riksgälden också ut en grön obligation. Statsskulden ökade, men nivån som andel av BNP i slutet av året var fortsatt låg sett i både ett historiskt och ett internationellt perspektiv.

Uppgift och mål

Riksgälden tar upp och förvaltar lån åt staten enligt regler i budgetlagen och riktlinjer från regeringen. Målet är att långsiktigt minimera kostnaden för statsskulden samtidigt som risken beaktas. De lån som tagits upp genom åren utgör Sveriges statsskuld. Underskott i statens budget finansieras med nya lån och statsskulden ökar. Om budgeten i stället visar överskott behöver Riksgälden inte ersätta alla lån som förfaller och statsskulden minskar.

I Riksgäldens uppdrag ingår också att ansvara för statens likviditetsförvaltning, det vill säga att hantera statens kassa. Likviditetsförvaltningen ska hanteras effektivt och på ett sådant sätt att staten alltid kan fullgöra sina betalningar.

Riksgälden lämnar varje år i samband med årsredovisningen även rapporten Statsskuldens förvaltning – underlag för utvärdering, där denna verksamhet följs upp mer djupgående.

Ett ovanligt år med turbulenta marknader, stort budgetunderskott och högre statsskuld

Virusutbrottet i början av året och de restriktioner som infördes för att få bukt med smittspridningen ledde till att svensk ekonomi föll kraftigt under det andra kvartalet. För att mildra de negativa effekterna på samhällsekonomin vidtog staten omfattande stödåtgärder. Stödpaketet och minskade inkomster till följd av den ekonomiska nedgången medförde ett stort underskott i statsbudgeten och växande statsskuld.

Nedgången i BNP under årets andra kvartal blev historiskt stor och drevs framför allt av minskad hushållskonsumtion och fallande export. Även arbetsmarknaden försämrades snabbt i kölvattnet av den ekonomiska krisen. Under den andra hälften av året återhämtade sig ekonomin något. Återhämt-

ningen väntades fortsätta, understödd av kraftiga finans- och penningpolitiska stimulanser. Men BNP beräknades inte vara tillbaka på samma nivå som före krisen, förrän i mitten av nästa år och de kommande åren kommer att präglas av ett lågt resursutnyttjande. Arbetslösheten väntades fortsätta att stiga ett tag innan den långsamt förväntades minska igen i början av 2021.

Statsfinanserna försämrades påtagligt som en följd av den ekonomiska inbromsningen. Överskottet 2019 på 112 miljarder kronor vändes till ett underskott på 221 miljarder kronor. Omsvängningen i budgetsaldot förklarades framför allt av att primärsaldot försämrades till följd av minskade skatteinkomster, ökade utgifter och finanspolitiska stimulanspaket. Minskningen i skatteinkomsterna berodde främst på den ekonomiska nedgången men också på skattesänkningar. De utgifter som ökade mest var arbetsmarknadsrelaterade.

Tabell 3. **Statens budgetsaldo**

Miljoner kronor	2016	2017	2018	2019	2020
Primärsaldo ¹	101	69	98	65	-173
Riksgäldens nettoutlåning ² (-)	14	-3	4	-69	28
Räntebetalningar (-)	1	10	13	22	19
Budgetsaldo ³	85	62	80	112	-221

Anmärkning: Riksgäldens nettoutlåning och räntebetalningarna redovisas här med omvänt tecken jämfört med tidigare årsredovisningar för att delkomponenterna ska kunna avläsas separat. Budgetsaldot beräknas genom att ta primärsaldot minus nettoutlåning minus räntebetalningar.

¹ Primärsaldot är statens inkomster minus utgifter exklusive Riksgäldens nettoutlåning och räntebetalningar.

² Riksgäldens nettoutlåning utgörs i huvudsak av myndigheters lån och placeringar hos statens internbank. Nettoutlåningen påverkar budgetsaldot (nettolånebehovet) och statskulden, men omfattas inte av det statliga utgiftstaket. En siffra med positivt tecken innebär ett lägre budgetsaldo, medan negativt tecken innebär ett högre budgetsaldo.

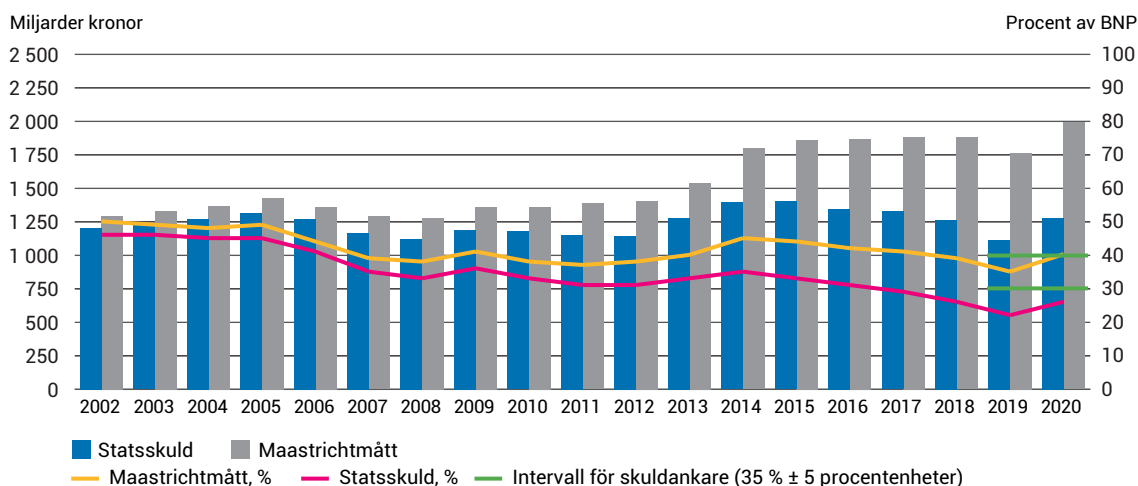
³ Budgetsaldot med omvänt tecken är statens nettolånebehov.

Underskottet i statsbudgeteten ledde till att statsskulden ökade från den historiskt låga nivån vid slutet av 2019 (se diagram 3). Vid utgången av året uppgick den till 1 280 miljarder kronor, vilket var 168 miljarder kronor högre än ett år tidigare. Ett underskott i statsbudgeteten innebär att statsskulden ökar, men skuldutvecklingen påverkas också av andra faktorer såsom förändringar i förvaltnings-

Diagram 3. Statsskuldens utveckling

tillgångar, valutakurser och inflation. Att skuldökningen 2020 inte var lika stor som budgetunderskottet förklaras framför allt av valutakursförändringar.

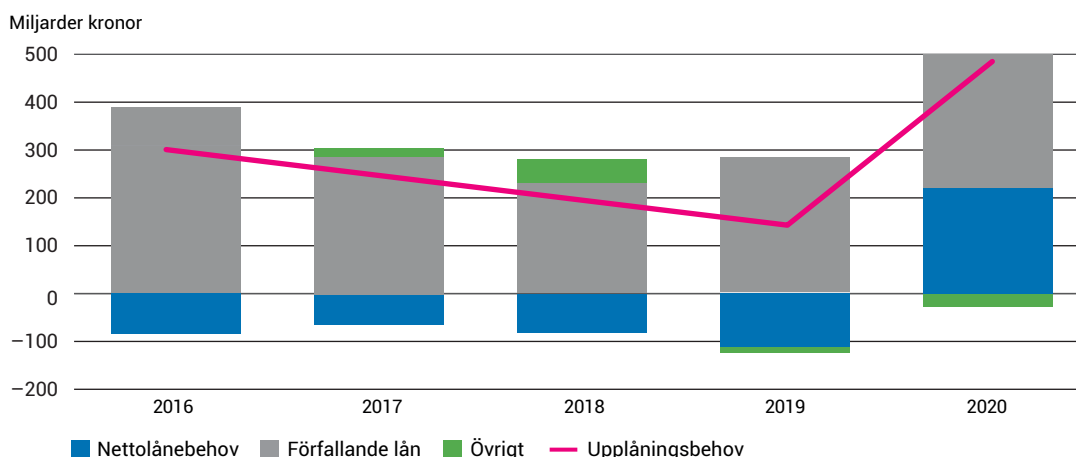
Mätt som andel av BNP ökade statsskulden från 22 procent till 26 procent under 2020. Andelen baseras på Riksgäldens BNP-prognos eftersom utfallet ännu inte offentliggjorts när årsredovisningen publicerades.

I internationella jämförelser används ofta ett mått som baseras på villkor i Maastrichtfördraget. Där ingår hela den offentliga sektorn, det vill säga staten, kommuner, regioner och pensions-systemet. Enligt Riksgäldens senaste prognos var denna skuld 40 procent av BNP. Det är en låg nivå internationellt sett; i euroområdet var skulden i genomsnitt 101 procent 2020 enligt IMF:s senaste prognos.

Utbudet av statspapper ökade från låg nivå

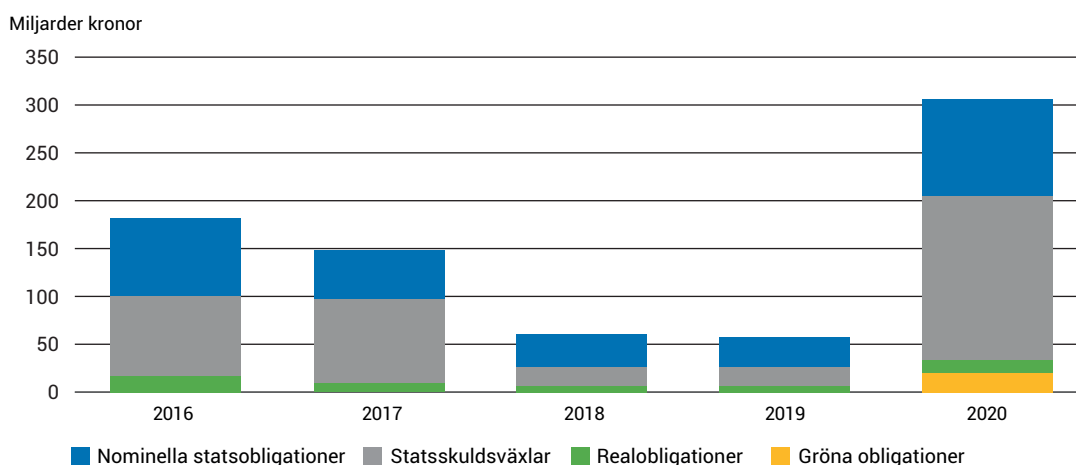
Riksgälden lånar åt staten dels för att täcka underskott i statsbudgeteten (nettolånebehovet), dels för att refinansiera tidigare tagna lån som förfaller. Jämfört med 2019 ökade det totala upplåningsbehovet med 323 miljarder kronor till 481 miljarder kronor (se diagram 4). Det beror nästan uteslutande på omsvängningen från överskott till underskott i statsbudgeteten, eller med andra ord ökningen av nettolånebehovet. Volymen förfallande lån var i stort sett densamma som 2019. Som en konsekvens av det ökade nettolånebehovet steg utbudet av statspapper i kronor från de historiskt låga nivåerna under 2018 och 2019 (se diagram 5).

Diagram 4. Statens upplåningsbehov

Anmärkning: Nettolånebehovet är budgetsaldot med omvänt tecken. I övrigt ingår bland annat en justering för att netto-lånebehovet avser likviddag och upplåning avser affärsdag.

Diagram 5. Emissionsvolym av statspapper

Anmärkning: Beloppet för statsskuldväxlar avser utestående stock vid utgången av året.

När upplåningsbehovet ökade snabbt under våren höjde Riksgälden de planerade emissionsvolymerna i alla statspapper. Den största förändringen på kort sikt gjordes i statsskuldväxlar, men även utbudet av nominella statsobligationer och realobligationer höjdes. Riksgälden planerade först också att ge ut obligationer i utländsk valuta (utöver refinansieringen av lån till Riksbanken), men behövde inte göra det eftersom upplåningsbehovet inte ökade så mycket som förutspåddes i maj. Däremot emitterades för första gången en grön obligation enligt ett uppdrag från regeringen.

Högre upplåning i statsobligationer och statsskuldväxlar

Nominella statsobligationer är Riksgäldens viktigaste lånekälla. Därför har emissioner i den marknaden prioriterats framför annan upplåning när lånebehovet varit litet. Trots det var den årliga emissionsvolymen så låg som ca 30 miljarder kronor under 2018–2019. När lånebehovet ökade under 2020 höjde Riksgälden emissionsvolymen till 100 miljarder kronor, den högsta nivån sedan finanskrisen. Samtidigt som utbudet i auktionerna ökade var efterfrågan stor; i genomsnitt var buden

4,1 gånger större än den erbjudna volymen. Den genomsnittliga räntan i auktionerna uppgick till -0,14 procent, motsvarande siffra föregående år var 0 procent.

I november 2020 introducerade Riksgälden även en ny nominell statsobligation med 25 års löptid. Emissionen uppgick till 13 miljarder kronor och genomfördes med en grupp av banker genom så kallad syndikering. Intresset från investerarna var stort. Totalt inkom bud för 44,5 miljarder kronor. Räntan sattes till 0,53 procent.

Diagram 6. **Teckningskvot**

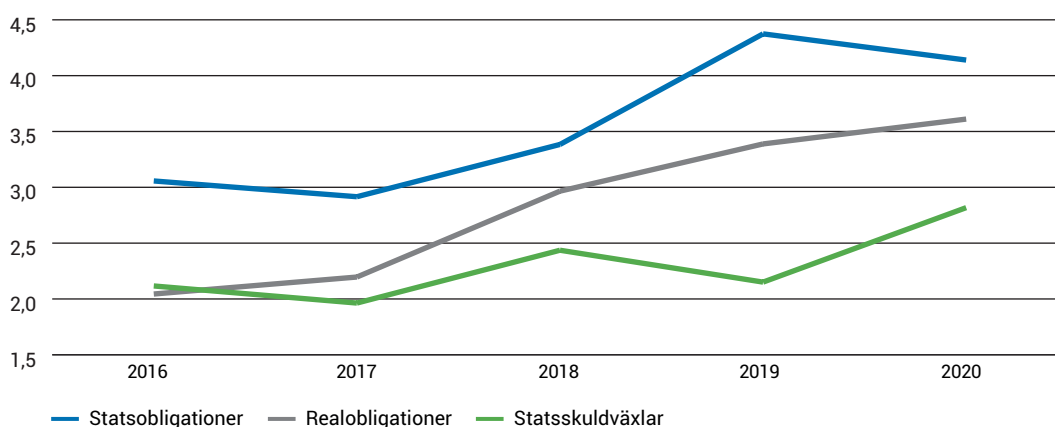
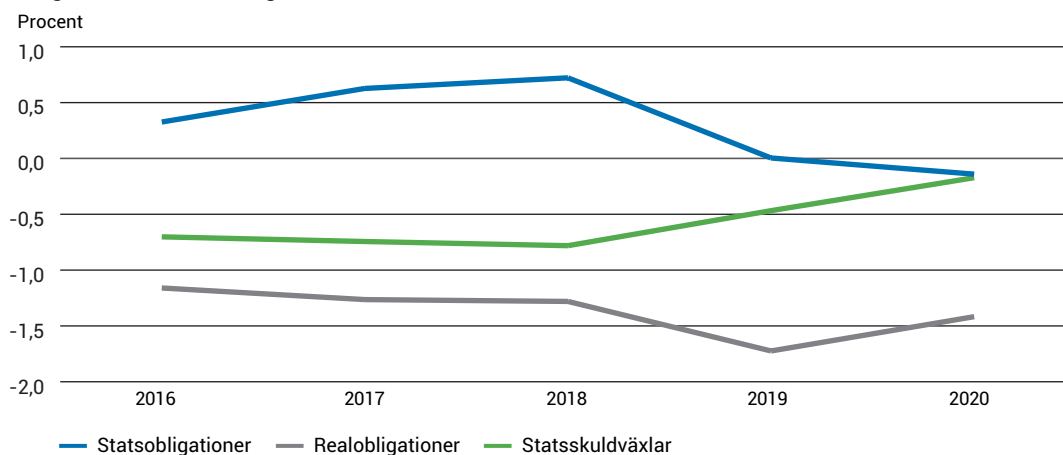

Diagram 7. **Genomsnittlig emissionsränta**

Volymen statsskuldväxlar drogs upp kraftigt från den låga nivån 2019. Den utestående stocken av statsskuldväxlar uppgick till 173 miljarder kronor vid utgången av 2020, att jämföra med 20 miljarder kronor ett år tidigare. Trots det ökade utbudet var buden i genomsnitt 2,8 gånger större än den erbjudna volymen i auktionerna och växlarna såldes till en genomsnittlig ränta på -0,17 procent sett över hela året.

Upplåningen i realobligationer ökade från knappt 8 miljarder kronor 2019 till 13 miljarder kronor 2020. Höjningen gjordes för att möta det ökade lånebehovet och styra andelen realskuld mot det långsiktiga riktmärket på 20 procent av statsskulden.

Olika typer av statspapper

Riksgälden lånar framför allt genom att sälja statspapper på räntemarknaden. Det finns olika typer av statspapper i svenska kronor:

- Nominella statsobligationer är skuldebrev med en fast, årlig kupongränta. När obligationerna ges ut är löptiden minst ett år, vanligen mellan fem och tio år.
- Realobligationer har i stället en fast real ränta. Därutöver betalar staten en ersättning för inflationen.
- Statsskuldväxlar är korta värdepapper med löptid på upp till 12 månader.

Vid behov lånar Riksgälden även på den internationella marknaden, bland annat genom att ge ut obligationer i utländsk valuta. Valutalånen kan utgöra ett komplement till statspapper i kronor när lånebehovet är stort. De senaste åren har Riksgälden enbart emitterat obligationer i utländsk valuta för att finansiera utlåningen till Riksbanken.

Under 2020 gav Riksgälden även ut en grön obligation. De pengar som lånades upp med den gröna obligationen knyts till utgifter för miljö- och klimatsatsningar i statsbudgeten.

Något bättre betyg för likviditeten på statspappersmarknaden

En väl fungerande marknad med god likviditet är en viktig faktor för att attrahera investerare till svenska statspapper och hålla nere den långsiktiga kostnaden för statsskulden. Med likviditet avses möjligheten att köpa och sälja statspapper snabbt, till rimlig kostnad och med liten prispåverkan. I en årlig enkätundersökning som Riksgälden låter göra sätter marknadsaktörerna betyg på likviditeten med avseende på volym, spread (skillnad mellan köp- och säljkurs) och pristransparens.

Resultatet i undersökningen som genomfördes i slutet av 2020 visar att marknadsaktörerna sammanlagt upplevde oförändrad till något bättre likviditet jämfört med 2019. Återförsäljarnas betyg på likviditeten i nominella statsobligationer förbättrades, men det gjordes från en låg nivå och avseende volym var betyget fortsatt under 3 (se diagram 8). Betygen bland svenska och internationella investerare låg kvar över 3, som är nivån för godkänt enligt undersökningsföretaget.

De senaste åren fram till 2020 har likviditeten på marknaden för statsobligationer gradvis försämrats. En förklaring till försämringen är att Riksbanken sedan 2015 har köpt statsobligationer i penningpolitiskt syfte samtidigt som Riksgäldens utbud varit begränsat till följd av starka statsfinanser. Det har därmed funnits en mindre volym statsobligationer att handla på andrahandsmarknaden. Denna volym ökade något under 2020 då Riksgäldens utbudshöjning var större än Riksbankens köp (se diagram 9). Riksbankens innehav av nominella statsobligationer är ändå fortsatt stort – vid slutet av året ägde banken drygt halva den utestående stocken.

Riksgälden redogör för undersökningen mer i detalj i rapporten Statsskuldens förvaltning – underlag för utvärdering och resultatet av undersökningen publiceras på riksgalden.se.

Diagram 8. Upplevd likviditet i marknaden för nominella statsobligationer

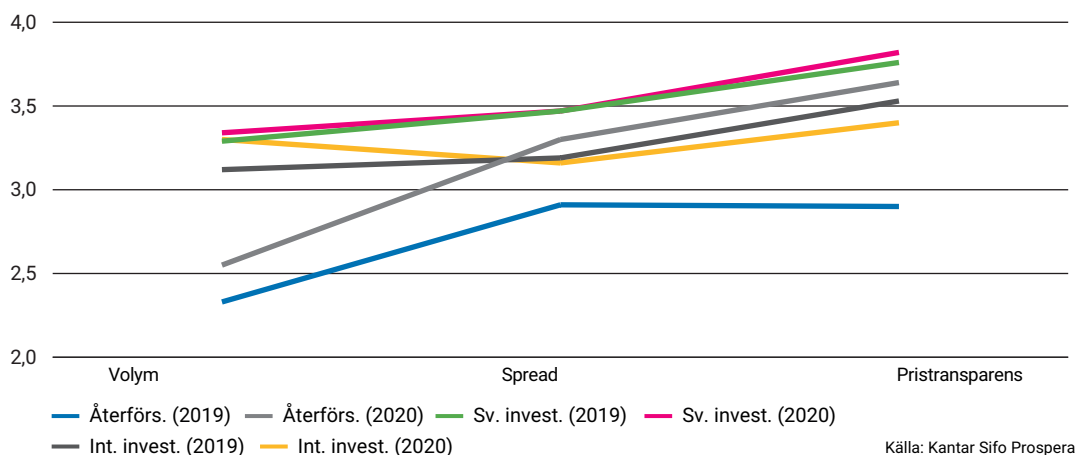
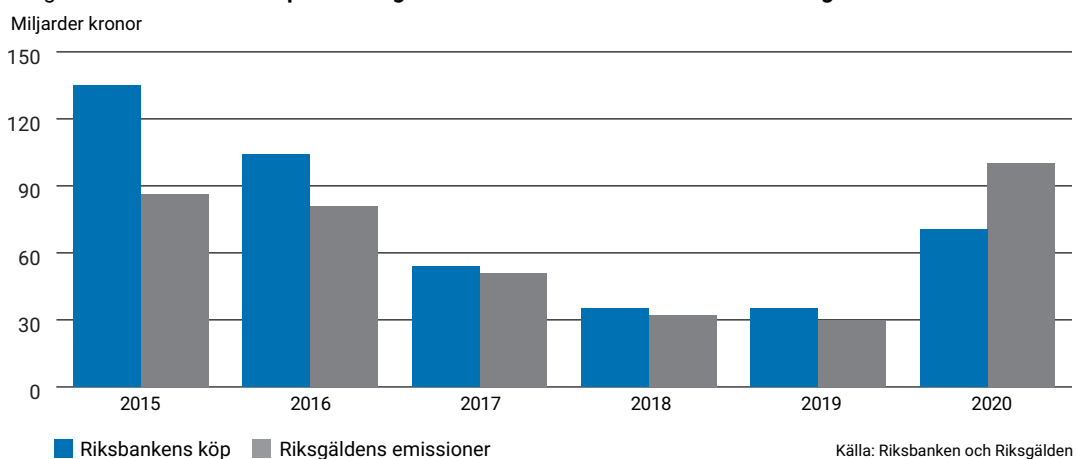

Diagram 9. Riksbankens köp och Riksgäldens emissioner av nominella statsobligationer

Riksgälden gav ut en grön obligation

I juli 2019 fick Riksgälden i uppdrag av regeringen att senast under 2020 ge ut en statlig grön obligation. Det som särskiljer gröna obligationer från andra obligationer är att investerare ska kunna följa vad pengarna används till och vilka miljö- och climateffekter de bidrar till. I statens fall ska pengarna knytas till beslutade utgifter i statsbudgeten som bidrar till att uppfylla Sveriges miljö- och klimatmål. Hur de gröna utgifterna väljs ut och följs upp beskrivs i ett särskilt ramverk.

Förberedelsearbetet inför emissionen av den gröna obligationen startade under hösten 2019 och innefattade för Riksgäldens del bland annat att bistå Regeringskansliet i arbetet med att ta fram det gröna ramverket, analysera i vilket format obligationen skulle emitteras och förbereda kommunikationen med potentiella investerare. I juni 2020 beslutade regeringen om ramverket och om urvalet av specifika utgifter för den kommande emissionen, bland annat skydd av värdefull natur, klimatinvesteringar och järnvägsunderhåll. Ramverket bedömdes som "mörkt grönt" – den högsta nivån – av den externa granskaren Cicero.

I september 2020 lånade Riksgälden upp 20 miljarder kronor med den gröna obligationen som fick en löptid på tio år. En grupp banker genomförde emissionen för Riksgäldens räkning genom en syndikeringsring. Totalt kom det in bud på drygt 47 miljarder kronor från 72 enskilda investerare. Räntan sattes till 0,09 procent, vilket var 1 baspunkt lägre än räntan på en nominell statsobligation med motsvarande löptid vid tidpunkten för emissionen.

En viktig del i att ge ut en grön obligation är att återrapportera om vilka utgifter pengarna som lånats upp har knutits till och vilka miljö- och klimatteffekter de har bidragit till. Riksgälden ska arbeta med uppföljningen tillsammans med främst Naturvårdsverket och publicera en rapport senast fjärde kvartalet 2021. Den gröna investerarrapporten ska baseras på den återrapportering som görs inom det svenska miljömålssystemet.

Enbart obligationsupplåning i utländsk valuta för Riksbankens räkning

Sedan 2009 har Riksgälden tagit upp lån i utländsk valuta som sedan lånats vidare till Riksbanken i syfte att förstärka valutareserven. De senaste årens budgetöverskott har gjort att det inte funnits behov av att ge ut obligationer i utländsk valuta utöver de som ges ut för Riksbankens räkning. Mot bakgrund av budgetunderskottet 2020 hade Riksgälden beredskap för att även låna i utländsk valuta för egen räkning, men då underskottet blev lägre än väntat ströks dessa emissioner och upplåningen i svenska kronor prioriterades.

Oförändrad valutaexponering och löptid inom styrintervall

Hur statsskulden ska vara sammansatt och vilken genomsnittlig löptid den ska ha styrs i riktlinjer som beslutas av regeringen varje år efter förslag från Riksgälden. Riktlinjerna styr därmed skuldens exponering mot olika typer av risker på en övergripande nivå. Det är sedan Riksgäldens uppgift att uppnå den exponeringen rent operativt på ett kostnadseffektivt sätt.

Löptiden för statsskulden låg inom riktlinjernas styrintervall på 3,5–6 år under 2020 (se diagram 10). De senaste årens utveckling mot en mer övergripande styrning av löptiden gjorde att Riksgälden hade god flexibilitet att anpassa upplåningen snabbt under året inom den ram som riktlinjerna utgör.

Diagram 10. Statsskuldens löptid 2020

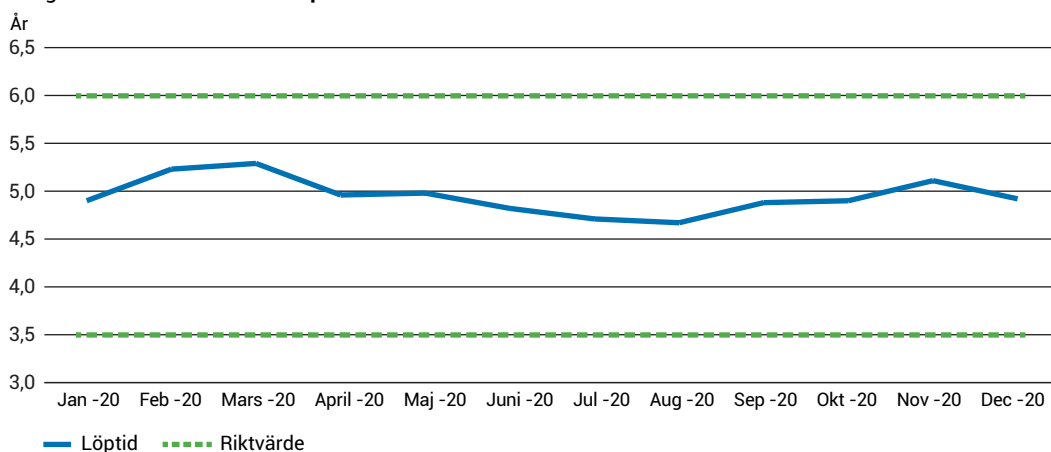
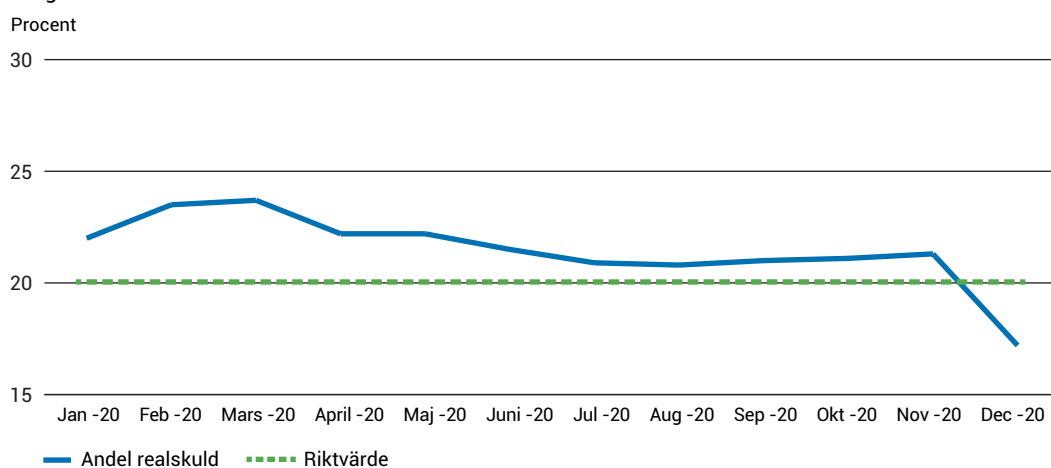

Diagram 11. Andel realskuld 2020

När det gäller skuldens sammansättning sjönk andelen realskuld under året för att landa nedanför riktvärdet på 20 procent (se diagram 11). Minskningen under första halvåret beror främst på att statskulden växte snabbt efter virusutbrottet. Nedgången i november förklaras av att en realobligation förföll. Riktvärdet för realskulden är långsiktigt eftersom andelen är svår att styra på kort sikt.

Riksgälden siktade under 2020 mot att hålla valutaexponeringen oförändrad enligt regeringens riktlinjer. Men även om Riksgälden planerar för en viss valutaexponering ser utfallet annorlunda ut eftersom det också påverkas av faktorer som ligger utanför förvaltningen av statsskulden. En stor del av Riksgäldens valutatransaktioner görs för att hantera annat bland annat EU-betalningar, andra myndigheters valutasäkringar och statens valutakoncernkonto. Dessa faktorer ger ingen bestående effekt på valutaexponeringen men kan påverka utfallet ett enskilt kalenderår. Under 2020 ökade den faktiska valutaexponeringen, mätt till fasta referenskurser, med 12 miljarder kronor.

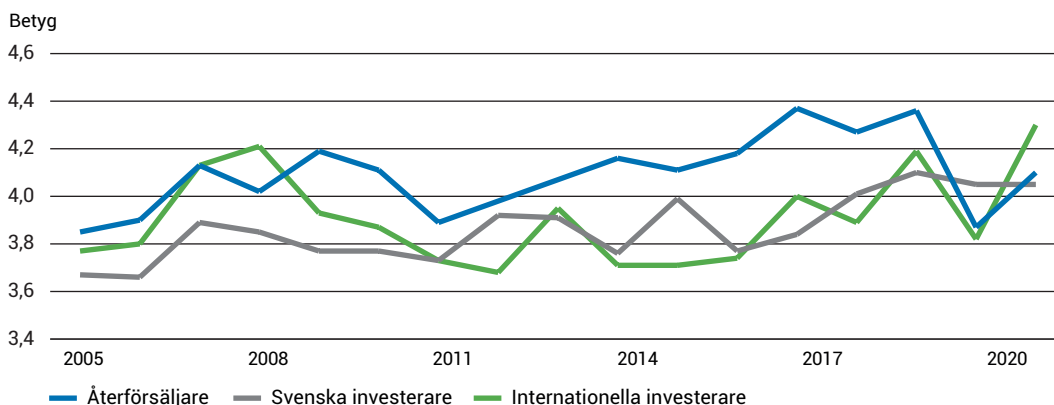

Starkt förtroende främst bland internationella investerare

Riksgälden arbetar efter flera strategier som syftar till att nå det övergripande målet att minimera den långsiktiga kostnaden för statsskulden med hänsyn till risker. Bland annat verkar Riksgälden för att den svenska statspappersmarknaden ska vara attraktiv för så många investerare som möjligt. En viktig del i detta är att skapa förtroende för den svenska staten som låntagare genom att agera förutsägbart och vara öppen och tydlig i kommunikationen mot marknaden. Betydelsen av strategierna och Riksgäldens agerande utvärderas av återförsäljare och investerare i en årlig enkätundersökning.

Utvecklingen av det sammanvägda betyget visas i diagram 12. I 2020 års undersökning stärktes förtroendet från 2019 och betyget från alla tre svarsgrupperna – återförsäljare, svenska investerare och utländska investerare – låg över 4, en nivå som enligt Prospera ska tolkas som utmärkt. Det var framför allt förtroendet hos internationella investerare som ökade, men även återförsäljarna höjde sitt helhetsbetyg efter föregående års nedgång. Betyget från svenska investerare var oförändrat. Bland de faktorer som förbättrades mest fanns kommunikation, kontakter och ett konsekvent agerande.

Diagram 12. Sammanvägd bedömning av Riksgäldens strategier och agerande

Anmärkning: Betyg från 1 till 5 fördelat på återförsäljare, samt svenska respektive internationella investerare.
Källa: Kantar Sifo Prospera.

Lägre kostnad för statsskulden

Kostnaden för statsskulden kan härledas till den ränta som lånen tagits upp till men även inflation och valutakurser påverkar kostnaden. Under 2020 minskade kostnaden och räntebetalningarna på statsskulden. Det förklaras till stor del av att kronan stärktes mot andra valutor. Även det låga ränteläget bidrar till att sänka kostnaden när skulden successivt omsätts till lägre räntor.

Riksgälden redovisar statsskuld räntorna enligt två principer:

- kassamässiga ränteutgifter (betalningar)
- kostnadsmässiga räntor enligt värderingsprincipen upplupet anskaffningsvärde.

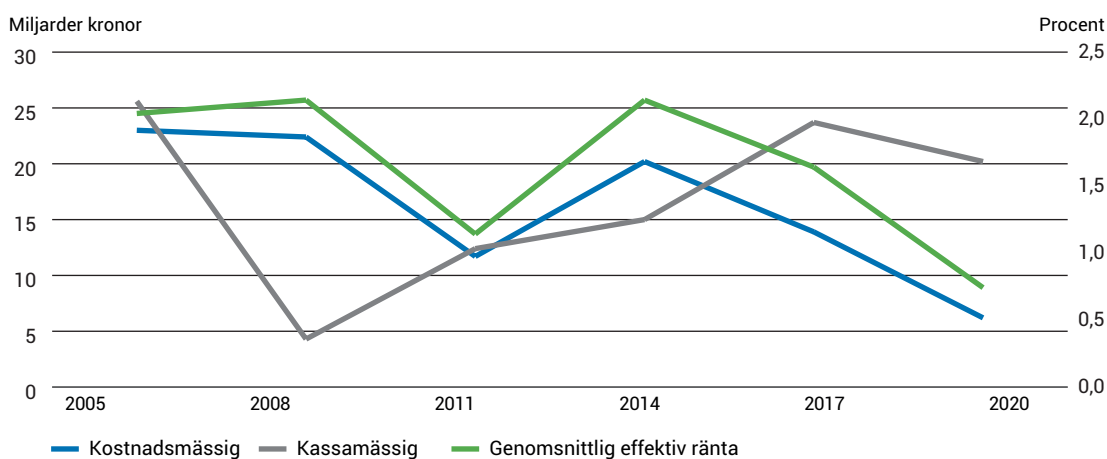
De kassamässiga räntebetalningarna redovisas mot anslaget "Räntor på statsskulden" i statsbudgeten medan den kostnadsmässiga redovisningen återfinns i Riksgäldens resultaträkning samt i rapporten "Underlag för utvärdering av statsskuld förvaltningen" som publiceras samtidigt som årsredovisningen. Riksgäldens resultaträkning bygger inte fullt på värderingsprincipen upplupet anskaffningsvärde eftersom inflations- och valutaomvärderingen görs på nominella belopp och inte det upplupna anskaffningsvärdet. Siffrorna i Riksgäldens årsredovisning och underlaget för utvärderingen av statsskuld förvaltningen är därmed inte helt jämförbara.

De kassamässiga räntorna uppgår 2020 till knappt 20 miljarder kronor och det är 3 miljarder kronor lägre än föregående år. Minskningen förklaras dels av att valutakurseffekterna var gynnsammare under 2020 vilket ledde till minskade valutaförluster. Även det låga ränteläget bidrog till att räntebetalningarna minskade 2020, där överkurser vid emission ökade. Obligationer som introducerades när räntenivån var högre har en kupongränta som är högre än nuvarande marknadsräntor. Vid emissionerna betalar då köparna ett högre pris (överkurs). Det gör att räntebetalningarna minskar initialt men i stället betalar staten en högre årlig kupong under obligationernas löptid.

Den kostnadsmässiga räntan för statsskulden uppgick till 6 miljarder kronor 2020 (se diagram 13). Det motsvarar 0,1 procent av BNP. Utfallet var lägre än genomsnittet för de senaste fem åren och knappt 8 miljarder kronor lägre än 2019. Minskningen av kostnaden beror huvudsakligen på att den starka kronan som sänkte värdet på lånen och därmed också lånekostnaderna i utländsk valuta under 2020 i motsats till 2019 då omvärderingseffekterna i stället gjorde att kostnaden för valuta-lånen blev högre.

Diagram 13. Statsskuldens kostnad

Anmärkning: Kostnadsmässiga och kassamässiga räntor redovisas i miljarder kronor medan genomsnittlig effektiv ränta redovisas som procent i förhållande till statsskulden. Räntor på in- och utlåning i statens internbank ingår ej i redovisningen ovan.

Kostnaden för statsskulden kan även ställas i relation till den utestående skulden. På så sätt erhålls en slags genomsnittlig effektiv ränta. Uttryckt på detta sätt var kostnaden 0,7 procent 2020, vilket är lägre än genomsnittet de senaste fem åren (se diagram 13).

Riksgälden utökade positionen för en starkare krona

Riksgälden har mandat att i begränsad utsträckning justera exponeringen i statsskulden av taktiska skäl. Sådana så kallade positioner kan tas både i syfte att sänka den förväntade kostnaden och för att minska riskerna i förvaltningen.

I maj 2018 beslutade Riksgäldens styrelse att ta en position för en starkare krona mot euron på maximalt 7 miljarder kronor i syfte att sänka den förväntade kostnaden. Bakgrunden var att Riksgälden löpande köpte utländsk valuta för att successivt minska valutaexponeringen i skulden i enlighet med de då gällande riktlinjerna för statsskuld förvaltningen. Försvagningen av kronan hade gjort dessa valutaväxlingar dyrare och positionen innebar att Riksgälden drog ned på växlingstakten.

Under 2020 utökades positionen från 6,5 miljarder kronor till 6,8 miljarder kronor. Vid utgången av året var det orealiserade resultatet 371 miljoner kronor (se tabell 4). Det slutliga resultatet kommer att kunna beräknas först när positionen är avslutad.

Tabell 4. Resultat för positionstagningen

Miljoner kronor	2016	2017	2018	2019	2020	Totalt	Genomsnitt
Egen löpande positionstagning	-1	13	11	14	39	76	15
Extern positionstagning	28	-115	-26	0	0	-113	-23
Totalt löpande positionstagning	27	-102	-15	14	39	-37	-7
Position för starkare krona			73	20	278	371	
Positionstagning totalt	27	-102	58	34	317	334	67

Anmärkning: Resultatet för den externa positionstagningen redovisas inklusive förvaltningsavgifter.

Riksgäldens interna löpande positionstagning visade ett positivt resultat på 39 miljoner kronor 2020, vilket var en ökning jämfört med föregående år (se tabell 4). Till och med 2018 anlätade Riksgälden även externa förvaltare för positionsverksamheten. Numera bedrivs positionstagningen enbart internt.

Resultatet för Riksgäldens positionstagning varierar mellan åren och utvärderas därför i femårsperioder. Under åren 2016–2020 var det genomsnittliga resultatet för den samlade positionstagningen –7 miljoner kronor per år, inklusive kostnader för den externa förvaltningen (se tabell 4).

Fortsatt merkostnad för upplåningen på privatmarknaden

Upplåningen på privatmarknaden är under avveckling och vid utgången av 2020 återstod endast knappt 3 miljarder kronor, vilket motsvarar stocken för premieobligationer eftersom de sista kontona i Riksgäldsspar förföll under året. Privatmarknadsdelen utgör 0,2 procent av den totala statsskulden.

Kostnaden för de utestående lånen var fortsatt högre jämfört med motsvarande upplåning på den institutionella marknaden. Det beror framför allt på att Riksgälden har fasta kostnader för systemstöd och tjänster som krävs för att upprätthålla verksamheten tills dess att den sista premieobligationen förfaller år 2021. Under 2020 var merkostnaden 8 miljoner kronor vilket betyder att besparingen var negativ (se tabell 5). För perioden 2016–2020 uppgick merkostnaden till totalt 79 miljoner kronor.

Tabell 5. Besparing genom privatmarknadsupplåning

Miljoner kronor	2016	2017	2018	2019	2020	Totalt
Premieobligationer	-23	-21	-3	-4	-4	-56
Riksgäldsspar	-10	-4	-3	-5	-3	-24
Summa besparing	-33	-24	-6	-9	-8	-79

Anmärkning: Ett negativt belopp motsvarar en merkostnad relativt motsvarande upplåning på den institutionella marknaden.

Samlad analys och bedömning

Pandemibrottet och dess effekter på statsfinanserna gjorde att Riksgälden snabbt fick växla upp upplåningen under våren. Det gjordes under turbulenta marknadsförhållanden och helt nya förutsättningar med medarbetare som samarbetade digitalt från sina hem, Riksgäldens kontor och reservplatser. Alla de lånekanaler som byggts upp över åren nyttjades och det ökade utbudet mottogs väl på marknaden.

Att det inte blev några större rörelser på räntemarknaden när låneplanerna publicerades under året kan ses som ett tecken på att marknadsaktörerna var väl införstådda med Riksgäldens upplåningsstrategi. Tydlig kommunikation och ett konsekvent och förutsägbart agerande är viktiga delar i Riksgäldens arbete för att göra den svenska statspappersmarknaden attraktiv för investerare och minimera statens upplåningskostnader.

Även det nya skuldinstrumentet – statens gröna obligation – kom väl till pass i det uppkomna läget och en större volym än vad som låg i låneplanen från maj kunde emitteras i september. Det omfattande förberedelsearbete som gjordes tillsammans med Regeringskansliet och andra berörda myndigheter under drygt ett år banade väg för en väl genomförd och mottagen emission. Ramverket för den gröna obligationen och dess koppling till Sveriges miljömålssystem väckte stort intresse hos både svenska och internationella investerare.

Garantier och utlåning

Riksgälden fick under året nya uppdrag att utfärda garantiprogram för att dämpa de ekonomiska skadeverkningarna av covid-19-pandemin. Myndighetens utestående garantiåtaganden minskade dock sammantaget medan utlåningen till låntagare utanför staten ökade. De finansiella risker som garantierna och lånen medför för staten ligger alltjämt på en låg nivå.

Uppgift och mål

Riksgälden ställer ut och förvaltar statliga garantier och lån med kreditrisk på uppdrag av regeringen och efter beslut av riksdagen. Uppdraget omfattar att värdera de ekonomiska riskerna, sätta avgifter och bestämma villkor. I uppdraget ingår också att hantera de reservtillgångar som är kopplade till garanti- och utlåningsverksamheten (se rutan Reservtillgångar ska täcka förväntade förluster). Riksgälden ska bidra till att statens risk begränsas och att statens rätt tryggas. Riksgälden ska också arbeta aktivt för att andra myndigheters garanti- och utlåningsverksamhet bedrivs på ett effektivt sätt och för att utveckla hanteringen i samverkan med de andra myndigheterna.

Nya uppdrag men minskade garantiåtaganden

Vid slutet av 2020 hade Riksgälden utestående garantier på totalt 24,2 miljarder kronor, jämfört med 26,7 miljarder kronor ett år tidigare. I diagram 14 redovisas garantiåtagandena fördelade områdesvis. Minskningen beror på att garantiåtagandet för Öresundsbro Konsortiet minskat samtidigt som Riksgäldens tidigare garantiåtaganden för Nordiska investeringsbankens projektinvesteringsslån och miljöinvesteringsslån avslutats. Riksgälden har samtidigt utfärdat nya garantier under garantiprogram med syfte att dämpa de ekonomiska skadeverkningarna av covid-19-pandemin.

Företagsakuten – garantiprogram för företag

Mot bakgrund av den kraftiga påverkan som covid-19-pandemin fick på svensk ekonomi beslutade regeringen den 26 mars 2020 att ge Riksgälden i uppdrag att genomföra ett statligt garantiprogram om 100 miljarder kronor för nya lån till framför allt små och medelstora företag, som bedöms livskraftiga.

Respektive långgivare tilldelas en ram för sin utlåning baserat på dess andel av den totala utlåningsvolymen till små- och medelstora företag per 31 december 2019. Av den ramen garanterar Riksgälden 70 procent. Lånen beviljas av banker och övriga kreditinstitut i enlighet med deras ordinarie kreditprocesser. De beviljade lånen rapporteras sedan veckovis till Riksgälden. Ett lån till ett företag får

uppgå till högst 25 procent av omsättningen för 2019, alternativt två gånger storleken för företags lönekostnad samma år. Lånet får dock inte överstiga 75 miljoner kronor per företag, utom i undantagsfall och efter prövning av Riksgälden, då lånet får uppgå till högst 250 miljoner kronor.

Garantiprogrammet, som ursprungligen skulle gälla i tre månader, fram till den 30 juni, har därefter förlängts och sträcker sig därmed till den 31 december 2020. I slutet av året föreslog regeringen att programmet förlängs till och med den 30 juni 2021. 71 banker och andra kreditinstitut har hittills tecknat avtal med Riksgälden för att kunna ta del av garantier till ett totalt värde av 39 miljarder kronor. Vid årsskiftet hade 34 av dessa banker och kreditinstitut rapporterat in sammanlagt 732 lån, till ett belopp om 2,6 miljarder kronor.

Kreditgarantiprogram för svenska flygföretag

Covid-19-pandemin orsakade en global kris för flygindustrin. Mot denna bakgrund utfärdade regeringen ett särskilt garantiprogram för flygbranschen för att dämpa de negativa effekterna av virusutbrottet. Till följd av detta fick Riksgälden under 2020 ställa ut kreditgarantier till vissa flygföretag som drabbats av pandemin. Garantiprogrammet omfattade flygföretag som den 1 januari 2020 hade ett svenskt tillstånd att bedriva kommersiell luftfart och som hade sin huvudsakliga verksamhet eller säte i Sverige. Flygföretag som i sin huvudsakliga verksamhet bedrev icke-regelbunden luftfart för passagerare omfattades inte av garantiprogrammet. Kreditgarantierna fick uppgå till totalt 5 miljarder kronor, varav 1,5 miljarder kronor fick avse SAS.

Mot denna bakgrund ställde Riksgälden den 4 maj 2020 ut en kreditgaranti uppgående till 1,5 miljarder kronor till SAS. Garantin var en gemensam åtgärd där den danska staten gjorde ett motsvarande garantiåtagande. Kreditfaciliteten och de statliga garantierna löpte till 20 april 2023. Den 29 oktober 2020 återbetalade SAS det lån som Riksgälden, och den danska staten garanterat, och kreditgarantin avslutades därmed i förtid. Uppsägningen av lånet var i linje med SAS egen rekapitaliseringsplan.

Riksgälden ställde ut ytterligare en kreditgaranti den 30 december till Braathens Regional Airways. Garantin uppgår till 180 miljoner kronor. Det underliggande lånet betalas ut under första kvartalet 2021 och kommer därefter att löpa över fem år.

Garantier till Europeiska investeringsbanken och EU:s sysselsättningsfond SURE

Under 2020 godkände riksdagen ytterligare två garantiprogram som inte hanteras inom ramen för den statliga garantimodellen. Riksgälden fick i uppdrag att förvalta svenska statens garantiåtagande. Den första handlar om Europeiska investeringsbankens (EIB) garantifond för stöd till företag. Det inkluderar att vid begäran från EIB hantera infrianden av denna garanti, inklusive eventuella administrativa kostnader relaterat till EIB:s förvaltning av fonden. Den svenska andelen uppgår till cirka 863 miljoner euro. Finansieringen består främst i ett garantiåtagande avseende fondens kreditförluster för de åtaganden fonden ställer ut, men till viss del kommer även Sverige att finansiera fondens administration.

Syftet med fonden är att motverka de ekonomiska effekterna av covid-19-pandemin genom att säkerställa små och medelstora företags likviditet och finansiering i de medlemsländer som deltar i fonden. Visst stöd kan komma att ges även för större företag. Stödet ska riktas till mottagare som kan anses vara livskraftiga på lång sikt och som kan uppfylla långivares, eller annan finansiell intermediärs, krav för kommersiell finansiering. Fonden ska vara tidsbegränsad och kommer i övrigt att vara förknippad med högre risk än vad som är normalt för EIB:s verksamhet. Initialt kommer fonden att kunna godkänna stöd fram till den 31 december 2021 med möjlighet till förlängning efter beslut.

Den andra garantin handlar om EU:s sysselsättningsfond SURE (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency). Det är ett stödinstrument som riktar sig till medlemsländer i behov av ekonomiska medel för att stötta samt skydda anställda och egenföretagare från arbetslöshet och inkomstbortfall. Riksgäldens uppdrag inkluderar att vid begäran från EU-kommissionen hantera infrianden av SURE-garantin. Den svenska andelen uppgår till cirka 849 miljoner euro och består av ett garantiåtagande avseende eventuella kreditförluster för lånen inom SURE. Garantin är begränsad till lån som tagits före den 31 december 2022. Syftet med garantin är att stödja de medlemsländer med stora statsfinansiella problem till följd av utbrottet av covid-19.

Mindre åtagande för Öresundsbro Konsortiet

Riksgäldens största garantiåtagande, till förmån för det dansk-svenska, statligt ägda konsortium som finansierade Öresundsbron (Öresundsbro Konsortiet, ÖSK) har minskat med 2,1 miljarder kronor under året till 13,6 miljarder kronor till följd av förfallna obligationer.

Granskningen kring huruvida garantiåtagandet gällande ÖSK är förenligt med EU:s statsstödsregler eller inte, ligger fortfarande för beslut hos EU-kommissionen. Detta efter återförvisningen av Tribunalen i september 2018.

Förlängd garanti för European Spallation Source ERIC

Riksgälden har ställt ut en kreditgaranti för överbrygningslån till European Spallation Source ERIC (ESS) avseende konstruktionen av den Europeiska spallationskällan. Garantin, som uppgår till 600 miljoner kronor och löper till och med 2025, innebär i praktiken en förlängning av den tidigare garantin som gällde som längst till och med 2022.

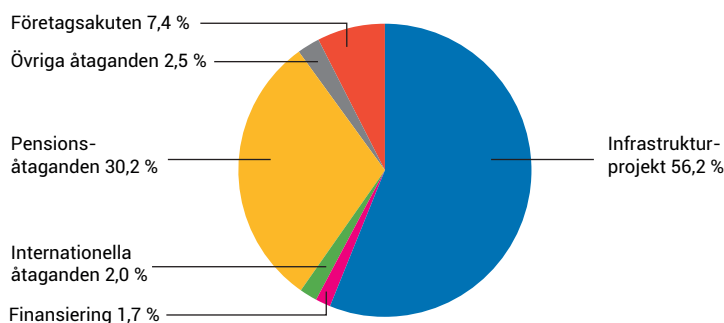
Förberedande åtgärder gällande statliga gröna kreditgarantier

Regeringen gav i november 2020 Riksgälden i uppdrag att vidta förberedande åtgärder för att kunna ställa ut statliga kreditgarantier för gröna investeringar.

Bakgrunden till uppdraget är att regeringen i budgetpropositionen för 2021 föreslagit bemyndigande att ställa ut kreditgarantier som bidrar till att nå målen i miljömålssystemet och det klimatpolitiska ramverket. Den totala garantiramen förväntas komma att uppgå till 50 miljarder kronor, fördelat över tre år. Riksgälden har påbörjat arbetet med förberedande åtgärder.

Diagram 14. **Garantiåtaganden för 24,2 miljarder kronor per den 31 december 2020, procentuell fördelning**

Fotnot: ÖSK ingår i kategorin Infrastrukturprojekt, ESS ingår i kategorin Övriga åtaganden, Eurofima ingår i kategorin Internationella åtaganden och PostNord ingår i kategorin Pensionsåtaganden.

Reservtillgångar ska täcka förväntade förluster

I resultatredovisningen jämförs reservtillgångar med förväntade förluster för att visa om det finns ett över- eller underskott i verksamheten.

Reservtillgångarna består av (se tabell 6 och 7):

- räntebärande konton i Riksgälden dit avgifter motsvarande framtida förväntade kreditförluster förs (reservkonton)
- värdet på de tillgångar, i form av pantar eller liknande, som Riksgälden tagit över till följd av att en låntagare eller garantigäldenär inte kunnat fullgöra sina åtaganden (värdering fordringar)
- det beräknade nuvärdet av avtalade avgifter som ska betalas till respektive reservkonto i framtiden (förväntade framtida avgifter för förväntad förlust).

Förväntad förlust är ett kostnadsmått och motsvarar ett statistiskt väntevärde. Den förväntade förlusten uppstår på grund av att en garantigäldenär eller låntagare med en viss sannolikhet inte kommer att fullgöra sitt åtagande, vilket vanligtvis medför en kreditförlust för staten. Skattningen av den förväntade förlusten uppdateras löpande under garantins eller lånets löptid. För mer information om förväntad förlust, se rutan Den statliga garanti- och utlåningsmodellen.

Reservtillgångar och förväntade förluster för garantier och lån redovisas var för sig. Riksgälden hanterar också ett antal lån med villkorad återbetalning. Dessa omfattas inte av samma regelverk som den övriga utlåningen och redovisas därför separat. Eventuella förluster för dessa lån finansieras inte av reservtillgångarna.

Minskat överskott i garantiverksamheten

Under 2020 uppvisade Riksgäldens garantiverksamhet ett mindre överskott jämfört med föregående år (se tabell 6). Det beror på att den totala nuvärdesberäknade förväntade förlusten ökade mer än reservtillgångarna. Nuvärdet av de förväntade förlusterna i garantiverksamheten ökade framför allt till följd av att den uppdaterade diskonteringsräntan är lägre än föregående år, vilket framför allt fått en stor påverkan på den förväntade förlusten i Riksgäldens största garantiåtagande till ÖSK. Det låga ränteläget i kombination med att löptiden på utestående statsobligationer ökat gör att nuvärdet på de förväntade förlusterna ökar, allt annat lika. Nominellt minskade de totala förväntade förlusterna till följd av minskad exponering, kortare återstående löptid och en överlag, fortsatt stabil kreditriskenivå i Riksgäldens garantiåtaganden. Tabell 6 sammanställer tillgångarna och förväntade förluster i Riksgäldens garantiverksamhet.

Tabell 6. Utestående garantier, reservtillgångar och förväntade förluster per den 31 december 2020

Miljoner kronor	2018	2019	2020
Utestående garantier	30 050	26 713	24 218
Reservtillgångar	1 165	1 157	1 180
Reservkonto	532	472	470
Värdering fordringar	597	608	620
Förväntade framtida avgifter för förväntad förlust	69	77	90
Justering, kreditreserv	-33	0	0
Förväntade förluster	1 096	1 058	1 174
Skillnad mellan tillgångar och förväntade förluster	70	99	5

Reservtillgångarna ökade under året

Reservtillgångarna i garantiverksamheten ökade med 23 miljoner kronor och uppgick till cirka 1,18 miljarder kronor vid årets slut (se tabell 6). Det beror främst på högre förväntade framtida avgifter för förväntad förlust samt en högre värdering av Riksgäldens fordringar.

Värderingen av de tillgångar som uppkom i samband med infriandet av den statliga garantin för Saab Automobile AB:s (Saab) lån i Europeiska investeringsbanken värderades till totalt 607 miljoner kronor per den 31 december 2020, en ökning med 14 miljoner kronor jämfört med året före. Riksgälden betalade ut 2,1 miljarder kronor när garantin infriades 2011.

Tillgångarna kopplade till Saab består av dels en fordran på Saab i konkurs, dels en inomstatlig fordran avseende aktierna i Orio AB (tidigare Saab Automobile Parts AB). Fordran avseende Saab i konkurs har värderats till 159 miljoner kronor, jämfört med 163 miljoner kronor året innan. Minskningen beror på valutakursförändringar. I samband med årsredovisningen för 2018 skrev Riksgälden, som en försiktighetsåtgärd, ner värdet på statens fordran i Saab mot bakgrund av att det föreligger oklarheter kring säkerheterna i Saab Automobile Tools. Riksgälden påbörjade därefter en utredning av frågan med hjälp av en extern advokatbyrå. Utredningen har fortsatt under 2020. För närvarande, och som en försiktighetsåtgärd, kvarstår nedskrivningen.

Den externa värderingen av den inomstatliga fordran avseende aktierna i Orio AB uppgår till 448 miljoner kronor under 2019, jämfört med 430 miljoner kronor året innan. Den inomstatliga fordran avseende aktierna i Orio AB uppkom i samband med att Riksgälden pantrealiserade aktierna i Orio

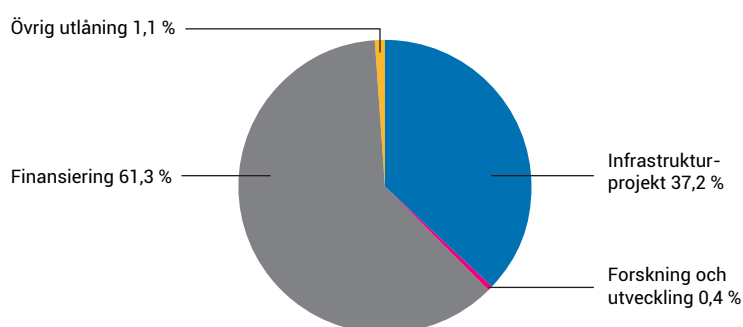
AB. Ägandet av aktierna överfördes till Kammarkollegiet, medan enheten för statlig bolagsförvaltning inom Näringsdepartementet sköter förvaltningen av bolaget. Riksgäldens roll är sedan 2013 att redovisa värdet på den inomstatliga fordran som baseras på beräkningar av en extern, oberoende part.

All utdelning från Orio AB, liksom köpeskillingen från en eventuell försäljning av bolaget, ska tillfalla Riksgäldens reservkonto för garantiverksamheten. Under 2020 har ingen utdelning från Orio AB gjorts till reservkontot, jämfört med 25 miljoner kronor föregående år. Riksgälden har fått utdelningar om totalt 355 miljoner kronor från Orio AB.

Utlåning till låntagare utanför staten

Riksgäldens utlåning till låntagare utanför staten (inklusive lån med villkorad återbetalning) uppgick till 16,3 miljarder kronor i slutet av 2020, jämfört med 6,2 miljarder kronor ett år tidigare. Förändringen beror främst på att en del av Riksgäldens låneram till AB Svensk Exportkredit utnyttjats för första gången. Fördelningen av utlåningen framgår av diagram 15.

Diagram 15. Utlåning till låntagare utanför staten inklusive lån med villkorad återbetalning om 16,3 miljarder kronor per den 31 december 2020, procentuell fördelning

Fotnot: Svensk Exportkredit ingår i kategorin Finansiering, Kungliga Dramatiska Teatern, Nordiska Museet och Kungliga Operan ingår i Övrig utlåning, Svedab och A-Train AB ingår i Infrastrukturprojekt och lån till flygindustrin ingår i kategorin Forskning och utveckling.

Lån till AB Svensk Exportkredit

För att säkerställa svenska exportföretags tillgång till långfristig finansiering beslutade Riksdagen under 2009 att Riksgälden skulle tillhandahålla en låneram till Svensk Exportkredit. Låneramen har sedan dess förlängts årligen av riksdagen, och uppgår per den 31 december till totalt 200 miljarder kronor, varav det outnyttjade beloppet uppgår till 190 miljarder kronor. Efter beslut i riksdagen fick Riksgälden i uppdrag av regeringen att tillhandahålla låneramen även under 2021.

Låneramen har utnyttjats en gång sedan den ställdes. Detta skedde i samband med covid 19-utbrottet våren 2020, då Svensk Exportkredit lånade 10 miljarder kronor av Riksgälden. Det ställda lånet löper fram till mars 2022.

Lån till Kungliga Operan och Kungliga Dramatiska Teatern

Riksgälden har fått i uppdrag av regeringen att tillhandahålla låneramar om 126, respektive 70 miljoner kronor till de båda nationalscenerna Kungliga Operan och Kungliga Dramatiska Teatern för ombyggnader, renoveringar samt vissa byggnadsanknutna inventarier, bland annat nya scenövermaskinerier.

Dramaten har lånat 50 miljoner kronor, och har ännu inte amorterat på lånet. Operan har utnyttjat hela sin låneram och har hittills hunnit amortera drygt 13 miljoner kronor.

Större överskott i utlåningsverksamheten

Riksgäldens överskott i utlåningsverksamheten utgörs av skillnaden mellan reservtillgångar och förväntade förluster. Under 2020 visade verksamheten fortsatt överskott (se tabell 7).

Tabell 7. Utestående lån till låntagare utanför staten, reservtillgångar och förväntade förluster, miljoner kronor per 31 december 2020 (exklusive lån med villkorad återbetalning)

Miljoner kronor	2018	2019	2020
Utestående lån	5 118	5 207	15 414
Reservtillgångar	604	604	617
Reservkonto	570	604	614
Förväntade framtida avgifter för förväntad förlust	0	0	3
Justering, garantireserv	33	0	0
Förväntade förluster	0	0	1
Skillnad mellan tillgångar och förväntade förluster	604	604	616

Lån med villkorad återbetalning

Riksgälden hanterar ett antal lån med villkorad återbetalning. Dessa så kallade royaltylån har inte någon amorteringsplan utan återbetalningen av lånen bestäms av hur verksamheten som lånen finansierar utvecklas. Återbetalningen till staten kan alltså bli antingen större eller mindre än det ursprungliga lånet.

Eftersom royaltylånen inte omfattas av förordningen (2011:211) om utlåning och garantier redovisar Riksgälden inte någon förväntad förlust för dem. Däremot redovisas eventuella nedskrivningsbehov. Vid slutet av 2020 fanns, liksom tidigare år, inget sådant behov.

Riksgäldens royaltylån till flygindustrin (se kategorin Forskning och utveckling i diagram 15) uppgick i slutet av 2020 till 70 miljoner kronor, jämfört med 83 miljoner kronor ett år tidigare. Minskningen beror på inbetald royaltys och subventioner från anslag.

Utlåningen med villkorad återbetalning inkluderar i kategorin Infrastrukturprojekt (se diagram 15) ett lån på ursprungligen 1 miljard kronor till A-Train, som byggt och driver trafiken på Arlandabanan. Alltsedan 2017 betalar A-Train årlig royaltys för lånet. Totalt har företaget betalat 181 miljoner kronor i royaltys och årets royaltysbetalning uppgick till 46 miljoner kronor.

Samordningsansvar för att förbättra statens hantering av lån och garantier

Samverkan med Sida kring garantier

Inom ramen för Riksgäldens uppdrag att utveckla och samordna hanteringen av statens garantier och lån fortsatte arbetet med att stödja Sida i garantifrågor under 2020. Riksgälden bistod bland annat med rådgivning, prissättning och värdering av garantier som används i det svenska utvecklingsarbetet. Riksgälden prissatte fem garantier och en garanti omprissattes till följd av ändringar i garantikonstruktionen.

Riksgälden har i samband med Sidas bokslut dessutom bistått med värdering av 43 befintliga garantier.

Utvärdering av risken för stora förluster i statens samlade garanti- och utlåningsportfölj

Riksgälden ansvarar för att analysera risken för stora förluster i statens samlade garanti- och utlåningsportfölj, av vilken myndighetens ordinarie garantier och utlåning med kreditrisk endast utgör en mindre del. Analysen omfattar bland annat insättningsgarantin, studielån, bostadskrediter och exportkrediter. Rapporten Statens garantier och utlåning – en riskanalys, som tas fram i samverkan med övriga garanti- och utlåningsmyndigheter, lämnas till regeringen i mars varje år. I 2020 års rapport konstaterades att riskerna som Riksgälden identifierat i portföljen är fortsatt låga till måttliga.

Internationellt intresse för den svenska garanti- och utlåningsmodellen

Riksgälden har under 2020 haft möten med EU-kommissionens generaldirektorat DEVCO och DG NEAR där Riksgälden presenterat den svenska garanti- och utlåningsmodellen och beskrivit myndighetens uppdrag och roll inom denna.

Den statliga garanti- och utlåningsmodellen

Det övergripande ramverket för statliga garantier och lån med kreditrisk framgår av budgetlagen (2011:203). Det är riksdagen som beslutar om ändamål och belopp för lån eller garantier.

En central princip för staten är att en ränta eller avgift ska tas ut motsvarande statens förväntade kostnad för garantin eller lånet. Det förutsätter att kreditrisken kan identifieras, hanteras och mätas. Den förväntade kostnaden omfattar dels denna förväntade kreditförlust (vanligtvis förkortad förväntad förlust), dels de administrationskostnader som är förknippade med engagemanget.

Förväntad förlust – ett kostnadsmått

Den förväntade förlusten uppstår på grund av att en garantigäldenär eller låntagare med en viss sannolikhet inte kommer att fullgöra sitt åtagande, vilket vanligtvis medför en kreditförlust för staten. En sådan situation kallas för fallissemang.

Förväntad förlust är ett kostnadsmått som uttrycker ett statistiskt väntevärde. Att det beräknas en förväntad förlust för varje garanti- och låneengagemang ska dock inte tolkas som att det i de enskilda fallen förväntas uppstå en förlust. Det troligaste utfallet för merparten av alla engagemang är att det inte uppstår någon kreditförlust. Detta förklaras av att sannolikheten för fallissemang för de flesta engagemang är låg.

Beräkningen av den framtida (nominella) förväntade förlusten består av dessa delar:

Förväntad förlust = sannolikheten för fallissemang i procent × förväntad förlust givet ett fallissemang i procent × utestående garanti- eller lånebelopp vid tidpunkten för fallissemang.

En bestämd diskonteringsränta används för att ta fram nuvärdet av de förväntade förlusterna. Det är detta värde som används i årsredovisningen.

Avgifter ger förutbestämd inkomst

För att täcka den förväntade kostnaden tar staten ut en avgift. Den på förhand förväntade utgiften för staten motsvaras därmed av en på förhand fastställd inkomst. Statens finansiella ställning är på så vis i teorin opåverkad vid tidpunkten för beslutet om en garanti eller ett lån. Den statliga garanti- och utlåningsmodellen liknar därmed en konventionell försäkringsverksamhet, där avgifter från ett större antal skadefria engagemang förväntas täcka de kostnader som ett mindre antal skadefall (kreditförluster) ger upphov till.

Samlad analys och bedömning

Riksgälden har under året på uppdrag av regeringen utfärdat ett flertal nya garantier och lån med syfte att dämpa de ekonomiska skadeverkningarna av covid-19-pandemin. Riksgäldens utestående garantier och lån ökade under året till 39,6 miljarder kronor. Den sammantagna ökningen drivs av utlåningen som under året ökade med 10,2 miljarder, medan Riksgäldens utestående garantier minskade med 2,5 miljarder kronor trots nyinrättade garantiprogram. Den största delen av ökningen härrör insatser för att begränsa de negativa effekterna av pandemin.

Åtgärder såsom lånet till Svensk Exportkredit om 10 miljarder kronor och den nyinrättade Företagsakuten, där hittills 2,6 miljarder kronor lånats ut med statlig garanti, bedöms ha bidragit till att underlätta kreditgivningen till svenska företag under pandemin. Under krisens tidiga skede stod utlåningen under Företagsakuten för en relativt stor del av den totala utlåningen till små- och medelstora företag. Mellan mars och juni steg utlåningen till små- och medelstora företag med cirka 4,5 miljarder kronor, samtidigt som utlåningen under Företagsakuten uppgick till 1,2 miljarder kronor. Företagsakuten tycks därmed ha fyllt en viktig funktion, framför allt under krisens akuta skede under våren 2020. Att Företagsakutens nyttjande kan tyckas lågt i förhållande till ramen kan bero på flera orsaker, till exempel att efterfrågan på krediter generellt inte varit särskilt hög samtidigt som andra stödåtgärder som regeringen lanserat, såsom stöd för korttidspermitteringar och anstånd med skattebetalningar, använts i större utsträckning. Riksgälden ställde vidare ut två kreditgarantier under flyggarantiprogrammet som upprättades för att dämpa de ekonomiska konsekvenser av pandemin som drabbade svenska flygföretag. Garantierna bedöms ha möjliggjort nödvändig finansiering för bolagen.

Den finansiella risk som Riksgäldens garantier och utlåning medför för staten ligger liksom tidigare på en låg nivå trots covid-19-pandemin.

Finansiering av kärnavfall

Riksgälden har fortsatt att utveckla en modell för att beräkna kompletteringsbeloppen för reaktorinnehavare enligt nya förordningsbestämmelser. Under året har myndigheten också lämnat förslag till regeringen på kärnavfallsavgifter och säkerhetsbelopp för reaktorinnehavare för 2021. Regeringen har beslutat i enlighet med förslaget. Riksgälden har under 2020 även beslutat om utbetalningar av medel ur kärnavfallsfonden och inlett en revision av hur de utbetalda fondmedlen för 2019 användes.

Uppgift och mål

Den 1 september 2018 övertog Riksgälden ansvaret för hantering av kärnavfallsfinansiering som Strålsäkerhetsmyndigheten tidigare hade enligt finansieringslagen och finansieringsförordningen. Finansieringen följer principen att det är den som förorenar som ska betala och inte skattebetalarna. Den med skyldighet att hantera och slutförvara restprodukter, avveckla och riva kärntekniska anläggningar samt vidta den forsknings- och utvecklingsverksamhet som behövs, ska avsätta tillräckligt med ekonomiska resurser för att kunna fullgöra sina skyldigheter. Detta säkerställs genom de förslag på avgifter och säkerheter som Riksgälden ska lämna till regeringen. För tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare beslutar Riksgälden om avgifter och säkerheter.

Riksgälden beslutar även om utbetalningar från kärnavfallsfonden till olika mottagare och reviderar användningen av fondmedel. Myndigheten lämnar även yttranden till regeringen om de säkerheter som industrin ska ställa för de beslutade finansierings- och kompletteringsbeloppen.

Reaktorinnehavares finansiering av kärntekniska restprodukter

En reaktorinnehavare har tillstånd att inneha eller driva en eller flera kärnkraftsreaktorer. Reaktorinnehavare är skyldiga att betala kärnavfallsavgifter till kärnavfallsfonden samt ställa säkerheter motsvarande finansierings- och kompletteringsbelopp. Finansieringsbeloppet är ett belopp som motsvarar skillnaden mellan en reaktorinnehavares återstående kostnader och de medel som redan har fonderats i kärnavfallsfonden. Kompletteringsbeloppet är ett belopp som tillsammans med finansieringsbeloppet och reaktorinnehavarnas andel i kärnavfallsfonden gör att reaktorinnehavaren med hög sannolikhet kan fullgöra sina skyldigheter även om inga ytterligare kärnavfallsavgifter betalas eller ytterligare säkerheter ställs. Principerna för hur kärnavfallsavgifter och säkerheter beräknas och beslutas finns beskrivet i faktarutan Rollfördelning vid finansieringen av kärntekniska restprodukter.

Regeringens beslut om kärnavfallsavgifter och säkerhetsnivåer för 2021

Regeringen beslutade i december 2020 om kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp för 2021 i enlighet med Riksgäldens förslag. Normalt lämnar Riksgälden förslag som avser en treårsperiod, som i detta fall skulle omfatta åren 2021–2023. Riksgälden bedömde dock att det fanns särskilda skäl att föreslå kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp för en kortare period än tre år. Detta då covid-19-pandemin omöjliggjorde att utvecklingsarbetet för ta fram nya kompletteringsbelopp kunde slutföras i tid för att lämna förslag till regeringen. Med anledning av detta föreslogs kompletteringsbeloppen för perioden 2018–2020, som är beräknade i enlighet med bestämmelserna i den numera upphävda finansieringslagen, att förlängas till 2021.

För åren 2022 och 2023 avser Riksgälden att senast under september 2021 lämna ett förslag till regeringen på kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp enligt bestämmelserna i finansieringslagen och finansieringsförordningen.

Regeringen beslutar om de säkerheter som tillståndshavarna föreslår är godtagbara efter att Riksgälden yttrat sig över tillståndshavarnas förslag. Tillståndshavarna ska lämna förslag på säkerheter senast två månader efter regeringens beslut.

Regeringen beslutade i december 2017 om kärnavfallsavgifter för perioden 2018–2020 och i februari 2019 att godkänna säkerheter avseende finansierings- och kompletteringsbelopp för reaktorinnehavarna (se tabell 8).

Tabell 8. Beslutade kärnavfallsavgifter, finansierings- och kompletteringsbelopp för 2021 samt ställda säkerheter¹

Reaktorinnehavare	Kärnavfallsavgift	Finansieringsbelopp (miljoner kronor)	Kompletteringsbelopp (miljoner kronor)	Ställda säkerheter ² (miljoner kronor)
Forsmarks Kraftgrupp AB	3,0 öre/kWh (3,3 öre/kWh)	6 587 (8 528)	4 729 (4 729)	13 257
OKG AB (Oskarshamn)	,6 öre/kWh (6,4 öre/kWh)	6 949 (8 771)	3 448 (3 448)	12 219
Ringhals AB	4,7 öre/kWh (5,2 öre/kWh)	7 034 (10 264)	4 922 (4 922)	15 186
Barsebäck Kraft AB (BKAB) ²	0 mnkr/år (543 mnkr/år)	0 (1 591)	2 019 (2 019)	3 610

¹ Tidigare nivåer på kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp för perioden 2018–2020 inom parentes.

² Befintliga ställda säkerheter för finansierings- och kompletteringsbelopp avser regeringens beslut i februari 2019.

Samtliga tillståndshavare med reaktorer i drift har fått en sänkt avgift jämfört med tidigare nivåer. Balansräkningens omslutning har ökat jämfört med vad som förväntades vid föregående avgiftsförslag. Det innebär att både tillgångssidan och skuldsidan har växt. Skuldsidan har ökat till följd av dels en real ökning av de återstående grundkostnaderna, dels på grund av diskonteringseffekter som ökar nuvärdet av kostnaderna. Samtidigt har avkastningen i kärnavfallsfonden varit högre än vad som prognosticerades. Nettoeffekten är att det återstående finansieringsbehovet minskat marginellt, vilket innebär oförändrade eller något lägre kärnavfallsavgifter. Den bidragande orsaken till att avgifterna, trots små förändringar i finansieringsbehov, sjunker märkbart är att nuvärdet av den återstående förväntade elproduktionen prognosticeras bli högre än vid föregående avgiftsförslag.

För Barsebäck Kraftgrupp AB föreslås nollavgift eftersom dess tillgångar i kärnavfallsfonden för närvarande överstiger nuvärdet av dess återstående förväntade kostnader.

Som framgår av tabell 8 sjunker även finansieringsbeloppen från tidigare nivåer för samtliga tillståndshavare. Detta beror på att avgifter betalas in och fonden byggs upp mot full finansiering av de förväntade återstående kostnaderna. Finansieringsbehovet förväntas därför successivt minska i storlek för att gå mot noll när elproduktionen upphör. Eftersom inget finansieringsbehov förväntas finnas för Barsebäck Kraftgrupp AB har finansieringsbeloppet beräknats till noll.

Utveckling av modell för beräkning av kompletteringsbelopp

Riksgälden har sedan hösten 2018 arbetat med upphandling, modellutveckling och analys för att anpassa beräkningarna av kompletteringsbeloppen till de nya bestämmelserna i lagstiftningen. Arbetet bedrivs med stöd av konsulter i Nederländerna med unik kompetens inom så kallad Asset Liability Modelling (ALM-analys).

Den metod som Riksgälden kommer att använda för att beräkna kompletteringsbeloppet kräver att in- och utbetalningar analyseras tillsammans för varje tidssteg, samt att en fördelning av fondens nettovärde går att simulera över tid. Därför görs till skillnad från uträkning av kärnavfallsavgifter och finansieringsbelopp en stokastisk beräkning genom ALM-analys.

För beräkning av avgifter och finansieringsbelopp krävs uppskattningar av framtida elproduktion, kassaflöden för framtida utbetalningar och en diskonteringsräntekurva. Vid beräkning av kompletteringsbeloppen används samma underliggande kassaflöden för utbetalningar som vid beräkning av avgifter och finansieringsbelopp. Däremot utsätts dessa kassaflöden för riskfaktorer som behöver kvantifieras. Även risker i den framtida avkastningen i kärnavfallsfonden behöver uppskattas, samt antaganden om hur kärnavfallsfonden placerar sina tillgångar. Beräkningen av kompletteringsbeloppet är även beroende av nivån på finansieringsbeloppet.

Modellutvecklingen var i slutskedet när covid-19-pandemin inträffade och restriktioner till följd av detta infördes. Den uppkomna situationen omöjliggjorde att utvecklingsarbetet kunde slutföras i tid för att lämna förslag på kompletteringsbelopp som beräknats i enlighet med bestämmelserna i lagstiftningen till regeringen.

Finansiering av kärntekniska restprodukter för tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare

Riksgäldens beslut om kärnavfallsavgifter och finansieringsbelopp

I december 2019 beslutade Riksgälden kärnavfallsavgifternas nivåer för perioden 2020–2022 och finansieringsbeloppen för de tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare. Regeringen beslutade under 2020 att ändra Riksgäldens beslut om kärnavfallsavgifter för åren 2020–2022 för AB Svafo samt tidpunkten för när 2020 års avgift skulle vara betald (se tabell 9). Ställda säkerheter i tabellen motsvarar finansieringsbeloppet för perioden 2018–2019 som regeringen beslutade om under 2019.

Under 2020 har tillståndshavarna som inte är reaktorinnehavare föreslagit säkerheter mot bakgrund av att Riksgälden i december 2019 fastställde finansieringsbeloppen. Riksgälden har yttrat sig till regeringen om de förslagna säkerheterna är godtagbara.

Tabell 9. Kärnavfallsavgifter och finansieringsbelopp samt ställda säkerheter

Tillståndshavare	Kärnavfallsavgift 2020–2022 per år (tusen kronor)	Finansieringsbelopp (tusen kronor)	Ställda säkerheter ¹ (tusen kronor)
AB Svafo	102 017	603 034	0
Studsvik Nuclear AB	8 557	171 577	140 914
Westinghouse Electric Sweden AB	3 957	94 623	79 493
Cyclife Sweden AB	2 896	67 789	59 550
Chalmers tekniska högskola AB	71	1 857	2 599
Vattenfall AB (Ågesta)	0	0	0
Ranstad Industricentrum AB	0	0	0
Ranstad Mineral AB	0	0	0
Totalt	117 498	938 880	282 556

¹ Ställda säkerheter avser finansieringsbelopp för tidigare avgiftsperiod. Arbetet med säkerheter för avgiftsperioden 2020–2022 pågår.

Beslut om utbetalningar från kärnavfallsfonden

Under september 2020 begärde Riksgälden att Kammarkollegiet skulle betala ut de sista ansökta medlen ur kärnavfallsfonden för 2020 till de tillståndshavare och andra aktörer som hade rätt till ersättning (se tabell 10). Under hösten 2020 tog Riksgälden också emot nya ansökningar om medel ur fonden för 2021 (se tabell 10). Dessa utgör underlag till de beslut om utbetalningar som Riksgälden fattade under december 2020 för perioden 2021.

Tabell 10. Utbetalda medel 2020 och ansökta medel 2021, miljoner kronor¹

Tillståndshavare	Ansökt 2020 (miljoner kronor)	Utbetalt 2020 (miljoner kronor)	Ansökt 2021 (miljoner kronor)
Svensk Kärnbränslehantering Aktiebolag ²	1 677,2	1 480,4	1 757,4
OKG Aktiebolag	497,0	450,9	466,9
Barsebäck Kraft AB	457,5	444,9	505,6
AB Svafö	179,5	179,5	164,0
Ringhals AB	141,0	116,0	303,0
Vattenfall AB (Ågesta)	92,0	92,0	133,0
Studsvik Nuclear AB	9,4	8,6	10,8
Östhammars kommun	6,5	6,5	5,6
Ranstads industricentrum AB	5,0	3,5	1,5
Oskarshamns kommun	1,9	1,9	2,0
Cyclife Sweden AB	1,1	1,1	1,0
Regionförbundet Kalmar län	0,5	0,5	0,3
Länsstyrelsen Västra Götalands län	0,2	0,2	0,2
Totalt	3 068,8	2 786,0	3 351,3

¹ Tabellen innehåller avrundningsdifferenser

² Reaktorbolagens samkostnader

Inför perioden 2020 ansöktes det om 3 069 miljoner kronor. Under året har tillståndshavarna reviderat ned det belopp de ansöker om, vilket medfört att Riksgälden betalat ut 2 786 miljoner kronor för perioden. Detta är 283 miljoner kronor mindre än ursprungligt ansökt belopp.

Inför perioden 2021 har det ansökts om 3 351 miljoner kronor, vilket är 283 miljoner kronor mer än föregående period. Ökningen förklaras till stor del av att Ringhals AB, Vattenfall AB och Barsebäck Kraft AB har högre kostnader för avveckling samt att Svensk Kärnbränslehantering AB räknar med högre kostnader under 2021 jämfört med 2020.

Nya föreskrifter om uppgiftslämning har trätt i kraft

Riksgälden har under 2020 meddelat föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas i kostnadsberäkningar, ansökningar och redovisning av använda fondmedel vid finansiering av kärnavfall. Föreskrifterna syftar till att bidra till att säkerställa att medel ur kärnavfallsfonden används till tillåtna ändamål, och därigenom bidra till att minska risken för att staten – och i förlängningen skattebetalarna – tvingas finansiera en tillståndshavares skyldigheter. Detta genom att skapa bättre förutsättningar för Riksgälden att pröva ansökningar om utbetalning och revidera hur utbetalade fondmedel har använts genom att tydliggöra tillståndshavarnas och kommunernas skyldigheter att lämna in viss information. Föreskrifterna ska bidra till ökad transparens och förutsägbarhet och ge bättre förutsättningar att planera för och leva upp till de krav som Riksgälden ställer.

Revision av hur utbetalade fondmedel har använts

Under 2020 har Riksgälden avslutat revisionen av hur utbetalda fondmedel för 2017 användes samt fortsatt revisionen av hur utbetalda fondmedel för 2018 användes. Under hösten 2020 inledde Riksgälden även revision av hur utbetalda fondmedel för 2019 användes. Resultatet av denna revision kommer att redovisas till regeringen i särskild ordning.

Rollfördelningen vid finansieringen av kärntekniska restprodukter

Riksgälden har flera olika uppgifter

Vart tredje år granskar Riksgälden kostnadsberäkningar och värdebeständigheten i ställda säkerheter som lämnas av reaktorinnehavare och andra tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare. För reaktorinnehavarna lämnar Riksgälden förslag till regeringen på hur stora kärnavfallsavgifterna och säkerheterna bör vara. För de tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare är det Riksgälden som beslutar om nivåer på kärnavfallsavgifter och finansieringsbelopp och regeringen om säkerheternas godtagbarhet. Innevarande period omfattar åren 2018–2020.

Riksgäldens uppgifter omfattar även att besluta om utbetalningar från kärnavfallsfonden och revidera användningen av fondmedel.

Tillståndshavarna är betalningsskyldiga

Den som har ett kärntekniskt tillstånd är skyldig att genomföra och finansiera de åtgärder som behövs för en säker hantering och slutförvaring av verksamhetens restprodukter. Tillståndshavaren ska också genomföra och finansiera en säker avveckling och rivning av anläggningarna när verksamheten inte längre ska bedrivas. Det är respektive reaktorinnehavare och andra avgiftsskyldiga tillståndshavare som har det fulla ansvaret för alla sina kostnader. Dessa tillståndshavare ska därför betala en kärnavfallsavgift till kärnavfallsfonden.

Kärnavfallsavgiften fastställs vart tredje år för kommande treårsperiod. Avgiftsnivån beräknas individuellt för varje tillståndshavare så att de beräknade totala framtida avgifterna tillsammans med de fonderade medlen motsvarar de beräknade totala framtida kostnaderna. Avgiften tas ut med ett visst belopp per kWh levererad el från varje reaktorinnehavare. Avgiften bestäms som ett fast årligt belopp för avgiftsskyldiga som inte längre producerar el, eller en tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare.

De som är skyldiga att betala kärnavfallsavgift ska också ställa säkerheter till staten för de kostnader som avgiften ska täcka, men som inte täcks av de inbetalade och fonderade avgiftsmedlen. För reaktorinnehavarna ska dessutom ytterligare en säkerhet ställas för ett kompletteringsbelopp som innefattar kostnader som kan uppstå till följd av oplanerade händelser. De inbetalda avgifterna förvaltas av kärnavfallsfonden.

Inbetalda medel får användas för vissa ändamål

Fonderade avgiftsmedel får användas av inbetalaren för att finansiera kostnader som ingått i avgiftsberäkningen och som även regleras i lagstiftningen på området. Avgiftsmedlen får också användas för att täcka vissa kostnader för forskning och utveckling, statliga myndigheters tillsyn, prövning av frågor, medelsförvaltning, stöd till kommuner, med mera. Även inbetalda avgifter från den upphävda Studsvikslagen kan användas för finansiering av vissa åtgärder.

Samlad analys och bedömning

Den viktigaste händelsen under året är att slutförandet av modellutvecklingen för att beräkna kompletteringsbeloppen för reaktorinnehavare omöjliggjorts, detta på grund av den rådande covid-19-pandemin. Enligt finansieringsförordningen kan kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp, om det finns särskilda skäl, bestämmas för en kortare period än 3 år. Mot bakgrund av rådande omständigheterna bedömde Riksgälden att sådana skäl förelåg. Därmed lämnade Riksgälden ett förslag till regeringen på uppdaterade kärnavfallsavgifter och finansieringsbelopp för enbart 2021 och föreslog att kompletteringsbeloppen för perioden 2018–2020 skulle förlängas till 2021. Detta medför att Riksgälden under 2021 kommer lämna ett förslag till regeringen på uppdaterade kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp för åren 2022 och 2023.

Covid-19-pandemin kan sannolikt ha inverkan på branschen och turbulens på finansmarknaderna kan även påverka kärnavfallsfondens avkastning. Riksgälden följer utvecklingen noga.

Finansiell stabilitet

Riksgälden höjde beredskapen för att hantera finansiella kriser under 2020. Oroligheter på de finansiella marknaderna, framför allt under covid-19-pandemins inledning, belyste vikten av god samverkan, både nationellt och internationellt

Uppgift och mål

Riksgälden ska tillsammans med Finansdepartementet, Finansinspektionen och Riksbanken verka för att det finansiella systemet är stabilt. Det är ett viktigt ansvar eftersom en allvarlig störning i systemet kan orsaka stora kostnader för samhällsekonomin i form av produktionsbortfall och ökad arbetslöshet. Riksgälden ansvarar som resolutions- och stödmyndighet för statens bankkrishantering. Det innebär att hantera systemviktiga banker i kris genom resolution och att ansvara för att garanterade insättningar betalas ut till insättare om en bank går i konkurs. I ansvaret ingår också att vid behov ge förebyggande stöd till problemdrabbade banker som fortfarande är livskraftiga.

Målet med resolutions- och stödansvaret är att motverka allvarliga störningar i det finansiella systemet och att en uppkommen kris ska hanteras på ett kostnadseffektivt sätt för samhället. Riksgälden har också ett ansvar för att bidra till ett stärkt konsumentskydd för allmänhetens insättningar och finansiella instrument. Detta i sin roll som garantimyndighet enligt lagen om insättningsgaranti och lagen om investerarskydd. Insättningsgarantin motverkar också risken för allvarliga störningar i det finansiella systemet genom att den skapar trygghet för insättarna och därmed minskar risken för uttagsanstörningar.

Pandemin satte fokus på krishantering och samarbete

Riksgäldens arbete inom finansiell stabilitet påverkades på många sätt av pandemin. Krisen tydliggjorde vikten av samverkan, både nationellt och internationellt. Riksgälden bevakade noga utvecklingen inom det finansiella systemet och på de finansiella marknaderna och hade tät kontakt med övriga stabilitetsvårdande myndigheter. Under året ökade Riksgälden antalet möten inom resolutionskollegierna för de gränsöverskridande svenska bankerna och deltog också i flera extrainsatta möten arrangerade av internationella organ.

I Sverige sker en viktig del av samordningen i stabilitetsfrågor i Finansiella stabilitetsrådet. I rådet möts företrädare från Finansdepartementet, Finansinspektionen, Riksbanken och Riksgälden för att effektivt samverka kring att hålla det finansiella systemet stabilt. Med anledning av covid-19-pandemin sammanträdde rådet i tre extrainsatta möten utöver de två ordinarie möten som normalt

hålls under ett år. Vid mötena diskuterades utvecklingen på de finansiella marknaderna i samband med pandemin. Därtill diskuterade rådet myndigheternas höjda beredskap och de verktyg som finns tillgängliga för att värna den finansiella stabiliteten.

I takt med att konjunkturen vek under första halvan av året ökade risken för instabilitet i det finansiella systemet och för att åtstramande kreditgivning från bankernas sida skulle förvärra nedgången i ekonomin. I april 2020 beslutade Riksgälden att med omedelbar verkan förlänga infasningsperioden för bankerna att uppfylla minimikravet på nedskrivningsbara skulder (MREL) med kapitalbas och efterställda skulder till 2024 (från 2022). Åtgärden vidtogs för att underlätta för bankerna att stötta kreditförsörjningen till företag och hushåll.

Riksgälden har därutöver under året på olika sätt stärkt sin beredskap för att hantera krisdrabbade banker. Detta bland annat genom att utveckla och förbereda tillämpningen av de olika verktyg (resolution, förebyggande statligt stöd och insättningsgarantin) som Riksgälden har till sitt förfogande för att hantera banker i kris. Genom dessa insatser har Riksgälden ytterligare stärkt förmågan att värna stabilitet i det finansiella systemet.

Resolutionsplaneringen fortlöpte enligt plan

Riksgälden analyserar återkommande bankernas verksamheter och deras betydelse för det finansiella systemet. Analysen sammanfattas i så kallade resolutionsplaner som visar hur banken bör hanteras i en eventuell kris och huruvida det finns hinder för att hantera banken i fråga i resolution. Årets resolutionsplaner har uppdaterats utifrån aktuella finansiella uppgifter och enkätsvar som bankerna skickar in. Årets enkäter utformades efter Financial Stability Boards vägledning och kompletterades med fördjupande frågor inom olika områden. För de systemviktiga instituten har Riksgälden kartlagt bankernas förberedelser för att säkerställa tillgång till finansiella marknadsinfrastrukturer och resolutionsplanerna har fått en utökad analys om förutsättningarna för operationell kontinuitet i resolution. Vidare har likviditetsscenarierna i resolutionsplanerna uppdaterats baserat på uppdaterad och förbättrad data från instituten.

Vid sidan av arbetet med resolutionsplaner för bankerna har Riksgälden arbetat med att säkerställa sin egen operationella beredskap för resolution. Det handlar bland annat om att se till att de olika värderingar som krävs för resolution kan genomföras och är utformade så att Riksgälden kan fatta välgrundade beslut under resolutionsförfarandet.

Resolutionsplanering för effektiv krishantering

En viktig del i den finansiella krishanteringen är noggrann planering och förberedelser. För Riksgäldens del omfattar det bland annat att ta fram och besluta om resolutionsplaner för banker (benämningen banker syftar till banker och andra institut, för definition se Lagen om resolution). Resolutionsplanerna visar om det finns några hinder för resolution för den enskilda banken, vilka kritiska verksamheter den bedriver och hur den bör hanteras om den skulle falla. Hur en krisdrabbad bank ska hanteras styrs av dess betydelse för det finansiella systemet. En bank bedöms som systemviktig om den kan anses vara kritisk för det finansiella systemets grundläggande funktioner eller vars avveckling kan leda till allvarliga störningar i det finansiella systemet. Resolution ska som huvudregel tillämpas för systemviktiga banker. Merparten av de banker som omfattas av Riksgäldens resolutionsplanering bedöms dock inte vara systemviktiga. Dessa ska som huvudregel hanteras via konkurs eller likvidation.

Skuldnedskrivning ett viktigt verktyg i resolutionsplaneringen

För att resolution ska kunna genomföras måste banken ha en viss mängd eget kapital och skulder som kan användas för att täcka förluster och återställa kapitalet. På så sätt kan kostnaderna för en kris bäras av bankens aktie- och fordringsägare och inte av skattebetalarna. Därför beslutar Riksgälden om ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL) för alla banker. Kraven fastställs i december varje år och gäller för det följande året. Kravet anger hur mycket skulder en bank måste ha som kan skrivas ned för att täcka förluster eller omvandlas till aktier för att återställa kapitalet om banken får problem.

I december varje år beslutar Riksgälden också om MREL för svenska dotterföretag. Dotterföretag som ingår i koncerner ska hanteras sammanhållet i resolution och särskilda principer gäller för hur företagen ska uppfylla kravet. För utländska dotterföretag till svenska institut, fattar lokala resolutionsmyndigheter i aktuellt land beslut om MREL. Dessa beslut omfattas av internationella överenskommelser som Riksgälden ingår tillsammans med internationella resolutionsmyndigheter.

Riksgälden utvärderar hur bankerna uppfyller kravet med utgångspunkt i att två principer ska vara uppfyllda. Skuldandelsprincipen innebär att MREL ska uppfyllas med en viss andel skulder. Principen om efterställda skulder innebär att alla skulder som instituten använder för att uppfylla MREL-kraven ska vara efterställda och därmed kunna skrivas ned före andra skulder och omvandlas till kapital vid en finansiell kris. Principerna gäller för alla svenska banker som Riksgälden bedömer är systemviktiga.

Utvärderingen publiceras i kvartalsrapporten "Svenska bankers krisberedskap". Rapporten möjliggör för intresserade att löpande följa utvecklingen i institutens krav och uppfyllnad på gruppnivå. Den kvartalsvisa publiceringen skapar även drivkrafter för bankerna att anpassa sig till gällande regelverk inom resolutionsområdet.

Resolutionskollegier för banker med verksamhet i flera länder

För banker som har dotterföretag eller en så kallad betydande filial i ett annat EU-land ska resolutionsmyndigheterna för moder- och dotterföretag anta resolutionsplaner och MREL-krav genom internationella överenskommelser. För att möjliggöra detta har resolutionskollegier upprättats med representanter från resolutionsmyndigheter, tillsynsmyndigheter, centralbanker och finansdepartement i de länder där banken har sitt moderföretag, dotterföretag eller filial. Resolutionsmyndigheten i det land där banken har sin hemvist är ordförande i resolutionskollegiet. Resolutionskollegier finns för de svenska storbankerna.

Årliga beslut om bankkrishantering fattade i december

I december 2020 fattade Riksgälden beslut om resolutionsplaner och MREL för de nio banker som bedöms som systemviktiga. Dessa är, förutom de tre gränsöverskridande storbankerna Handelsbanken, SEB och Swedbank, Landshypotek, Länsförsäkringar, SBAB, Skandiabanken, Sparbanken Skåne och Svensk Exportkredit.

Under året fattade Riksgälden även beslut om resolutionsplaner och MREL för de icke-systemviktiga instituten. Beslut för denna kategori av institut fattas vartannat år.

Utvärdering av MREL-uppfyllnad säkrar resolutionsbarhet

Under 2020 uppfyllde alla institut MREL-kraven. Därtill hade alla institut tillräcklig mängd skulder för att uppfylla skuldandelsprincipen. De kvartalsvisa uppföljningarna visade att instituten under året hade fortsatt att emittera efterställda skulder, även om takten avtog under 2020.

Vid utgången av årets tredje kvartal hade instituten emitterat efterställda skulder till ett värde om cirka 61 miljarder svenska kronor, vilket motsvarade ungefär en femtedel av vad som totalt behöver emitteras fram till 1 januari 2024, enligt principen om efterställdhet (se faktarutan Resolutionsplanering för effektiv krishantering).

Anpassning av reglerna för bankkrishantering

Riksgälden har under det gångna året förberett för övergången till ett nytt regelverk för bankkrishantering, BRRD2, som ingår i det så kallade bankpaket som har antagits av EU. Bland annat omfattar bankpaketet ändringar för hur MREL bestäms. Årets beslut om resolutionsplaner och MREL har tagits under det nuvarande regelverket, BRRD.

Höjt belopp för insättningsgarantin

Insättningsgarantin träder in när en bank går i konkurs eller efter ett beslut av Finansinspektionen. Garantin gäller också om staten hanterar ett institut genom så kallad resolution. Investerarskyddet träder in när ett institut går i konkurs och det visar sig att kunderna inte längre har tillgång till sina värdepapper eller pengar. Riksgälden arbetar löpande med att säkerställa att ersättningsfall inom insättningsgarantin kan hanteras så effektivt som möjligt om det skulle bli aktuellt.

Enligt EU-direktivet om insättningsgarantin ska beloppet för insättningsgarantin motsvara 100 000 euro. Vart femte år ska beloppet i svenska kronor justeras om avvikelsen är för stor. Denna anpassning genomfördes under 2020. Riksgälden beslutade då att höja beloppet för insättningsgarantin från 950 000 kronor till 1 050 000 kronor. Förändringen trädde i kraft den 1 januari 2021.

Förändrad avgiftsmodell för insättningsgarantin främjar finansiell stabilitet

Alla banker som omfattas av insättningsgarantin betalar en årlig avgift till Riksgälden. Det totala avgiftsuttaget uppgår till 0,1 procent av totalt garanterade insättningar för samtliga banker. De medel som betalas in förs till en fond som förvaltas av Kammarkollegiet på uppdrag av Riksgälden. Medel från fonden ska användas för att betala ut ersättning när insättningsgarantin träder in.

Under 2020 beslutade Riksgälden att revidera modellen för beräkning av insättningsgarantiavgiften. Syftet var att minska institutens incitament till överdrivet risktagande, som ett led i att värna den finansiella stabiliteten. Beräkningen av avgifterna ändrades för att bättre spegla institutens risknivå och därmed bättre fånga den risk som instituten utgör för insättningsgarantisystemet. Tidigare modeller har tagit hänsyn till risk men de nu beslutade förändringarna i modellen innebär att skillnader i risk får ett större genomslag på utfallet i avgiftsberäkningen.

Den 31 december 2020 uppgick insättningsgarantifondens marknadsvärde till 46,4 miljarder kronor.

God kännedom om insättningsgarantin är viktigt

En förutsättning för att insättningsgarantin ska bidra till finansiell stabilitet är att allmänheten vet att skyddet finns och har förtroende för det. Riksgälden låter därför göra en årlig undersökning av allmänhetens kännedom om och förtroende för garantin. Inför 2020 års undersökning bytte Riksgälden leverantör av undersökningen som använde en annan insamlingsmetod. Detta gör att resultatet inte är direkt jämförbart mot tidigare år.

Resultatet av undersökningen 2020 visade att 59 procent av de tillfrågade känner till att det finns ett skydd för insättningar. Av de tillfrågade som kände till skyddet, svarade 81 procent att de har ganska mycket eller mycket stort förtroende för insättningsgarantin. 59 procent av de tillfrågade svarade vidare att de har ganska eller mycket stort förtroende för Riksgälden.

Resolutionsreserven närmar sig målnivån

Ramverket för resolution syftar primärt till att aktie- och fordringsägarna i ett krisdrabbat institut ska bära dess kostnader för krishantering. Om institutets egna resurser inte räcker till finns det medel avsatta i förväg som staten, givet att särskilda villkor är uppfyllda, kan använda för att återkapitalisera en bank. Medlen har finansierats genom avgifter och finns avsatta i den så kallade resolutionsreserven.

Resolutionsavgiften togs ut för första gången 2016. Mindre institut får sina resolutionsavgifter fastställda i enlighet med en schablonmodell medan större institut betalar en riskjusterad avgift. För 2020 betalade 167 institut resolutionsavgift. De flesta av dem, 113 institut, betalade en schablonavgift. För resterande 54 institut var avgiften riskjusterad.

Resolutionsavgifter ska betalas till dess resolutionsreserven når en målnivå motsvarande 3 procent av de garanterade insättningarna. Hur stora de årliga uttagen blir samt hur många år som avgiftsuttag kommer att genomföras framöver beror dels på utvecklingen av garanterade insättningar, dels på tillväxttakten i de avgiftsskyldiga institutens avgiftsunderlag. År 2020 betalades 3,5 miljarder kronor in till reserven. De större instituten som betalade den riskjusterade avgiften stod för nästan hela avgiftsuttaget. De samlade schablonavgifterna för mindre institut utgjorde cirka 5 miljoner kronor.

Resolutionsreserven uppgick till 46,9 miljarder kronor i slutet av 2020. Det motsvarar cirka 2,75 procent av de sammanlagda garanterade insättningarna.

Internationell samverkan viktigt för utveckling av regler och policyer

Under 2020 anordnade Riksgälden två ordinarie möten i resolutionskollegierna för de svenska storbankerna. Inom kollegierna ansvarar Riksgälden bland annat för att upprätta förslag till resolutionsplaner och MREL. Förslagen antogs i december i samråd med kollegierna. Riksgälden anordnade också extrainsatta kollegiemöten med anledning av pandemin.

I Riksgäldens ansvar ingår även att delta som representant i resolutionskollegier för de utländska banker som har ett dotterföretag eller betydande filial i Sverige. Under 2020 deltog Riksgälden i denna egenskap i kollegierna för Danske Bank, DNB och Nordea. Riksgälden deltar som beslutande part i resolutionskollegierna för Danske Bank och Nordea medan Sverige deltar som observatör för DNB. Den danska resolutionsmyndigheten leder Danske Banks kollegium och den norska resolutionsmyndigheten leder DNB:s kollegium. Nordeas kollegium leds av bankunionsmyndigheten Single Resolution Board (SRB) eftersom Nordea har sin hemvist inom bankunionen. Kollegierna för två av de utländska instituten fattade beslut om koncernresolutionsplan och MREL i december (Danske Bank, DNB). Beslut om resolutionsplan och MREL för Nordea fattas våren 2021.

Utöver arbetet i resolutionskollegierna har Riksgälden liksom tidigare år varit aktiv i internationella fora, exempelvis Financial Stability Board, Europeiska bankmyndigheten, Nordic Baltic Stability Group samt i olika samarbetsorganisationer för insättningsgarantisystem. Genom detta deltagande bidrar Riksgälden till utvecklingen av internationella regler, policyer och riktlinjer för krishantering och för insättningsgarantin. Det internationella samarbetet ger också möjlighet till värdefullt utbyte av kunskaper och erfarenheter.

Samlad analys och bedömning

Covid-19-pandemin och dess återverkningar i ekonomin tydliggjorde behovet av höga skyddsvallar inom banksystemet liksom av hög krisberedskap. Vikten av planering för att hantera fallerande banker blev tydlig, likaså behovet av samarbete mellan myndigheter.

Arbetet med att planera för att hantera en krisande bank genom resolution inleddes 2016. Idag uppfyller samtliga banker de krav som ställs på finansiella resurser som måste finnas tillgängliga i resolution, det vill säga MREL. De systemviktiga instituten har dessutom börjat emittera efterställd skuld vilket ytterligare säkerställer institutens resolutionsbarhet. De svenska instituten har vidare god kunskap om, och förståelse för, hur regelverket fungerar och marknadens förväntan på hur nästa finanskris kommer hanteras är i linje med Riksgäldens planering. De kommande åren kommer bankernas operationella beredskap för att kunna hanteras på ett ordnat sätt i resolution behöva öka, även om bankernas beredskap har förbättrats sedan 2019.

Den förändring av avgiftsmodellen för insättningsgarantin som beslutats om under året stärker vidare incitamenten till ett sundare risktagande hos bankerna, vilket ytterligare värnar den finansiella stabiliteten.

Riskhantering

Riksgäldens arbete med finansiella och operativa risker påverkades när covid-19 orsakade stor oro på de finansiella marknaderna och statens lånebehov ökade kraftigt. Under 2020 fortsatte Riksgälden också arbetet med att utveckla myndighetens riskhantering och riskkontroll. En kartläggning av marknadspraxis genomfördes som mynnade ut i förslag till ytterligare förbättringar av riskhanteringen. Utgångspunkt för kartläggningen är kravet på en betryggande kontroll samt regeringens mål i regleringsbrevet för Riksgälden – att sträva efter att uppnå relevant marknadspraxis.

Uppgift och mål

Riksgälden ska säkerställa att det vid myndigheten finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt.

Riksgälden ska ha en beskrivning av de huvudsakliga risker som är förenade med verksamheten och hur dessa risker ska hanteras i interna instruktioner.

Riksgälden ska i riskhanteringen, utöver vad som anges i regeringens riktlinjer, sträva efter att uppnå marknadspraxis. Myndigheten ska se till att hanteringen av finansiella och operativa risker uppfyller de för verksamheten relevanta krav som ställs i lagstiftning gällande finansiella företag och i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd.

Intern styrning och kontroll

Med intern styrning och kontroll avses den interna process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller de krav som framgår av 3§ myndighetsförordningen (2007:515). Kraven innebär att myndighetens ledning ska se till att verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i EU. Myndighetens ledning ska också se till att verksamheten redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten hushållar väl med statens medel. Processen för intern styrning och kontroll ska även förebygga att verksamheten utsätts för olika typer av oegentligheter. Styrelsen får ett underlag med bedömningen av den interna styrningen och kontrollen inför under-tecknandet av årsredovisningen. Bedömningen utgår bland annat ifrån genomförda riskanalyser, inträffade incidenter, inventering av styrande dokument kopplade till intern styrning och kontroll samt intern- och externrevisionens granskningar.

Baserat på vedertagna metoder och modeller arbetar Riksgälden systematiskt med att kartlägga, åtgärda och följa upp risker. Riskhanteringen är därför en central del av Riksgäldens interna styrning och kontroll tillsammans med exempelvis verksamhets- och ekonomistyrning samt regelefterlevnad.

I enlighet med den marknadspraxis som har bedömts vara relevant för Riksgälden, utgår Riksgäldens riskhantering från den tydliga ansvarsfördelningen genom att tillämpa principerna för de tre försvarslinjer. Riksgäldens styrelse är ytterst ansvarig för att styra och följa upp verksamhetens risker. Riksgäldsdirektören ansvarar för att förvaltningen sker inom de ramar styrelsen satt upp. Avdelningschefer för uppdrags- och stöдавdelningarna ansvarar för riskhanteringen inom den egna verksamheten. Riksgäldens riskkontrollfunktion, enhet Risk, ansvarar för oberoende kontroll och uppföljning av Riksgäldens riskhantering och regelefterlevnad. Riksgäldens internrevision ansvarar för att, på styrelsens uppdrag, oberoende och riskbaserat granska hela verksamheten avseende riskhantering och intern styrning och kontroll.

Fortsatt utveckling av arbetet med dataskydd

Riksgälden fortsätter att systematiskt utveckla arbetet med dataskyddsfrågor i verksamheten för att proaktivt säkerställa efterlevnaden av dataskyddsförordningen.

Under året har information tagits fram som förtydligar hur Riksgälden behandlar de anställdas personuppgifter, vilket också har publicerats på Riksgäldens intranät.

Domen i EU-domstolen den 16 juli, den så kallade Schrems II-domen, har föranlett att en inventering genomförts av Riksgäldens överföringar av personuppgifter till tredjeland, främst USA. Riksgälden har vidtagit åtgärder för att säkerställa fortsatt efterlevnad av dataskyddsförordningen, i förhållande till EU-domstolens dom.

Riksgälden är exponerad för olika risker

Finansiella risker

Marknadsrisk avser risken för förlust till följd av att priserna på marknaden rör sig på ett ofördelaktigt sätt. Ränterisk, valutarisk och inflationsrisk ingår i begreppet marknadsrisk.

Kreditrisk avser risken för att förlust uppstår om en motpart inte fullgör sina förpliktelser och risken för att värdeförluster uppstår på grund av försämrad kreditkvalitet. Avvecklings-, motparts-, land- och systemrisk ingår i begreppet kreditrisk.

Likviditetsrisk avser risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt. Finansieringsrisk, refinansieringsrisk och marknadslikviditetsrisk ingår i begreppet likviditetsrisk.

Operativa risker

Operativ risk avser risken för förluster till följd av ej ändamålsenliga eller fallerade processer, människor, system eller yttre händelser. Legala risker är en del av operativa risker.

Risker utan specifik indelning

Risker utan specifik indelning avser risker som kan omfattas av både finansiella och operativa risker. Till dessa hör omvärldsrisk, strategisk risk samt koncentrations- och affärsrisk.

Hantering av risker

De huvudsakliga riskerna som Riksgälden är exponerad för och hur de hanteras, finns beskrivet i interna regelverk. De interna regelverken utgörs i huvudsak av policyer, riktlinjer och instruktioner. Dessa interna styrande dokument inkluderar även regelverk för hur riskerna, som Riksgälden är exponerad för, ska hanteras i enlighet med externa krav. Det framgår av förordning (2007:1447) med instruktion för Riksgäldskontoret, regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Riksgäldskontoret och regeringens riktlinjer för statskuldens förvaltning. Indirekt inräknas även myndighetsförordningen (2007:515), då den ställer krav på intern styrning och kontroll.

Riksgälden gör löpande en översyn av de externa och interna regelverken i syfte att så långt som möjligt säkerställa att Riksgälden lever upp till kraven och därigenom att de risker Riksgälden är exponerad för hanteras enligt sunda principer och marknadspraxis. Detta görs genom ett avdelningsöverskridande samarbete inom hela Riksgälden och genom en tydlig ansvarsstruktur, där enhet Risk ansvarar för att genomföra återkommande uppföljning och kontroll av att risker hanteras ändamålsenligt.

Finansiell risk

De marknadsriskerna som Riksgälden är exponerad för uppkommer när prisförändringar inträffar på ett ofördelaktigt sätt på ränte- och valutamarknaden. Risken på räntemarknaden uppstår till följd av känslighet för förändringar i räntornas nivå och räntekurvans strukturer, medan valutarisk uppstår i samband med ogynnsamma växelkursnivåer. Likviditetsrisker kan bland annat uppkomma vid oförväntat ökat lånebehov och kortfristig obalans i statens nettokassaflöde, vilket i tur kan leda till att kostnaden för att erhålla medel till statens dagliga betalningar ökar påtagligt. Kreditriskerna i statskultsförvaltningen uppkommer bland annat vid placering av överskott i likviditetsförvaltningen och i de derivattransaktioner Riksgälden gör.

Hantering av dessa risker i statskultsförvaltningen styrs i huvudsak av regeringens riktlinjer för statskultsförvaltning och av Riksgäldens styrelsebeslut om risklimiterna i det interna regelverket Finans- och riskpolicy. Syftet med dessa bestämmelser är att fastställa risktagandet samtidigt som det ger verksamheten det mandat som krävs för att bibehålla en väl avvägd kostnad med avseende på risk.

Operativa risker

Operativa risker uppkommer i all verksamhet som Riksgälden bedriver. Riksgäldens hantering av dessa risker styrs av interna styrdokument kopplade till intern styrning och kontroll samt operativa risker. För att identifiera operativa risker genomför Riksgälden riskanalyser inför verksamhetsplaneringen, inför projekt och inför större verksamhetsförändringar. Resultatet av riskanalyserna skapar, tillsammans med inkomna incidentrapporter, en sammantagen bild av de operativa riskerna och ger ett underlag för att prioritera bland åtgärder som reducerar riskerna.

Under året genomfördes riskreducerande åtgärder från verksamhetsplanen och i den löpande riskhanteringen. Exempel på åtgärder var aktiviteter kopplade till systemstöd, statistikproduktion, pandemisituationen och säkerhetsområdet.

Ändringar i regelverk för riskhantering

Varje år fattar regeringen beslut om riktlinjer för statsskuldens förvaltning. Inför detta lämnar Riksgälden förslag till regeringen på riktlinjer enligt 5 kap. 6 § budgetlag 2011:203. Genom förslag från Riksgälden bidrar myndigheten till att sträva efter att riskhanteringen är väl anpassad till Riksgäldens uppdrag och är effektiv.

För 2020 har regeringen, genom förslag från Riksgälden, beslutat om ändringar av riktlinjerna för statsskuldens förvaltning. Nedan beskrivs dessa ändringar. Även två ändringar gällande placeringslimiter som skedde inför och under 2020 i Riksgäldens Finans- och riskpolicy samt ett tillfälligt undantag från ett visst avtalskrav i Finans- och riskpolicyn beskrivs nedan.

Gemensamt löptidsmål för statens upplåning

För 2020 har regeringen beslutat om en förändring av löptidsmål för statsskulden. Beslutet medförde att löptidsmålet blir ett gemensamt mål för statens upplåning och fastställdes till att få variera mellan 3,5 år och 6 år, mätt som duration. Detta medförde att tidigare löptidsmål, som var separat för kron- och valutaskuld, ersattes. Motivet till ett gemensamt löptidsmål för statsskulden var att det ger en bättre överblick av ränteomsättningsrisken i statsskulden.

Enligt regeringens riktlinjer ska Riksgälden fastställa interna riktlinjer. Dessa redogörs i Finans- och riskpolicyn där bland annat beslut om löptidsintervaller för de enskilda skuldslagen presenteras. Under våren 2020 publicerades en ändring i Finans- och riskpolicy, där Riksgäldens styrelse beslutade att ändra löptidsintervallet för löptiden för nominell skuld i kronor. Ändringen innebar att löptidsintervallets nedre och övre gräns sänktes, samtidigt som en viss utvidgning av löptidsintervallet genomfördes.

Statsskuldens valutaexponering ska vara oförändrad

Statsskuldens exponering i utländsk valuta ska, enligt regeringens riktlinjer för 2020, vara oförändrad. Beslutet att statsskuldens valutaexponering ska vara oförändrad ersatte tidigare beslut om att minska statsskuldens valutaexponering.

Delegering av beslut angående extrautrymme för overnight-placeringar

Inför 2020 skedde en ändring i Riksgäldens Finans- och riskpolicy gällande placeringar av överskott i likviditetsförvaltningen. Riksgäldens styrelse beslutade att ge riksgäldsdirektören mandat att vid behov kunna besluta om en tillfällig utökning av det sammanlagda extrautrymmet för totala overnight-placeringar som styrelsen fastställt i Finans- och riskpolicyn. Under hösten 2020 beslutade riksgäldsdirektören att under en period utnyttja mandatet genom att utöka extrautrymmet för totala overnight-placeringar. Syftet var att möjliggöra en effektiv hantering av stora placeringsbehov inför kommande obligationsförfall under marknadsförutsättningar där stor efterfrågan på säkra penningmarknadstillgångar medförde svårigheter för Riksgälden att placera överskotten inom de beslutade motpartslimiterna. Överskottet kunde sedan ändå placeras inom ordinarie limiter och den utökade limiten nyttjades inte.

Möjlighet till höjda exponeringslimiter

I Finans- och riskpolicyn har styrelsen fastställt kreditbetygsberoende exponeringslimiter för placeringsmotparter. Exponeringslimiterna består av en baslimit samt en utökad limit. Riksgäldsdirektören kan besluta om att den utökade limiten ska gälla under en begränsad period. Då turbulensen på de finansiella marknaderna, till följd av covid-19-pandemin, har ställt högre krav på flexibilitet inom likviditetsförvaltningen, beslutade styrelsen under våren 2020 att höja de maximala expone-

ringslimiterna under den utökade limiten som riksgäldsdirektören kan besluta om. Den utökade limiten nyttjades dock inte under året.

Tillämpning av undantag från krav om tröskelvärden på noll

Under 2020 tillämpades ett undantag från kravet i Finans- och riskpolicyn om ömsesidiga tröskelvärden på noll i Riksgäldens CSA-avtal. Styrelsen beslutade 2019 att medge ett sådant undantag under 2019 för att möjliggöra en effektiv hantering av de konsekvenser Storbritanniens utträde ur EU får för Riksgäldens brittiska derivatmotparter och Riksgäldens handel med dessa. Undantaget innebär att reglerna för tröskelvärden, som omfattar avtal ingångna innan 23 maj 2017, får gälla även i de avtal som ingås med ersättare av de brittiska derivatmotparterna, vilket innebär att kreditbetygsberoende tröskelvärden kvarstår i dessa avtal.

Samlad analys och bedömning

År 2020 har varit ett händelserikt år på grund av covid-19-pandemins påverkan på realekonomin, såväl som på marknaders funktioner och på den finansiella stabiliteten. Riksgälden har därför intensifierat arbetet med riskkontroll i syfte att stärka Riksgäldens riskhantering.

Finansiella risker

Under året har inga väsentliga avvikelser kopplat till marknads- eller likviditetrisk inträffat från de limiter som styrelsen har beslutat i Finans- och riskpolicy. Detta trots stor prisvariation på ränte- och valutamarknader på grund av covid-19-pandemin. Marknadsutvecklingen och statsskuldens betalnings- och upplåningsstruktur har därför följts noggrant.

Motpartsrisikutvecklingen i statsskuldsförvaltningen har också följts noggrant under året givet de negativa effekter som följer av den rådande pandemin. Trots rådande pandemi har påverkan på kreditbetygen för Riksgäldens motparter varit relativt liten. För att begränsa motpartsrisken har Riksgälden en undre gräns på A- för en motparts sammanvägda långfristiga kreditbetyg. Det sammanvägda kreditbetyget baseras på kreditbetyg från tre olika kreditvärderingsinstitut. Under året skedde endast ett fåtal ändringar i de sammanvägda kreditbetygen för de motparter Riksgälden använder, där ungefär lika många höjningar som sänkningar ägde rum. Det inträffade inga väsentliga avvikelser från de kreditrisklimiter som styrelsen fastställt i Finans- och riskpolicy.

Operativa risker

Riksgälden har vidtagit ett antal åtgärder för att hålla nere de operativa riskerna under den rådande pandemin. Särskild hänsyn har tagits till att begränsa intern smittspridning och att säkra en god arbetsmiljö vid hemarbete. Även risker kopplade till nya verksamhetsuppgifter till följd av pandemin har identifierats och hanterats.

Säkerhet

Säkerhetsfrågor är ett fortsatt prioriterat område på myndigheten. Totalförsvaret, informationssäkerhet och fysiskt skydd är exempel på frågor som varit i fokus. Ett flertal åtgärder har vidtagits eller påbörjats för att Riksgäldens verksamhet ska kunna fungera även före som under höjd beredskap och ytterst i krig.

Uppgift och mål

Myndighetens säkerhetsarbete ska vara drivande, stödjande samt kravställande för att säkra att Riksgälden har ett effektivt och ändamålsenligt verksamhetsskydd samt förmåga att uppfylla beslutade krav på verksamheten vid kris och krig. Riksgälden verkar för en god säkerhetskultur som genomsyrar hela verksamheten.

Riksgälden är en del av totalförsvaret

Riksgälden är en bevakningsansvarig myndighet och har därför ett särskilt ansvar och en skyldighet att beakta totalförsvarets krav och ytterst kunna klara myndighetens uppgifter även i en situation med höjd beredskap.

Finansiell sektor är ett av de sju områden som regeringen prioriterat i återuppbyggnaden av totalförsvaret. Riksgälden deltar i det nationella arbetet med beredskapsplanering för totalförsvaret. I samband med arbetet agerar Riksgälden tillsammans med andra aktörer inom den finansiella sektorn.

Under året har ett uppdrag från regeringen om den fortsatta inriktningen för det civila försvaret redovisats. Riksgälden har analyserat de förslag som lagts av Försvarsberedningen, Försvarsmakten samt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, avseende finansiell beredskap i syfte att ge regeringen ytterligare underlag inför arbetet med regeringens försvarsproposition.

Arbetet med att genomföra de åtgärder som identifierats för att utveckla myndighetens förmåga att lösa sina uppgifter i kris och krig har fortlöpt under året. Som en del i arbetet har bland annat Statens internbank fört en dialog med ett urval myndigheter kopplat till deras betalningar i kris och under höjd beredskap. Andra exempel på områden som berörts i Riksgäldens totalförsvarsarbete är försörjning med sambandsmedel, lokaler, personal och kompetens.

Under året har Riksgälden deltagit i övningsaktiviteter inom Totalförvarsövning 2020 (TFÖ 2020) samt internt och tillsammans med andra myndigheter förberett deltagande i den avslutande övningsaktiviteten Nationell samverkan.

Under slutet av 2019 inleddes en satsning på utbildning av hela myndighetens personal i totalförvarsfrågor. Utbildningen fullföljdes under året genom ytterligare utbildningstillfällen i Försvarshögskolans regi. Sammanlagt har över 200 personer på myndigheten fått fördjupade kunskaper om totalförvar. Delar av myndigheten har även genomgått en stabsmetodikutbildning i regi av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Åtgärderna inom området beredskapsplanering har ökat kunskapen och förståelsen för Riksgäldens roll i kris och krig. Den viktigaste effekten är en högre medvetenhet inom myndigheten om hot och risker som kan påverka Riksgäldens olika uppdrag, i hela skalan från störningar i infrastruktur till otillbörlig informationspåverkan, cyberattacker och säkerhetspolitiskt motiverade konflikter.

Beslut om skyddsobjektsstatus fattat

Riksgälden har under året ansökt om att samtliga verksamhetslokaler ska få status som skyddsobjekt. Länsstyrelsen i Stockholm har under sommaren behandlat ansökan och fattat beslut om att samtliga verksamhetslokaler nu har fått skyddsobjektstatus. Riksgäldens beslut om att ansöka har baserats på slutsatser från säkerhetsskyddsanalyser och insikter från pågående planering för totalförsvaret.

Riksgäldens förmåga att möta angrepp och stoppa/avbryta intrång har, genom åtgärden, kunnat förstärkas i syfte att skydda samhällsviktiga system och processer som är vitala för samhällets funktionalitet.

Arbetet med att säkerställa samhällsviktig verksamhet kopplat till covid-19

Riksgäldens krisledningsfunktion för konventionella kriser utgörs av en krisstab. Den samlar löpande in information och skapar lägesbilder, informerar och ger förslag på inriktningsbeslut, samordnar aktiviteter och resurser samt åtgärdsplanerar för Riksgäldens behov.

Riksgäldens krisstab har arbetat aktivt sedan februari med åtgärder för att i möjligaste mån förhindra smittspridning kopplat till covid-19 bland Riksgäldens medarbetare och därigenom värna samhällskritisk verksamhet. En rad åtgärder har vidtagits för att säkerställa Riksgäldens fortsatta funktion. Initialt handlade det exempelvis om att trygga den kritiska verksamhetens fortsatta funktionalitet, sätta rutiner för de som rest i riskutsatta områden, begränsa deltagande i externa möten/tjänsteresor samt säkerställa utökad städning.

Sedan mitten av mars arbetar Riksgäldens medarbetare fördelat mellan hemarbete och kontor. Även här har ett flertal åtgärder vidtagits för att säkerställa och trygga att hemarbetet fungerar bra och att medarbetarna har en god arbetsmiljö. Åtgärder har också vidtagits för att minimera risken för att smittspridning sker mellan medarbetare på kontoret och inom arbetsgrupper.

Genom att vidta åtgärder på ett tidigt stadium för att minimera risken för smittspridning inom myndigheten, har förutsättningarna för att bedriva fortsatt verksamhet tryggats.

Samverkan i externa forum

Riksgälden deltar i ett flertal forum. Ett sådant är Finansiella sektorns privat-offentliga samverkans (FSPOS) styrelse, vilken hade fyra möten under året. Ett flertal seminarium och utbildningar har ordnats i FSPOS regi kring säkerhetsskydd och civilt försvar. Riksgälden har, tillsammans med ett 50-tal aktörer i finansiell sektor, deltagit i FSPOS sektorsövning 2020 med fokus på lägesbild under höjd beredskap. Utöver detta har Riksgälden arrangerat ett seminarium riktat till kommunikatörer om erfarenheter som finansiell sektor dragit hittills i hanteringen av covid-19.

Samlad analys och bedömning

Arbetet med att säkerställa samhällsviktig verksamhet kopplat till covid-19 samt uppbyggnaden av totalförsvaret och skyddsobjektsstatus har varit tongivande för året. Arbetet med att trygga den kritiska verksamhetens fortsatta funktionalitet i samband med omställning för att hantera effekterna av covid-19, samt den fortsatta utvecklingen av myndighetens totalförvarsarbete, har lett till ökad medvetenhet med att stärka redundansen. Därutöver har beslutet om skyddsobjektsstatus vidare stärkt förmågan att möta angrepp och stoppa/avbryta intrång i hela hotskalan.

Medarbetare och kompetens

Under större delen av året har nästan alla medarbetare jobbat hemifrån på grund av pandemin. Riksgälden har regelbundet följt upp hur detta har påverkat arbets-situationen och hälsan. Myndigheten har också fortsatt det långsiktiga arbetet med att utveckla ett tillitsbaserat ledarskap i verksamheten.

Uppgift och mål

Riksgälden ska säkerställa att kompetens finns för att fullgöra myndighetens uppdrag och leva upp till de krav som ställs på verksamheten. Arbetet ska präglas av öppenhet, hög intern effektivitet och kvalitet. Riksgälden ska vara en hållbar och attraktiv arbetsplats med engagerade medarbetare och ledare.

Ett extremt år – stora satsningar på medarbetarnas hälsa vid hemarbete

Medarbetarna är Riksgäldens främsta tillgång. Att stödja deras välmående och produktivitet är centralt. Under våren 2020 när covid-19 fick sitt utbrott agerade Riksgälden skyndsamt med att ordna så att större delen av personalen kunde arbeta hemifrån för att minimera smittorisken och trygga samhällsviktig verksamhet. En översyn av system, hjälpmedel och ergonomisk utrustning gjordes för att förebygga ohälsa vid hemarbete. IT- och kontorsutrustning skickades hem till medarbetarna. I Riksgäldens kontorslokaler gjordes också anpassningar för de medarbetare som inte jobbade hemifrån, till exempel utökad städning samt ommöblering för att trygga att avstånd kunde hållas.

Under våren 2020 genomfördes undersökningar gällande både den psykosociala och den fysiska arbetsmiljön, vilka sedan ersattes av månadsvisa temperaturmätningar för att fånga upp medarbetarnas upplevelse av den nya arbetssituationen. Cheferna har även haft nära och täta dialoger med medarbetarna för att fånga upp tidiga signaler på minskat välmående, stress och ohälsa kopplat till hemarbete och mindre social samvaro.

Sammantaget har övergången till hemarbete fungerat mycket väl. Riksgälden har genomfört en rad satsningar för att motverka negativa effekter av att jobba hemifrån. Åtgärder har bland annat genomförts utifrån ambitionen att både stärka samarbete och att utveckla arbetsgrupper tvärfunktionellt inom Riksgälden. Även Riksgäldens idrotts- och trivselförening har under året anordnat ett antal friskvårdsaktiviteter och digitala gemensamma sociala aktiviteter för medarbetarna.

Internkommunikationen stärktes under pandemin när medarbetarna har varit utspridda. Fokus har varit att samtliga medarbetare ska känna delaktighet och känna sig välinformerade, men också att bibehålla en sammanhållning och att medarbetarna får en förståelse för sin roll i det större sammanhanget. Här har Riksgäldens intranät spelat en viktig roll men också myndighetens veckovisa morgonmöten för samtliga medarbetare om aktuella frågor, som från mars i stället genomförts digitalt. Nyanställda har liksom tidigare getts möjlighet att introducera sig vid dessa tillfällen.

Riksgäldens hälso- och friskvårdsarbete utvecklades och fokuserade på förebyggande åtgärder i verksamheten. Pausgymna aktiverades på medarbetarnas skärmar för att motverka stillasittande och myndigheten har även uppmuntrat till, när det är möjligt, att ta promenadmöten och rörliga pauser. I slutet av året när smittspridningen tog ny fart beslutade ledningen om ett antal nya åtgärder för att ytterligare förbättra medarbetarnas arbetssituation. Bland annat ökade antalet friskvårdstimmar per vecka från en timme till fem. Mötesrutiner ändrades också för att minska stressnivån och en digital skyddsronad påbörjades i slutet av året.

Under året har samtlig personal erbjudits en hälsoundersökning via företagshälsovården. Även anonyma stödsamtal har kunnat bokas in via företagshälsovården. Riksgälden anordnade ett seminarium med praktiska tips om hur medarbetarna kan ta hand om sig bättre vid hemarbete och hur mer rörelse kan komma in i vardagen.

Friskvårdsbidraget på 5 000 kr per medarbetare, utnyttjades av 78 procent av medarbetarna 2020. På grund av covid-19 utnyttjades inte den fria tillgången till gym i lokalerna i lika hög grad under året.

Riksgälden har ersättningsrekryterat

Sedan 2019 har antalet medarbetare ökat från 213 till 215. Under 2020 handlade rekryteringarna till stor del om ersättningsrekryteringar och om att tillsätta tjänster med rätt kompetens.

Myndigheten har fått nya uppdrag kopplat till pandemin. Riksgälden har därför vid behov tillfälligt omfördelat resurser mellan avdelningar för att kunna möta de nya behoven. Exempel på nya uppdrag är Företagsakuten och stödinsatser gentemot flygindustrin.

Den genomsnittliga anställningstiden på Riksgälden var i princip oförändrad under 2020, 7,3 år. Medelåldern ökade marginellt 2020 till 45,7 år från 45,4 år 2019.

Tabell 11. Åldersfördelning 2020

	< 30 år	30–39 år	40–49 år	> 50 år
Antal personer	12	46	80	77
Kvinnor	6	20	40	44
Män	6	26	40	33

Attrahera, behålla och utveckla

Riksgäldens personalomsättning har varit 11 procent under året vilket är lägre än föregående år, som då var 17 procent. I Riksgäldens strävan att ständigt vara en attraktiv arbetsgivare med arbetskraft med rätt kompetens är det centralt att utveckla och behålla befintliga medarbetare. För att bättre dra nytta av nyanställdas kompetens och snabbare få in dem i arbetet har Riksgälden digitaliserat delar av introduktionsprogrammet, exempelvis genom digitala nyhetsbrev med information om Riksgälden till nyanställda inför att de ska börja. Dessutom har de gemensamma introduktionsdagarna på Riksgälden, som samlar nyanställda över avdelningsgränserna, fått ett digitalt format. Ett antal aktiviteter för att stärka Riksgäldens arbetsgivarvarumärke genomfördes därutöver under året, exempelvis framtagande av nytt material till karriärsidor.

Styra och leda med tillit – en gemensam plattform

Enligt Riksgäldens ramverk för ledarskap och medarbetarskap ska olika aktiviteter göras under 2020–2022. Syftet är att stärka Riksgäldens förmåga att utveckla både verksamheten och medarbetarna. Exempelvis har samtliga chefer deltagit i interna ledarforum för att öka kunskapen kring att skapa förutsättningar för en trygg organisation enligt våra värdeord och möjliggöra innovation och utveckling. Cheferna har utbildats i coachingtekniker för att utveckla och stötta medarbetare att ta mer ansvar. För att stärka upp det personliga ledarskapet ytterligare har chefer även blivit coachade av externa coacher inom ledarskap. Ett av målen med tillitsbaserad styrning är att få bättre förutsättningar för en helhetssyn på myndigheten och ge avdelningscheferna bättre förutsättningar att arbeta på mer strategisk nivå och få medarbetarna att känna ett tydligt ägarskap till sina arbetsuppgifter. Medarbetarna har fått kompetensutveckling inom självledarskap och genom att utbilda både chefer och medarbetare har Riksgälden säkerställt att båda grupperna fått en gemensam plattform för att utveckla verksamheten mot ett mer tillitsbaserat arbetssätt.

Arbetet med att kartlägga processer har också fortsatt under 2020. Att förbättra processer minskar behovet av detaljstyrning från ledning och utvecklar därmed både ledarskap och medarbetarskap för att möta en komplex omvärld och nya uppdrag. Det blir tydligare hur processerna ser ut och vad som

förväntas av de som deltar i processerna. Bättre processer gör att myndigheten kan använda resurser mer effektivt, skapa helhetsperspektiv och skapa bättre och tydligare resultat.

En lärande organisation

För att utvecklas som organisation ska det även finnas möjligheter för medarbetarna att utvecklas och utmanas. Riksgälden har därför etablerat en rad olika möjligheter för den enskilde medarbetaren att fördjupa och bredda sin kunskap inom relevanta områden. Under 2020 fortsatte mötesforumet, Riksgäldsforum, där kollegor från olika avdelningar presenterar och diskuterar olika analysfrågor med varandra. En fråga som diskuterades var hur träffsäkra Riksgäldens prognoser är.

Liksom tidigare år genomförde myndigheten ett flertal gemensamma seminarier för hela myndigheten, så kallade Riksgäldskunskap, för att utveckla medarbetarnas kompetens om Riksgäldens verksamhet, och för att uppdatera kunskapen inom aktuella ämnen och projekt. Vid dessa tillfällen föreläser Riksgäldens egna medarbetare och ibland externa föreläsare. Medarbetarna har också getts möjlighet att i en ny rapportserie som kallas Riksgäldskommentarer bli publicerad i eget namn inom myndighetens aktuella och relevanta frågor.

Varje år deltar Riksgälden i externa utvecklingsinsatser i form av program, kurser och seminarier. Kostnaden för den externa kompetensutvecklingen var i genomsnitt 7 689 kronor per medarbetare under 2020, vilket var drygt 25 procent lägre än 2019. Fördelningen mellan män och kvinnor var 4 927 kronor för män respektive 10 326 kronor för kvinnor. Siffrorna visar att kvinnor prioriterar externa utbildningar i högre grad än tidigare år. Kostnaden för extern kompetensutveckling speglar en begränsad del av de kompetensutvecklingsåtgärder som Riksgälden genomförde. En stor andel av

lärandet skedde i form av det dagliga arbetet i form av till exempel deltagande i projekt, kunskapsöverföring mellan kollegor samt deltagande i olika nätverk både internt och externt. Under pandemin har en stor del av kompetensutvecklingen skett digitalt.

Riksgälden strävar efter likabehandling och jämn könsfördelning

Alla medarbetare ska ha lika möjligheter, rättigheter och skyldigheter. Lönekartläggningen för 2020 kan dock inte redovisas, detta till följd av pandemin vilken påverkade världsekonomin som också drabbade svensk arbetsmarknad. Avtalsförhandlingarna inom industrin, där det så kallade märket görs upp, skulle ha slutförts i mars, men ajournerades och avtalen uppsköts till 1 november 2020. Detta innebär att lönerevisionsprocessen för 2020 sköts upp och slutförs därmed inte förrän i februari 2021.

Riksgälden strävar även efter en jämn könsfördelning i rekryteringar. Vid slutet av året var fördelningen bland medarbetarna 51 procent kvinnor och 49 procent män. På chefsnivå var fördelningen 59 procent kvinnor och 41 procent män.

Tabell 12. Sjukfrånvaro, i jämförelse med de två senaste åren, i procent

	2018 ¹	2019 ¹	2020 ¹
Kvinnor	5,7	4,28	3,16
Män	2,2	2,36	1,81
Anställda yngre än 30 år	2,9	1,4	1,69
Anställda 30–49 år	4,2	3,11	2,59
Anställda 50 år och äldre	3,6	3,93	2,48
Totalt alla anställda	3,9	3,37	2,51

¹ Sjukfrånvaro totalt i procent av ordinarie tid för respektive grupp.

Av den totala sjukfrånvaron 2018 utgjorde 49,2 % långtidssjukskrivningar på 60 dagar mot 56,5 % för 2017.

Av den totala sjukfrånvaron 2019 utgjorde 46,7 % långtidssjukskrivningar på 60 dagar mot 49,2 % för 2018.

Av den totala sjukfrånvaron 2020 utgjorde 38,4 % långtidssjukskrivningar på 60 dagar mot 46,7 % för 2019.

Förändrade lokaler för ännu bättre arbetsmiljö

En ökad personalstyrka föranledde en översyn av Riksgäldens lokaler. Det resulterade i en utökad lokalyta på drygt 800 kvadratmeter. Första etappen av omflyttningar till de nya ytorna genomfördes under hösten 2019. Den andra etappen blev klar i juni 2020 och de nya mötesrummen blev klara i oktober. Med den nya lokalytan förbättras den framtida arbetsmiljön. Med större lokaler har det också skapats fler mötesrum och möjligheter till tysta arbetsplatser, vilket har varit efterfrågat och som på sikt även innebär besparingar gällande inhyrning av externa lokaler för möten. Lokalerna har utformats enligt Folkhälsomyndighetens och företagshälsovårdens rekommendationer. För att öka säkerheten och minska smittorisen har även receptionsdisken byggts om med glaspartier.

Riksgäldens medarbetare efterfrågade som experter

Riksgäldens kompetens efterfrågas både i olika utredningar och som resurs utomlands. Under 2020 utlånades bland annat en medarbetare för sin expertkompetens som nationell expert till Single Resolution Board i Bryssel. Ett annat exempel är en medarbetare som lånades ut till en arbetsgrupp i Financial Stability Board.

Avdelningen Finansiell stabilitet och konsumentskydd deltog även i utredningen kring säkerställande av obligationer samt i en seminariereserie på Riksbanken om finansiell stabilitet. Medarbetare bistod också Finansdepartementet med löpande experthjälp inför olika EU-förhandlingar.

Ett flertal av Riksgäldens medarbetare har dessutom deltagit i externa seminarier och konferenser inom finanssektorn, både i Sverige och internationellt.

Samlad analys och bedömning

På grund av covid-19-situationen har Riksgälden behövt ställa om, tänka nytt och anpassa verksamheten utifrån framför allt förändrade förutsättningar. Myndighetens digitaliseringsarbete trappades upp rejält under året i och med att majoriteten av medarbetarna arbetade hemifrån. Jämfört med året innan har Riksgälden blivit en mer digital arbetsplats och en effekt av detta är en höjd digital kompetens hos medarbetarna. Vikten av bra digitala verktyg och mötesplatser har blivit tydlig och är något som myndigheten kommer att arbeta vidare med under nästa år.

Pandemin har delvis förändrat synen på hemarbete. Vissa medarbetare menar att arbetssättet blivit effektivare och att arbetssituationen upplevts som mer flexibel. Utebliven restid till arbetsplatsen har förenklat livspusslet för en del, vilket inneburit mer tid för exempelvis familj, vänner och hälso-skapande aktiviteter som träning. Samtidigt finns det nackdelar med hemarbetet och vissa medarbetare har känt sig isolerade och mått mindre bra av situationen.

Medarbetarnas hälsa har varit en prioriterad fråga under hela året och myndighetens förmånserbjudande har setts över som en effekt av pandemin. En annan tydlig effekt av hemarbetet är att det har ställt krav på att såväl se över rutiner och stödsystem, som på ökad förmåga hos cheferna att leda på distans, samt medarbetarnas förmåga att anpassa sig till de nya förutsättningarna i vardagen.

Riksgälden har påbörjat olika utvecklingsaktiviteter för chefer och medarbetare för att gå över till ett tillitsbaserat arbetssätt, vilket är en prioriterad strategisk utveckling för att myndigheten ska kunna utvecklas på ett hållbart sätt. Tillitsreformen är dessutom en prioriterad process för det offentliga Sverige och syftar till att skapa mer effektiva verksamheter samt större nytta för medborgarna. Myndigheten har exempelvis fortsatt att kartlägga och utveckla processer i linje med pågående arbete. Alla arbetsuppgifter är dock inte processbaserade varför tillitsbaserad styrning och ledning även måste finna andra verktyg för denna utveckling.

Kostnader och anslag

Statens räntebetalningar på statsskulden minskade med 2,7 miljarder kronor trots att skulden har ökat. Det beror på att kronan har stärkts mot andra valutor samt ett lågt ränteläge. Dessutom har ökningen av statsskulden främst skett i instrument med korta löptider. Utgifterna för provisioner ökade med 79 miljoner kronor och beror i huvudsak på försäljning via syndikering av en grön obligation och en ny 25-årig statsobligation. Riksgäldens förvaltningskostnader ökade med 28,8 miljoner kronor vilket främst beror på ökade personal- och lokalkostnader.

Riksgäldens intäkter och kostnader

Riksgäldens intäkter för 2020 uppgick till 105,8 miljarder kronor, vilket motsvarade en minskning med 1,9 miljarder kronor jämfört med 2019. Finansiella intäkter har ökat med 837 miljoner kronor och avser främst kursförändringar. Posten "Intäkter av anslag" har däremot minskat med cirka 2,6 miljarder kronor. Den främsta orsaken är att räntorna, som under en lång period fallit successivt, får genomslag på utestående obligationer och påverkar intäkter på "Räntor på statsskulden". Posten "Intäkter av avgifter" har minskat med 144 miljoner kronor och den främsta orsaken är att posten innehåller "förändring förväntad förlust, utestående garantier" som avser värderingar där riskerna och därmed förväntade förluster har ökat.

Riksgäldens kostnader för 2020 uppgick totalt till 90,9 miljarder kronor, vilket motsvarade en minskning med 7,8 miljarder kronor jämfört med 2019. Av Riksgäldens kostnader utgör de finansiella kostnaderna merparten av de totala kostnaderna (99,6 procent). Riksgälden förvaltar statens skuld och kostnaderna påverkas exempelvis av valutakursförändringar, som är en förklaring till förändringen mellan åren.

Räntebetalningarna minskade

De kassamässiga räntebetalningarna redovisas mot anslaget "Räntor på statsskulden" i statsbudgeten medan den kostnadsmässiga redovisningen återfinns i Riksgäldens resultaträkning. Räntebetalningarna minskade med 2,7 miljarder kronor jämfört med 2019. Det beror på att kronan har stärkts mot andra valutor samt ett lågt ränteläge. Dessutom har ökningen av statsskulden främst skett i instrument med korta löptider.

Den senaste femårsperioden har statens räntebetalningar varierat mycket vilket framgår av tabell 13. Nivån påverkas bland annat av vilka obligationer Riksgälden emitterar, hur marknadsräntorna rör sig samt av valutakurseffekter på den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta.

Tabell 13. Räntor på statsskulden

Miljoner kronor	2016	2017	2018	2019	2020
Räntor på lån i svenska kronor	14 326	15 080	15 870	22 023	23 043
Räntor på lån i utländsk valuta	-216	-518	-469	-288	-707
Räntor på in- och utlåning	-2 779	-2 112	-1 572	-1 412	-808
Summa	11 331	12 450	13 827	20 322	21 528
Över/underkurs vid emission	-16 836	-9 520	-4 409	-8 324	-10 404
Valutaförluster/vinster	-2 502	-1 945	765	5 666	2 380
Kursförluster/vinster	9 675	9 519	3 353	4 461	5 960
Summa	-9 663	-1 945	-291	1 804	-2 065
Summa anslag räntor på statsskulden	1 668	10 505	13 536	22 126	19 463
Kassamässig justering	-182	-198	-151	101	-48
Summa räntebetalningar	1 486	10 306	13 385	22 227	19 415

Tabellen ovan sammanfattar anslaget räntor på statsskulden. I statsskulden redovisas endast skulden medan tabellen även redovisar räntor på utlåning. Därav har vi intäkter på räntor på lån i utländsk valuta på 707 (288) miljoner kronor. Förutom kostnader för statsskulden i utländsk valuta ingår en ränteintäkt på 3,7 (3,8) miljarder kronor, vilken främst avser utlåning till Riksbanken. Räntor på in- och utlåningen består både av svenska och utländska räntor, valutakursförluster och valutakursvinster samt kursförluster och kursvinster. Det innebär att skärningen i denna tabell skiljer sig mot noter, finansiella intäkter och kostnader.

Ökad upplåning bidrog till ökade utgifter för provision

Utgifterna för provisioner ökade med 79 miljoner kronor jämfört med 2019 och avser främst försäljningsprovisioner. Förändringen beror i huvudsak på försäljning via syndikering av en grön obligation och en ny 25-årig statsobligation samt ett nytt avtal för försäljningsprovisioner under 2019.

Förvaltningskostnaderna

Förvaltningskostnader är samlingsnamnet för bland annat personal-, lokal- och IT-kostnader, det vill säga kostnader för driften av Riksgälden. Dessa kostnader finansieras via anslag, avgifter, fonder och bidrag.

Förvaltningskostnaderna ökade med 28,8 miljoner kronor till 359,6 miljoner kronor jämfört med 330,8 miljoner kronor föregående år. Ökningen avser främst anslagsfinansierade förvaltningskostnader och beror i huvudsak på ökade personal- och lokalkostnader. De ökade personalkostnaderna beror på att de rekryteringar som Riksgälden gjorde under 2019 har fått genomslag under 2020. Ett lägre semesteruttag har generat en ökad kostnad för förändring av semesterlöneskuld. Riksgälden har också gjort en utökning av lokalytan på befintlig lokalisering för en bättre arbetsmiljö med fler mötesrum och möjlighet till tysta arbetsplatser.

Tabell 14. Förvaltningskostnader

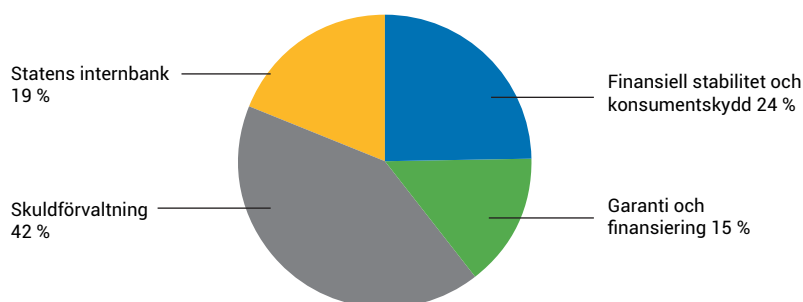
Miljoner kronor	2018	2019	2020
Anslagsfinansierat	276,1	285,8	316,5
Bidragsfinansierad verksamhet, finansieras via kärnavfallsfonden	9,1	25,3	22,3
Avgiftsfinansierad verksamhet, garantier och lån	15,2	14,0	14,1
Fondfinansierad verksamhet, bankstöd	5,0	5,7	6,7
Summa förvaltningskostnader	305,4	330,8	359,6

Tabell 15. Förvaltningskostnader per verksamhetsområde

Miljoner kronor	2018	2019	2020
Finansiell stabilitet och konsumentskydd	70,0	81,8	88,4
Garanti och finansiering	59,3	54,2	53,1
Skuldförvaltning	125,7	136,8	150,2
Statens internbank	50,4	58,0	67,9
Totala förvaltningskostnader	305,4	330,8	359,6

Den främsta förändringen gällande förvaltningskostnader per verksamhetsområde består av att de gemensamma kostnaderna för stödverksamhet, i huvudsak personal som fördelas på uppdragsavdelningarna, har ökat samt en viss ökning av personalkostnader inom uppdragsverksamheten. Stödverksamheten har dimensionerats för att möta uppdragsverksamhetens behov, exempelvis inom IT.

Diagram 16. Förvaltningskostnader per verksamhetsområde

Resultat i avgifts- och fondfinansierad verksamhet

Resultatet i den avgiftsfinansierade garanti- och utlåningsverksamheten var –78 miljoner kronor under 2020, jämfört med 88 miljoner kronor året före. Förändringen i resultat beror framför allt på förändringar av kostnader för avgiftsfinansierade garantier och lån där förändring av förväntade förluster på utestående garantier som avser värderingar, där riskerna och därmed förväntade förluster har ökat som en effekt av pandemin.

Resultatet i den fondfinansierade verksamheten avseende insättningsgarantin och investerarskyddet samt bankstödsverksamheten var 0, vilket var ett oförändrat resultat jämfört med föregående år.

Tabell 16. Resultaträkning per verksamhetsområde

Miljoner kronor	2018	2019	2020
RIKSGÄLDEN TOTALT			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	13 536	22 126	19 463
Intäkter av anslag, provisioner 26 1:3	55	48	127
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	253	286	316
Intäkter av anslag för garantisubvention	0	0	0
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12	1	0	1
Intäkter av avgifter m.m.	-29	26	53
Intäkter av bidrag	9	25	23
Ränteintäkter	50	25	0
Summa verksamhetens intäkter	13 875	22 536	19 982
Kostnader anslag räntor på statsskulden 26 1:1	-13 536	-22 126	-19 463
Kostnader anslag provisioner 26 1:3	-55	-48	-127
Orealiserade räntor m.m.	-5 935	8 993	15 812
Ej anslagsavräknade provisionskostnader	0	-47	-4
Kostnader garantier och lån, avgiftsfinansierade	-537	37	-132
Kostnader finansierade via kärnavfallsfonden	-9	-25	-22
Kostnader för bankstöd, fondfinansierade	-5	-6	-7
Kostnader Affärsverket Statens Järnvägar (ASJ) ¹	132	-96	-816
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-253	-286	-317
Summa verksamhetens kostnader	-20 199	-13 604	-5 076
Transfereringar	5	6	7
Årets kapitalförändring	-6 320	8 938	14 913
¹ Från och med 2019 rapporteras posten Kostnader ASJ på egen rad under Summa verksamhetens kostnader. Posten Kostnader anslag räntor på statsskulden 26 1:1 har därmed ändrats, så även jämförelsetalet för 2018.			
STATENS INTERNBANK			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	-1 583	-1 257	-1 064
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	50	58	68
Summa verksamhetens intäkter	-1 533	-1 199	-996
Kostnader anslag räntor på statsskulden 26 1:1	1 583	1 257	1 064
Orealiserade räntor m.m.	-919	-651	1 183
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-50	-58	-68
Summa verksamhetens kostnader	614	548	2 179
Årets kapitalförändring	-919	-651	1 183

Miljoner kronor	2018	2019	2020
STATSSKULDSFÖRVALTNING			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	15 119	23 384	20 527
Intäkter av anslag, provisioner 26 1:3	55	48	127
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	126	137	150
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12	0	0	0
Intäkter av avgifter	0	0	0
Ränteintäkter m.m.	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	15 301	23 568	20 804
Kostnader anslag räntor på statsskulden 26 1:1	-15 119	-23 384	-20 527
Kostnader anslag provisioner 26 1:3	-55	-48	-127
Orealiserade räntor m.m.	-4 925	9 516	14 099
Ej anslagsavräknade provisionskostnader	0	-47	-4
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-126	-137	-151
Summa verksamhetens kostnader	-20 226	-14 099	-6 709
Årets kapitalförändring	-4 925	9 469	14 095
GARANTI OCH FINANSIERING			
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	12	15	17
Intäkter av anslag för garantisubvention	0	0	0
Intäkter av avgifter m.m. förvaltning 2 1:12	0	0	0
Intäkter av avgifter	-29	26	53
Intäkter av bidrag	9	25	23
Ränteintäkter	50	25	0
Summa verksamhetens intäkter	41	91	92
Kostnader garantier och utlåning, avgiftsfinansierade	-537	37	-132
Kostnader finansierade via kärnavfallsfonden	-9	-25	-22
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-12	-15	-17
Summa verksamhetens kostnader	-558	-3	-171
Transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	-517	88	-78
INSÄTTNINGSGARANTI OCH INVESTERARSKYDD			
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	16	18	21
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	16	18	21
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-16	-18	-21
Summa verksamhetens kostnader	-16	-18	-21
Transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	0	0	0

Miljoner kronor	2018	2019	2020
BANKSTÖD			
Intäkter av avgifter	0	0	0
Ränteintäkter	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	0	0	0
Kostnader för bankstöd, fondfinansierade	-5	-6	-7
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	0	0	0
Summa verksamhetens kostnader	-5	-6	-7
Transfereringar	5	6	7
Årets kapitalförändring	0	0	0
RESOLUTIONSRESERVEN			
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	49	57	60
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12	0	0	0
Ränteintäkter m.m.	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	49	57	60
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-49	-57	-60
Summa verksamhetens kostnader	-49	-57	-60
Transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	0	0	0
AFFÄRSVERKET STATENS JÄRNVÄGAR ASJ			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	0	0	0
Orealiserade räntor m.m.	132	128	529
Kostnader Affärsverket Statens Järnvägar ASJ (realiserad ränta)	-91	-96	-816
Summa verksamhetens kostnader	40	32	-287
Årets kapitalförändring	40	32	-287

Prestationer

Tabellen Prestationer är ändrad till innehåll för att spegla förekomsten av ärenden vid myndigheten. Riksgälden hanterar ärenden som rör företag/organisationer, ej enskilda medborgare. Exempelvis upprättas med regelbundenhet resolutionsplaner för banker och finansiella institut. Riksgälden hanterar små volymer av ärenden och redovisar därför inte styckkostnaden för dem i nedan tabell. Vidare utgör ärendehantering endast en del av myndighetens ordinarie verksamhet.

Tabell 17. Prestationer

		2018	2019	2020
Garantier och utlåning				
Företagsakuten ¹	Antal garantiavtal kreditinstitut	–	–	71
(Garantiavtal till följd av covid-krisen)	<i>-varav antal beviljade lån vid kreditinstituten</i>			732
Kärnavfallsfinansiering				
Beslut om utbetalningar från kärnavfallsfonden ²	Antal ansökningar och beslut	–	56	52
Revidera hur utbetalade fondmedel har använts ²	(varav antal beviljade lån vid kreditinstitut)	–	14	13
Resolution				
Resolutionsplaner	Antal för systemviktiga institut	9	9	9
	Antal för ej systemviktiga institut ³	151	–	145
Insättningsgarantin				
Avgiftsuttag insättningsgarantin	Antal institut	107	106	104
Investerarskyddet				
Avgiftsuttag investerarskyddet	Antal investerare	230	241	237

¹ Företagsakuten är ett nytt garantiuppdrag till följd av covid-krisen under 2020.

² Riksgälden övertog den 1 september 2018 ansvaret för hantering av kärnavfallsfinansiering som Strålsäkerhetsmyndigheten tidigare hade enligt finansieringslagen och finansieringsförordningen.

³ Resolutionsplaner för ej systemviktiga institut tas fram vartannat år.

Tabell 18. Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras¹

Verksamhet	UTFALL						BUDGET		
	+/- t.o.m. 2018	+/- 2019	Int. 2020	Kost. 2020	+/- 2020	Ack. +/- utgå. 2020	Int. 2020	Kost. 2020	Ack. +/- utgå. 2020
Garantier									
Garanti- och utlåningsverksamhet, portfölj	612 143	84 419	36 146	-117 875	-81 729	614 832	3 400	0	699 962
Garanti- och utlåningsverksamhet, administration	4 314	3 339	16 818	-14 116	2 702	10 355	14 600	-15 000	-400
Summa	616 457	87 757	52 964	-131 991	-79 027	625 187	18 000	-15 000	699 562

¹ Intäkter och kostnader kan innehålla stora fluktuationer över tid. I posten "Kostnader för portföljen" ingår bland annat förändringar i reserveringar för garantiförluster och värderingar av fordringar i garantiverksamheten, vilket innebär att denna även kan ha omvänt tecken. Garantier via Företagsakuten har tillkommit vilket har påverkat årets intäkter och är en effekt av covid-krisen. Kostnaderna under året har påverkats av reserveringar för garantiförluster och omvärderingar av förväntade förluster.

Riksgäldens avgiftsfinansierade verksamhet, där Riksgälden disponerar intäkterna avser garanti- och utlåningsverksamhet, administration. Tabellen avser ackumulerat saldo för Riksgäldens administrativa kostnader och de avgifter som ska täcka dessa. Avgifter som faktureras i förskott periodiseras över hela den bedömda/avtalade löptiden för respektive garanti/lån. Budgeterade intäkter baseras på prognostiserade framtida avgifter från de engagemang som ingår i den nuvarande utestående portföljen. Inga antaganden har gjorts om nya engagemang. Omfattningen på garanti- och kreditobjekten varierar över tid.

Tabell 19. Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras

Verksamhet	UTFALL							BUDGET		
	Ink.tit.	+/- t.o.m. 2018	+/- 2019	Int. 2020	Kost. 2020	+/- 2020	Ack. +/- utgå. 2020	Int. 2020	Kost. 2020	Ack. +/- utgå. 2020
Avgiftsbelagd verksamhet										
Insättningsgaranti och investerarskydd	2552	-16 168	-2 104	18 272	-21 431	-3 159	-21 431	17 000	-19 000	-2 000
Garanti- och utlåningsverksamhet	2124	0	0	78 039	0	78 039	78 039	44 000	0	44 000
Summa		-16 168	-2 104	96 311	-21 431	74 880	56 608	61 000	-19 000	42 000

Inom garanti- och utlåningsverksamheten har ett lån utfärdats till Svensk Exportkredit som en effekt av covid-krisen, vilket har ökat intäkterna under året.

Insättningsgaranti- och investerarskyddsverksamheterna avgiftsfinansieras. Kostnaderna belastar förvaltningsanslaget och avgiftsintäkterna som motsvarar föregående års administrativa kostnader levereras mot inkomsttitel 2552 övriga offentliga avgifter.

Banker och andra institut som har tillstånd från Finansinspektionen att tillhandahålla in- och utlåningstjänster omfattas per automatik av insättningsgarantin. Den del av avgiftsintäkterna som inte motsvarar föregående års administrativa kostnader flyttar till insättningsgarantifonden. När det gäller investerarskyddet levereras samtliga avgiftsintäkter mot inkomsttitel.

I de fall räntan för lånet eller avgiften för garantin överstiger kostnaden för den förväntade förlusten och administrationskostnader ska överskottet levereras mot inkomsttitel 2124.

Samlad analys och bedömning

Riksgälden sköter statens upplåning och detta återspeglas i resultaträkningen med kursförändringar som påverkas av förvaltningen av statsskulden. Kostnaderna påverkas av skuldens storlek och räntenivåer vid de tidpunkter som skuldinstrumenten ges ut. I stocken av utestående obligationer fick det låga ränteläget genomslag och minskade räntebetalningarna på statsskulden trots en ökad nyupplåning. Den nyupplåning som har skett har främst gjorts i finansiella instrument med korta löptider med liten eller negativ ränta exempelvis statsskuldsväxlar. I anslagsprognosen för år 2021 beräknas det inte uppstå några utgifter för statsskuldsräntor på grund av kassamässiga effekter.

Riksgäldens provisionsutgifter varierar över tid och det beror på volymerna när det gäller upplåning via olika instrument och att metoderna skiljer sig åt mellan åren. Den upplåning som gjordes via det nya skuldinstrumentet, statens gröna obligation, och den nya statsobligationen med 25 års löptid har påverkat årets ökade utgifter.

Riksgäldens förvaltningskostnader har ökat sedan 2018 och det beror på att antalet medarbetare har ökat. Nya krav och behov inom till exempel inom säkerhetsområdet, åtgärder för att trygga stabiliteten i det finansiella systemet och förändringar inom betalningsområdet har bidragit till att myndigheten har vuxit. De ersättningsrekryteringar och utökningar av antalet anställda som genomfördes 2019 har fått större genomslag i utfallet i år. En effekt av pandemin är ett högre utfall på semesterlöneskulden där bedömningen är att en ansträngd arbetssituation har medfört ett lägre semesteruttag än normalt.

Finansiell redovisning

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med bestämmelserna i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Räkenskapshandlingarna omfattar resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, finansieringsanalys samt noter för 2021. Sveriges statsskuld redovisas i allt väsentligt som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt EU:s förordning 479/2009 med senare ändringar. Statskulden särredovisas i balansräkningen i enlighet med Riksgäldens instruktion.

Resultaträkningen redovisar i sammandrag Riksgäldens kostnader och intäkter. Balansräkningen redovisar i sammandrag tillgångar, skulder och myndighetskapital. Anslagsredovisningen omfattar redovisningen mot statsbudgetens utgiftsanslag och inkomstitlar. Finansieringsanalysen visar hur verksamheten har finansierats och hur den likvida ställningen har förändrats.

Avrundning av sifferuppgifter

I årsredovisningen avrundas samtliga sifferuppgifter enligt gängse princip. Delsummor i tabeller och uppställningar har inte justerats för att få totalsummorna att stämma. Vid summering av avrundade delsummor i tabeller och uppställningar kan därför totalsumman i vissa fall avvika.

Brytdag

Brytdag, det vill säga när den löpande bokföringen för 2020 avslutades, var den 5 januari 2021.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisningsprinciper

Kostnadsmässig redovisning används i resultaträkningen. Anslagsredovisning sker enligt utgiftsmässiga principer för samtliga anslag utom för anslaget för förvaltningskostnader som avräknas kostnadsmässigt. I och med den utgiftsmässiga anslagsavräkningen uppstår en periodiseringseffekt, där bland annat realiserade valutakurser och upplupna räntekostnader inte avräknas anslaget men förändrar kapitalet. Lånebehovet tas fram enligt kassamässiga principer. Utfallet för anslaget Räntor på statsskulden skiljer sig därför mellan presentationerna av anslagsredovisningen och lånebehovet.

Riksgälden tillämpar avskrivningstiderna tre, fem, sex och tio år vid avskrivning av myndighetens anläggningstillgångar. Anläggningstillgångar som är IT-hårdvara har i de flesta fall en avskrivningstid på tre år. Förbättringsutgift på annans fastighet skrivs av på fem eller sex år. Möbler och övriga inventarier skrivs oftast av på tio år.

Affärsdagsredovisning

Affärsdagsredovisning tillämpas i statsskuldförvaltningen. Det innebär att transaktioner i stats-

skuldsförvaltningen påverkar den redovisade statsskulden på affärsdagen, det vill säga när avtal tecknas och inte när betalning sker.

Valutakurser

Belopp i utländsk valuta är värderade till de valutakurser som gällde vid sista bankdagen den 30 december 2020.

Finansieringsanalysen

I Riksgäldens verksamhet ingår in- och utlåning till övriga myndigheter inom staten. Det innebär att Riksgälden är övriga statliga myndigheters bank och därmed hanterar såväl inlåning som utlåning vilket ska särskiljas från Finansiering av låneverksamhet.

Då Riksgälden är statens internbank hanteras finansieringen av all låneverksamhet via statsskuld- förvaltningen vilket därför redovisas under rubriken Finansiering av låneverksamhet.

Derivat utanför statsskuld- förvaltningen

Derivat utanför statsskuld- förvaltningen redovisas uppdelat i lång- och kortfristiga skulder och fordringar baserat på kvarvarande löptid. Valutavärderingen avgör om kontraktet blir en skuld eller fordran.

Redovisning avseende garanterade insättningar

Från och med den 31 december 2017 redovisas inte garanterade insättningar som en ansvarsförbin- delse inom linjen i balansräkningen. Ändringen är en anpassning till gällande regelverk (förordning [2000:605] om årsredovisning och budgetunderlag). Beloppet avseende garanterade insättningar framgår under rubriken "Insättningsgarantifonden ökade" samt under rubriken "Garantier övriga verksamheter, sammanställning av garantiverksamhet".

Redovisning av provisionskostnader

Provisionskostnader redovisas så att de periodiseras till det år som avses. Anslaget är utgiftsbaserat.

Riksgäldsspar

I december 2020 förföll det sista lånet med fast ränta i Riksgäldsspar. Det innebär att det bara finns pengar kvar som Riksgälden inte kan betala tillbaka. Kvarvarande skuld som avser uttagna medel är därmed omförd från not 46 "Statsskuld" till not 42 "Övriga långfristiga skulder".

Lån till anläggningstillgångar

I enlighet med ändrat regelverk tar Riksgälden upp lån i december månad och inte som tidigare per november. Det gör att lånen i storlek ska stämma överens med de anläggningstillgångar som Riks- gälden innehar. Eventuella skillnader beror på händelser som inte var kända när lånet togs upp och periodiserade fakturor.

Olika värderingsprinciper

Statsskulden bokas till nominellt belopp till aktuell valutakurs (SCD – midkurs) och med upplupen inflationskompensation. Eventuell över- och underkurs bokförs utanför statsskulden i Not 28 "Förutbetalda kostnader" samt i Not 49 "Övriga förutbetalda intäkter".

Tillgångarna i Insättningsgarantin bokas till marknadsvärde, reporna tas i årsredovisningen upp som antingen en skuld eller en fordran mot respektive motpart. I realiteten består saldot av både skuld och fordran.

Portföljen som Riksgälden vid övertagandet av Affärsverket Statens Järnvägar (ASJ) bokades upp till det värdet vid övertagandet, med löpande valutavärdering.

Valutakoncernkontot värderas till aktuell valutakurs (SIBS kurs bid – ask)

Avvikelse periodisering realränteobligationer

Riksgälden har gjort ett avstämningsarbete under året då fel upptäckts gällande ingående balanser för bokförda värden för ett antal realränteobligationer som varit felaktigt inlästa i affärssystemet. Det har inneburit att resultaten för dessa obligationer inte blivit korrekt periodiserade över tid. En kvalitetssäkrad korrigerig i bokföring och affärssystem har inte varit möjlig, utan arbetet fortsätter under år 2021. Felet i resultatet uppgår till cirka 1,2 miljarder kronor och påverkar posten finansiella kostnader med cirka 1,3 procent och räntekostnader med cirka 5 procent, vilket förklaras i not 4 "Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden + Övriga finansiella poster".

Resultaträkning

<i>Tusen kronor</i>	Not	2020	2019
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	19 906 004	22 459 648
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	-75 628	68 649
Intäkter av bidrag	3	22 926	25 664
Finansiella intäkter	4-10, 13	85 913 924	85 076 680
Summa verksamhetens intäkter		105 767 225	107 630 641
Verksamhetens kostnader			
Övriga verksamhetskostnader			
Kostnader för personal	11	-239 175	-206 389
Kostnader för lokaler		-31 618	-26 747
Övriga driftskostnader	12	-82 799	-26 206
Finansiella kostnader	4-10, 13	-90 494 221	-98 426 524
Avskrivningar och nedskrivningar	19, 20	-13 107	-12 951
Summa övriga verksamhetskostnader		-90 860 921	-98 698 817
Verksamhetsutfall		14 906 304	8 931 824
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av myndigheten	14	1 436 887	1 505 247
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamheten		-1 436 887	-1 505 247
Saldo uppbördsverksamhet		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		4 336	4 862
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	15	5 225 788	7 353 494
Finansiella intäkter		1 047 920	1 125 616
Finansiella kostnader		-705 041	-331 485
Avsättning till fonder med mera för transfereringsändamål	16	-5 561 971	-8 141 886
Lämnade bidrag	17	-4 336	-4 862
Saldo transfereringar		6 695	5 738
Årets kapitalförändring	18	14 913 000	8 937 563

Balansräkning

Tusen kronor	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbete		15 843	21 068
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		2 359	3 165
Immateriella anläggningstillgångar	19	18 202	24 234
Förbättringsutgifter på annans fastighet		15 358	10 370
Maskiner, inventarier, installationer med mera		7 757	10 027
Materiella anläggningstillgångar	20	23 115	20 397
Andra långfristiga värdepappersinnehav	21	44 649 854	43 755 637
Långfristiga fordringar hos andra myndigheter		448 000	430 000
Andra långfristiga fordringar	22	171 363	177 722
Finansiella anläggningstillgångar		45 269 217	44 363 360
Utlåning inomstatligt	23	367 050 780	346 279 629
Utlåning övrigt	24	190 304 509	198 715 583
Utlåning		557 355 290	544 995 212
Kundfordringar	25	5 752	205
Fordringar hos andra myndigheter	26	146 451	143 476
Övriga kortfristiga fordringar	27	34 116 875	72 548 960
Kortfristiga fordringar		34 269 079	72 692 641
Förutbetalda kostnader	28	249 282	285 446
Upplupna bidragsintäkter		0	0
Övriga upplupna intäkter	29	3 348 128	3 905 472
Periodavgränsningsposter		3 597 410	4 190 918
Avräkning med statsverket	30	896 604 836	698 109 712
Avräkning med statsverket		896 604 836	698 109 712
Värdepapper och andelar	31	34 614 220	23 206 741
Kortfristiga placeringar		34 614 220	23 206 741
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		26 212	72 578
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		89 904 166	86 618 260
Kassa och bank		76 512	20 936
Kassa och bank	32	90 006 890	86 711 775
SUMMA TILLGÅNGAR		1 661 758 259	1 474 314 989

Fortsättning Balansräkning

<i>Tusen kronor</i>	Not	2020-12-31	2019-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Statskapital	33	31	0
Balanserad kapitalförändring	34	-67 878 855	-76 816 417
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	18	14 913 000	8 937 563
Myndighetskapital	35	-52 965 824	-67 878 855
Fonder	36	133 277 248	127 715 277
Fonder		133 277 248	127 715 277
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	37	-238	0
Avsättningar för garantier	38	1 113 708	984 958
Övriga avsättningar	39	4 668	4 348
Avsättningar		1 118 138	989 305
Lån i Riksgäldskontoret	40	41 286	43 465
Övriga lån	41	224 541 493	209 702 911
Långfristiga skulder till andra myndigheter		0	0
Övriga långfristiga skulder	42	186 995	1 225 834
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret		0	0
Övriga krediter i Riksgäldskontoret	43	324 748	325 996
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	44	7 289	8 015
Leverantörsskulder		5 903	22 168
Övriga kortfristiga skulder	45	37 063 617	49 431 366
Skulder m.m.		262 171 330	260 759 757
Lån i svenska kronor		1 006 619 405	831 793 227
Lån i utländsk valuta		273 772 364	281 002 358
Statsskulden	46	1 280 391 769	1 112 795 585
Upplupna kostnader	47	7 435 024	8 724 257
Oförbrukade bidrag	48	7 468	4 750
Övriga förutbetalda intäkter	49	30 323 104	31 204 913
Periodavgränsningsposter		37 765 597	39 933 919
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 661 758 259	1 474 314 989
Övriga ansvarsförbindelser	50	20 486 581	14 185 345
Ansvarsförbindelser		20 486 581	14 185 345

Finansieringsanalys

Tusen kronor	Not	2020-12-31	2019-12-31
DRIFT			
Kostnader			
Kostnader	51	11 145 000	1 660 779
Summa kostnader		11 145 000	1 660 779
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag	52	443 068	333 339
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	53	53 122	25 729
Intäkter av bidrag		22 926	25 664
Övriga intäkter	54	3 384 128	6 855 941
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		3 903 244	7 240 673
Minskning av kortfristiga fordringar och periodavgränsningsposter		39 017 069	23 729 437
Ökning av kortfristiga skulder	55	-14 561 668	-15 030 384
KASSAFLÖDE FRÅN/TILL DRIFT		39 503 646	17 600 506
INVESTERINGAR			
Investeringar i finansiella tillgångar (exklusive låneverksamhet)	56	1 325 668	651 059
Investeringar i materiella tillgångar	57	-8 774	-3 292
Investeringar i immateriella tillgångar	58	-1 020	-13 073
Summa investeringsutgifter		1 315 875	634 694
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		12 073	17 418
- amorteringar		-14 252	-13 061
Övriga krediter Riksgäldskontoret			
- amorteringar	59	-1 247	-520 868
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		31	0
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		-3 396	-516 511
Förändring av övriga långfristiga skulder		-1 038 839	179 711
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR		273 640	297 894

Fortsättning Finansieringsanalys

<i>Tusen kronor</i>	Not	2020-12-31	2019-12-31
LÅNEVERKSAMHET			
Utlåning		-31 289 038	26 680 251
Inlåning		17 238 582	11 032 858
Amorteringar		16 528 961	28 053 094
Räntor	60	1 063 613	1 257 225
Summa låneutgifter		3 542 117	67 023 428
Finansiering av låneverksamhet			
Lån i svenska kronor		174 826 178	-59 710 881
Lån i utländsk valuta		-7 229 994	-89 584 808
Räntor	60	-20 526 548	-23 383 534
Tillförda anslagsmedel	52	19 462 935	22 126 309
Summa medel som tillförts för finansiering av låneverksamhet		166 532 572	-150 552 914
Förändring av kortfristiga placeringar	61	-11 406 147	20 778 119
KASSAFLÖDE TILL LÅNEVERKSAMHET		158 668 542	-62 751 367
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		1 436 887	1 505 247
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		1 436 887	1 505 247
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-1 436 887	-1 505 247
KASSAFLÖDE UPPBÖRDSVERKSAMHETEN		0	0
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnade bidrag		-4 336	-4 862
Utbetalningar i transfereringsverksamheten		-4 336	-4 862
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		4 336	4 862
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		5 225 788	7 353 494
Finansiella intäkter		1 047 920	1 125 616
Finansiella kostnader		-705 041	-331 485
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamheten		5 573 003	8 152 487
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	55,61	7 271	-4 103
Förändring av finansiella anläggningstillgångar	56	-2 231 526	-620 303
KASSAFLÖDE TILL TRANSFERERINGSVERKSAMHET		3 344 411	7 523 219
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		201 790 239	-37 329 748
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början		784 821 486	822 151 234
Ökning av kassa och bank		55 576	1 563
Ökning av tillgodohavande Riksgäldskontoret	62	3 239 539	7 508 013
Ökning av avräkning med statsverket		198 495 124	-44 839 323
SUMMA FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		201 790 239	-37 329 748
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		986 611 725	784 821 486

Anslagsredovisning (Not 63)

Anslagsredovisningen omfattar en redovisning och specifikation av utfallet på de inkomsttitlar och anslag på statsbudgeten som Riksgälden under budgetåret har disponerat.

Redovisning mot statsbudgetens inkomsttitlar (tusen kronor)

Inkomsttitel	Benämning	Beräknat belopp 2020 ¹	Utfall per 31 december 2020
9456	Inlevererat överskott från AB Svenska Spel	0	0
2557	Avgifter vid Statens internbank i Riksgäldskontoret	0	0
2811 09	Övriga inkomster	0	0
2811 12	Inleverans garantisubvention	0	0
2552	Övriga offentligrättsliga avgifter	17 000	18 272
2124	Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	44 000	78 039
9475	Intäkter från EU:s handel med utsläppsätter	1 340 576 ²	1 340 576
9831	Insättningsgarantiavgifter	0	0
9833	Resolutionsavgift	0	0
Summa		1 401 576	1 436 887

¹ Enligt regleringsbrev för budgetåret 2020.

² Ingår inte i regleringsbrev och prognostiseras inte. Beräknat belopp motsvarar aktuellt utfall.

Redovisning mot statsbudgetens anslag (tusen kronor)

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp 31 dec 2020
2 01:12 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader, anslagspost 1 (ramanslag)	48 448	318 904	0	0	-38 712	328 640	-316 556	12 084
2 01:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter: Garantier till Europeiska investeringsbankens garanti-fond och till EU för SURE, anslagspost 2 (ramanslag)	0	53 823	0	0	0	53 823	0	53 823
7 01:1 Biståndsverksamhet: Garantavgifter ODA-länder, anslagspost 3:1 (ramanslag)	44	0	300	0	0	344	-215	129
7 01:1 Biståndsverksamhet: Garantavgifter icke ODA-länder, anslagspost 3:2 (ramanslag)	1 284	0	0	0	-1 084	200	-121	79
24 01:5 Näringslivsutveckling m.m.: Lån/garantier till svensk industri, anslagspost 11 (ramanslag)	800	30 000	-20 000	0	-800	10 000	-4 000	6 000
26:01:1 Räntor på stats-skulden: Räntor på statsskulden, anslagspost 1 ¹	2 837 749	29 500 000	0	0	-2 837 749	29 500 000	-19 462 935	10 037 065
26 01:3 Riksgäldskontorets provisionskostnader i samband med upplåning och skuldförvaltning: Riksgäldskontorets provisioner i samband med upplåning och skuldförvaltning, anslagspost 1 ¹ (ramanslag)	97 683	145 200	0	0	-97 683	145 200	-126 571	18 629
Summa anslag	2 986 009	30 047 927	-19 700	0	-2 976 029	30 038 207	-19 910 398	10 127 809

¹Riksgälden har rätt att överskrida anslaget. Anslaget omfattas inte av utgiftstaket. Eventuellt utnyttjade medel får inte föras över till nästa år.

Intäkter av anslag i resultaträkning jämfört anslagsutfallet

Enligt anslagsredovisningen är den totala anslagsbelastningen 19 910,4 miljoner kronor. Enligt resultaträkningen är intäkter av anslag netto, 19 906,0 miljoner kronor, en skillnad på 4,4 miljoner kronor.

Skillnaden avser anslag som inte redovisas som en intäkt i resultaträkningen:

- Intäkter av anslag 24 01:5 redovisas under transfereringsavsnittet; "Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag".
- Anslag 7 01:1 anslagspost 3:1 får utbetalas för garantiavgifter avseende Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån i ODA-länder. Anslag 7 01:1 anslagspost 3:2 får utbetalas för garantiavgifter avseende Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån i icke ODA-länder. Anslagen redovisas som "Intäkter av avgifter och andra ersättningar" i resultaträkningen.
- Semesterlöneskuld som avser semesterdagar som är intjänade före 2009 belastar anslaget.

Väsentliga skillnader från tilldelade belopp

- 2 01:12 ap.1 Utfallet för anslag UO2/1:12 är 2,3 miljoner kronor lägre än tilldelat av anslag i regleringsbrev och 12,1 miljoner kronor lägre än totalt disponibelt belopp, vilket inte anses motsvara en väsentlig avvikelse.
- 2 01:14 ap.2 Utfallet för anslaget är noll då det inte har skett några betalningar av infrianden under garantierna.
- 24 01:5 ap. 11 Anslaget tilldelas Riksgälden via Tillväxtverkets regleringsbrev. Kostnaderna varierar mellan åren och är beroende av vilket utvecklingsarbete som bedrivs. Anslaget har belastats med kostnader i samband med delfinansiering av utvecklingsarbete i civila flygindustriprojekt.
- 26 01:1 ap. 1 Anslaget omfattas inte av utgiftstaket och varierar mycket över tid. Räntebetalningarna är 10 miljarder kronor lägre än tilldelade medel.
- 26 01:3 ap.1 Anslaget omfattas inte av utgiftstaket. Kostnaderna varierar över tid och anslaget underutnyttjades med 18,6 miljoner kronor.

Noter

Not 1 Intäkter av anslag, tusen kronor

	2020	2019
Intäkter förvaltningskostnader	316 498	285 822
Intäkter provisionskostnader	126 571	47 517
Intäkter räntor på statsskulden	19 462 935	22 126 309
Summa	19 906 004	22 459 648
Anslag enligt anslagsredovisningen	-19 910 398	-22 464 588
Skillnad	-4 394	-4 939
Nedan anslag redovisas inte som en intäkt i not 1.		
Anslag: lån/garantier till svensk industri	-4 000	-4 000
Avsättning för garantiverksamhet NIB	-215	-206
Avsättning för garantiverksamhet, ej ODA	-121	-656
	-4 336	-4 862
Semesterdagar före 2009 redovisas mot konto 1581 och belastar anslaget	58	77
Årets minskning av fordran semesterlöneskuld (ej redovisat mot anslag)	58	77

Intäkter av anslag består av anslagen räntor på statsskulden, provisionskostnader och förvaltningskostnader. Intäkter räntor på statsskulden påverkas bland annat av vilka obligationer Riksgälden emitterar, hur marknadsräntorna rör sig samt av valutakurseffekter på den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta. För mer information se avsnitt Kostnader och anslag.

Differensen mellan intäkter av anslag och utgifter enligt anslagsredovisningen avser anslag som inte redovisas som intäkter av anslag. Se även not 63.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar, tusen kronor

	2020	2019
Intäkter av avgifter från garantier	34 137	-47 609
Intäkter av avgifter från lån med kreditrisk	2 009	55 900
Intäkter av avgifter från garantier och lån med kreditrisk administration	16 818	17 181
Förändring förväntad förlust, utestående garantier	-128 750	42 921
Övriga förvaltningsintäkter	159	257
Summa	-75 628	68 649

De minskade intäkterna med 145,4 miljoner kronor beror främst på "Förändring förväntad förlust utestående garantier" som avser värderingar där riskerna och därmed förväntade förluster har ökat som en effekt av pandemin. Företagsgarantierna har tillkommit under året vilket har ökat reserveringarna för garantiförluster och även påverkat de ökade intäkterna.

Not 3 Intäkter av bidrag, tusen kronor

	2020	2019
Särskilt anställningsstöd	0	146
Bidrag från statlig myndighet	22 926	25 517
Summa	22 926	25 664

Det lägre utfallet jämfört med 2019 beror framför allt på lägre konsultkostnader inom kärnavfallsfinansieringen.

Not 4 Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden + Övriga finansiella poster, tusen kronor

	2020	2019
Räntekostnader	-25 490 272	-33 115 003
Ränteintäkter	11 735 369	17 121 982
Över-/underkurs vid emission	11 232 746	10 780 654
Realiserade kursförändringar	-5 959 780	-4 461 372
Realiserade valutakursförändringar	-2 049 360	-5 698 322
Orealiserade valutakursförändringar	6 063 802	2 142 402
Intäktsförda preskriberade obligationer, kuponger och vinster	-96	59
Provisioner till banker med flera	-130 648	-94 077
Finansiella intäkter och kostnader i garanti- och utlåningsverksamheten	17 942	-26 166
Summa	-4 580 297	-13 349 844

Posterna Finansiella intäkter och Finansiella kostnader är oberoende av finansieringskälla.

Noten inkluderar räntor på statsskulden, förvaltningsanslaget, avgifts- och fondverksamhet samt förvaltningen av finansiella tillgångar och skulder avseende Affärsverket Statens Järnvägar.

	2020 Intäkter	2020 Kostnader	2019 Intäkter	2019 Kostnader
Not 5	11 735 369	-25 490 272	17 121 982	-33 115 003
Not 6	13 444 854	-2 212 108	11 831 449	-1 050 795
Not 7	30 415 440	-36 375 220	30 928 286	-35 389 659
Not 8	30 318 261	-26 303 820	25 194 479	-28 750 398
Not 9	0	-96	484	-425
Not 10	0	-130 648	0	-94 077
Not 13	0	17 942	0	-26 166
Summa	85 913 924	-90 494 221	85 076 680	-98 426 524

Riksgälden har gjort ett avstämningsarbete under året då fel upptäckts gällande ingående balanser för bokförda värden för ett antal realränteobligationer som varit felaktigt inlästa i affärssystemet. Det har inneburit att resultaten för dessa obligationer inte blivit korrekt periodiserade över tid. En kvalitetssäkrad korrigerig i bokföring och affärssystem har inte varit möjlig, utan arbetet fortsätter under 2021. Felet uppgår till cirka 1,2 miljarder kronor och påverkar posten finansiella kostnader med cirka 1,3 procent som därmed är redovisat med för lågt belopp. Felet har framförallt påverkat not 5 "Räntekostnader/ränteintäkter" och not 6 "Över-/underkurs vid emission". De totala räntekostnaderna uppgår till 25,5 miljarder kronor och felet på cirka 1,2 miljarder kronor har påverkat posten med cirka 5 procent. Räntekostnaderna skulle ha varit cirka 1,2 miljarder högre om felet hade kunnat korrigeras.

Not 5 Räntekostnader/ränteintäkter, tusen kronor

	2020	2019
REALISERADE RÄNTEKOSTNADER/ -INTÄKTER		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	-30 730 120	-33 046 065
Ränteintäkter i svenska kronor	7 778 307	11 049 442
	-22 951 814	-21 996 623
Räntekostnader i utländsk valuta	-2 972 489	-5 154 168
Ränteintäkter i utländsk valuta	853 061	1 620 791
	-2 119 428	-3 533 378
Statsskuldsförvaltning, privatmarknadsupplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	-19 308	-25 158
	-19 308	-25 158
Statens internbank, in- och utlåning till statliga myndigheter		
Räntekostnader i svenska kronor	-129 341	-58 499
Räntekostnader i svenska kronor, inomstatligt	-259 874	-438 632
Ränteintäkter i svenska kronor	63 461	108 829
Ränteintäkter i svenska kronor, inomstatligt	1 110 185	1 851 398
Räntekostnader i utländsk valuta, inomstatlig	-12 900	-49 329
Ränteintäkter i utländsk valuta, inomstatlig	2 250	11 625
	773 781	1 425 393
Räntekostnader i utländsk valuta, vidareutlåning	-55 023	0
Ränteintäkter i utländsk valuta, vidareutlåning	2 809 846	3 820 600
	2 754 823	3 820 600
Övriga ränteintäkter/-kostnader		
Övriga räntekostnader	-6	-63
Ränteintäkter räntekonto	1	-16
	-6	-79
Affärsverket Statens Järnvägar		
Räntekostnader övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar	-1 184 355	-210 590
Ränteintäkter övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar	72 400	133 400
	-1 111 955	-77 190
Summa realiserade räntekostnader/-intäkter	-22 673 907	-20 386 435

Forts. not 5

	2020	2019
OREALISERADE RÄNTEKOSTNADER/ -INTÄKTER		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	8 521 631	5 321 656
Ränteintäkter i svenska kronor	-461 004	-727 832
	8 060 627	4 593 824
Räntekostnader i utländsk valuta	362 304	284 450
Ränteintäkter i utländsk valuta	-149 056	-135 626
	213 248	148 823
Statsskuldsförvaltning, privatmarknadsupplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	1 938	5 458
	1 938	5 458
Statens internbank, in- och utlåning till statliga myndigheter		
Räntekostnader i svenska kronor	9 613	717
Räntekostnader i svenska kronor, inomstatligt	8 620	6 035
Ränteintäkter i svenska kronor	9 183	-13 757
Ränteintäkter i svenska kronor, inomstatligt	-22 836	-195 825
	4 580	-202 830
Räntekostnader i utländsk valuta, skuldskötselinstrument	89	-519
Ränteintäkter i utländsk valuta, skuldskötselinstrument	30 690	-102 013
Räntekostnader i utländsk valuta	51 784	0
Ränteintäkter i utländsk valuta, vidareutlåning	-277 495	-170 072
	-194 933	-272 604
Affärsverket Statens Järnvägar		
Räntekostnader övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar	917 167	249 705
Ränteintäkter övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar	-83 623	-128 962
	833 544	120 743
Summa orealiserade räntekostnader/-intäkter	8 919 004	4 393 414
Totala räntekostnader	-25 490 272	-33 115 003
Totala ränteintäkter	11 735 369	17 121 982
Totala räntekostnader/intäkter	-13 754 903	-15 993 021

Realiserade räntekostnader uppstår till exempel vid kupongutbetalningar men även när Riksgälden köper tillbaka obligationer eller statsskuldväxlar, då betalning för ränta fram till uppköpsdagen görs. Orealiserad räntekostnad uppstår till följd av att räntekostnaderna periodiseras löpande för att få en jämn kostnadsränta.

Ränteintäkter uppstår när Riksgälden ger ut kupongobligationer. Köparen betalar då den ränta som beräknats från föregående räntebetalning fram till utgivningsdagen. De realiserade ränteintäkterna i privatmarknadsupplåningen består av vinster på Riksgäldens egna innehav av premieobligationer. Ränteintäkter erhålls också på tillgångar och utlåning.

Räntor övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar (ASJ) behandlas olikt Riksgäldens egna instrument. Den ränteeffekt som består i att priset vid övertagandet inte var nominellt, redovisas som räntekostnad/intäkt istället för kursvinst/förlust i noterna.

Totala räntekostnader/intäkter belastar flera olika finansieringskällor och ränteanslaget belastas bara med de betalda beloppen. Undantaget räntor avseende Affärsverket Statens Järnvägar vilka inte är anslagsbelastande.

Se avsnittet Kostnader och anslag för en beskrivning av förändringen i räntebetalningarna.

Not 6 Över-/underkurs vid emission, tusen kronor

	2020	2019
REALISERADE ÖVER-/UNDERKURSER		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Överkurser i svenska kronor	10 553 940	8 370 423
Underkurser i svenska kronor	-143 090	0
	10 410 850	8 370 423
Överkurser i utländsk valuta	51 905	0
Underkurser i utländsk valuta	-58 740	-46 748
	-6 834	-46 748
Summa realiserade över-/underkurser (1:1)	10 404 016	8 323 676
OREALISERADE ÖVER-/UNDERKURSER		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Överkurser i svenska kronor	2 863 795	3 394 893
Underkurser i svenska kronor	-1 955 256	-903 275
	908 538	2 491 618
Överkurser i utländsk valuta	-24 786	66 133
Underkurser i utländsk valuta	-55 022	-100 773
	-79 808	-34 640
Summa orealiserade över-/underkurser	828 730	2 456 978
Summa över-/underkurs vid emission	11 232 746	10 780 654
Summa intäkter	13 444 854	11 831 449
Summa kostnader	-2 212 108	-1 050 795

När Riksgälden ger ut befintliga kuponglån uppstår en realiserad över- eller underkurs. Storleken beror på förhållandet mellan kupongräntan och marknadsräntan vid emissionstillfället. Den realiserade över- eller underkursen anslags avräknas direkt men kostnadsmässigt periodiseras den över lånets löptid. De kostnadsmässiga periodiseringarna är orealiserade och storleken varierar från år till år beroende på

- skillnaden mellan kupongräntan och marknadsräntan vid emission.
- den periodisering som görs under året beräknad på summan av den ackumulerade över- eller underkursen och de underliggande lånens återstående löptid.
- återköp i lån i och med att hela den kvarvarande över- eller underkursen påverkar resultatet.

Not 7 Realiserade kursförändringar, tusen kronor

	2020	2019
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Realiserade kursvinster i svenska kronor	11 700 000	9 100 000
Realiserade kursförluster i svenska kronor	-17 915 852	-13 535 798
	-6 215 852	-4 435 798
Realiserade kursvinster i utländsk valuta	18 712 853	21 828 208
Realiserade kursförluster i utländsk valuta	-18 459 368	-21 851 629
	253 485	-23 421
Statsskuldsförvaltning, privatmarknadsupplåning		
Realiserade kursvinster i svenska kronor	0	0
Realiserade kursförluster i svenska kronor	0	-6
	0	-6
Statens internbank		
Realiserade kursvinster, inomstatligt	2 586	78
Realiserade kursförluster, inomstatligt	0	-2 225
	2 586	-2 147
Realiserade kursförändringar (1:1)	-5 959 780	-4 461 372
Summa intäkter	30 415 440	30 928 286
Summa kostnader	-36 375 220	-35 389 659

Realiserade kursvinster eller kursförluster uppstår när Riksgälden köper tillbaka obligationer och statsskuldväxlar och beror på att marknadsräntan avviker från kupongräntan. Orealiserade kursförändringar bokförs bara i internredovisningen och påverkar inte resultaträkningen.

Not 8 Valutakursförändringar, tusen kronor

	2020	2019
REALISERADE VALUTAVINSTER/-FÖRLUSTER		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Realiserade valutavinster i utländska lån	5 892 954	31 485
Realiserade valutaförluster i utländska lån	-10 179 218	-11 711 313
	-4 286 264	-11 679 828
Realiserade valutavinster i skuldskötselinstrument	16 278 915	10 723 474
Realiserade valutaförluster i skuldskötselinstrument	-20 126 849	-13 832 088
	-3 847 934	-3 108 614
Statens internbank		
Realiserade valutavinster i utländska lån, vidareutlåning	5 982 134	9 274 958
Realiserade valutaförluster i utländska lån, vidareutlåning	-480 310	0
Realiserade valutavinster i utländska lån, utomstatligt	0	8 235
Realiserade valutaförluster i utländska lån, utomstatligt	34 409	-3 082
Realiserade valutavinster i utländska lån, inomstatligt	639 037	367 778
Realiserade valutaförluster i utländska lån, inomstatligt	-359 325	-504 231
	5 815 944	9 143 657
Realiserade valutavinster i skuldskötselinstrument	98 362	52 930
Realiserade valutaförluster i skuldskötselinstrument	-125 237	-87 650
	-26 875	-34 720
Affärsverket Statens Järnvägar		
Realiserade valutavinster övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar	-285 162	-261 983
Realiserade valutaförluster övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar	580 931	243 167
	295 769	-18 816
Realiserade valutavinster/-förluster	-2 049 360	-5 698 322
OREALISERADE RÄNTEKOSTNADER/-INTÄKTER		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Orealiserade valutakursförändringar i utländska lån	26 270 081	784 964
	26 270 081	784 964
Orealiserade valutakursförändringar i skuldskötselinstrument	3 271 173	261 369
	3 271 173	261 369
Statens internbank		
Orealiserade valutakursförändringar i skuldskötselinstrument	1 148 087	-345 481
Orealiserade valutakursförändringar i utländska lån, vidareutlåning	-24 625 539	1 441 551
	-23 477 452	1 096 070
Orealiserade valutakursförändringar i förvaltningen	0	-1
Orealiserade valutakursförändringar	6 063 802	2 142 402
Totala valutakursförändringar	4 014 441	-3 555 920
Summa intäkter	30 318 261	25 194 479
Summa kostnader	-26 303 820	-28 750 398

Realiserade valutakursförändringar uppstår till exempel när Riksgälden betalar tillbaka utländska lån och kursen avviker från den kurs som Riksgälden ursprungligen lånade till.

Orealiserade valutakursförändringar uppstår vid värdering av skulder och fordringar i utländsk valuta till bokslutsdagens kurser.

Not 9 Intäktsförda preskriberade obligationer, kuponger och vinster, tusen kronor

	2020	2019
Preskriberade premieobligationer	-98	-430
Övriga preskriberade obligationer och lån	2	489
Summa preskriberade obligationer och lån	-96	59
Summa intäkter	0	484
Summa kostnader	-96	-425
Summa	-96	59

Premieobligationer som Riksgälden ger ut preskriberas 10 år efter att de har förfallit om inte innehavaren har löst in dem. Då tas de bort som skuld och redovisas som vinst i resultatet. Premievinster hanteras på motsvarande sätt. De sista premieobligationerna förfaller 2021.

Not 10 Provisioner till banker med flera, tusen kronor

	2020	2019
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Försäljningsprovisioner	-111 231	-34 700
Futuresprovisioner	-1 724	-1 152
Inlösenprovisioner	0	0
Övriga provisioner	-6 172	-2 555
Summa (1:3)	-119 128	-38 407
Periodiserade provisionskostnader, institutionell upplåning	-4 273	-46 592
Statsskuldsförvaltning, privatmarknadsupplåning		
Övriga provisioner	-7 443	-9 110
Summa (1:3)	-7 443	-9 110
Periodiserade provisionskostnader, privatmarknadsupplåning	196	31
Summa	-130 648	-94 077

Provisionskostnaderna ökade med 36,6 miljoner kronor jämfört med samma period föregående år. Förklaringen är främst ökade försäljningsprovisioner i den institutionella redovisningen tillhörande statsskulden.

Not 11 Kostnader för personal, tusen kronor

	2020	2019
Löner, arvoden och arbetsgivaravgifter	-234 347	-200 283
Utbildning	-2 087	-2 657
Övriga personalkostnader	-2 742	-3 449
Summa	-239 175	-206 389

Lönekostnaderna exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal uppgick till 144,5 miljoner kronor (123,5). Ökningen av lönekostnaderna beror främst på att Riksgälden ökat antalet anställda.

687 027 kronor motsvarande 0,48 procent av lönesumman 2020 avsåg arvoden till Riksgäldens styrelse, vetenskapligt råd och Resolutionsdelegation.

Not 12 Övriga driftkostnader, tusen kronor

	2020	2019
Ersättningar till banker med mera	-1 990	-1 874
Reklam, information och PR	-394	-311
Försäljningskostnader privatmarknadsupplåning	-55	-71
Inköp av korttidsinventarier, licenser och supportavtal	-34 584	-36 622
Köpta tjänster	-29 979	-35 383
Post och tele	-4 656	-3 787
Resekostnader	-247	-1 935
Administrativa kostnader	-4 294	-5 276
	-76 199	-85 258
Nedskrivning, lån med kreditrisk	0	0
Årets förändring avseende regressfordringar och andra tillgångar i garanti- och utlåningsverksamheten	-6 600	34 052
Utdelning	0	25 000
Verksamhetskostnader som inte är driftkostnader	-6 600	59 052
Summa	-82 799	-26 206

Minskningen från 85,3 till 76,2 miljoner kronor beror främst på lägre inköp av korttidsinventarier, köpta tjänster (konsulter) samt betydligt lägre reskostnader på grund av pandemin. Största förändringen under "Verksamhetskostnader som inte är driftkostnader" är en nedvärdering på regressfordran på SAAB. Under året har det inte varit någon utdelning från Orio AB.

Not 13 Finansiella intäkter och kostnader i garanti- och utlåningsverksamheten, tusen kronor

	2020	2019
Räntekostnad	-58	-3 166
Nedskrivning, finansiella tillgångar	18 000	-23 000
Summa	17 942	-26 166

Den negativa räntan innebär en räntekostnad för innehav på konto i Riksgälden. Nedskrivning av finansiella tillgångar avser värderingen av Orio AB.

Not 14 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av myndigheten, tusen kronor

	2020	2019
Insättningsgarantin	17 064	15 017
Investerarskydd	1 207	1 150
Utsläppsrätter	1 340 576	1 361 451
Garantier och utlåning med kreditrisk	78 039	127 628
Summa	1 436 887	1 505 247

Inleveranser avseende "Garantier och utlåning med kreditrisk" samt "Utsläppsrätter" har minskat under året, vilket är den främsta förklaringen till förändringen om 68,4 miljoner kronor. Riksgälden tar emot intäkter från auktioner av utsläppsrätter för svenska statens räkning enligt förordning (2004:1205) om handel med utsläppsrätter. Auktionerna hanteras gemensamt på EU-nivå och intäkterna fördelas mellan medlemsstaterna.

Not 15 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag, tusen kronor

	2020	2019
Avgiftsintäkter insättningsgarantin	1 772 293	1 505 356
Resolutionsavgifter	3 453 495	5 848 138
Summa	5 225 788	7 353 494

Intäkterna för insättningsgarantin har ökat 2020 jämfört med 2019. Framsta förklaringen är en ökad inlåning från allmänheten, vilket innebär att garanterade insättningar som avgifter baseras på ökar. Intäkterna för resolutionsreserven har minskat under året, vilket beror på att avgifterna till bankerna för detta har minskat från 0,09 procent till 0,05 procent.

Not 16 Avsättning till fonder med mera för transfereringsändamål, tusen kronor

	2020	2019
Avsättning till insättningsgarantifonden	-2 119 227	-2 509 766
Avsättning från stabilitetsfonden	8 636	109 400
Avsättning till resolutionsreserven	-3 451 381	-5 741 520
Summa	-5 561 971	-8 141 886

Insättningsgarantifonden redovisas till marknadsvärde vilket medför att det kan uppstå stora förändringar mellan åren då marknadsvärdet förändras. Avsättningar till och från insättningsgarantifonden görs för orealiserade räntor- och kursvinster/förluster. Övriga fonder har inga placeringar som marknadsvärderas och de avviker mindre mellan åren. Framsta förklaringen till minskningen om 2,6 miljarder kronor förklaras av att posten Avsättning till resolutionsreserven har minskat vilket beror på att avgifterna till bankerna för detta har minskat från 0,09 procent 2019 till 0,05 procent 2020.

Not 17 Lämnade bidrag, tusen kronor

	2020	2019
Privata företag med mera	-4 336	-4 862
Summa	-4 336	-4 862

Posten avser främst delfinansiering av utvecklingsarbete i civila flygindustriprojekt.

Not 18 Årets kapitalförändring, tusen kronor

	2020	2019
Över-/underskott garantier och utlåning	-81 255	84 419
Över-/underskott garantier och utlåning, administration	2 982	3 339
Övrig kapitalförändring	15 278 304	8 818 087
Årets kapitalförändring Affärsverket Statens Järnvägar	-287 031	31 718
Summa	14 913 000	8 937 563

Kapitalförändringen visar hur myndighetskapitalet har förändrats under året. För statliga myndigheter är kapitalförändringen inte ett mått på om verksamheten går bra eller dåligt. Utgifter och inkomster ger via anslagen en motsvarande intäkt av anslag respektive en reduktion av intäkt av anslag, det vill säga nettot i resultaträkningen blir noll. Däremot avräknas inte anslagen för så kallade periodisering, exempelvis upplupna räntekostnader eller orealiserade valutakursförändringar. Undantaget är förvaltningsanslaget som från och med 2009 avräknas kostnads/intäktsmässigt.

Årets kapitalförändring bestod av periodiseringar i den anslagsfinansierade (exklusive förvaltningsanslaget) verksamheten samt över- och underskott i garanti- och utlåningsverksamheten.

Not 19 Immateriella anläggningstillgångar, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Balanserade utgifter för utvecklingsarbete		
IB	76 147	66 168
Årets anskaffningar	1 020	9 979
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-55 078	-50 092
Årets avskrivningar	-6 245	-4 986
UB	15 843	21 068
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
IB	51 089	47 996
Årets anskaffningar	0	3 094
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-47 924	-47 077
Årets avskrivningar	-806	-847
UB	2 359	3 165
UB immateriella anläggningstillgångar	18 202	24 234
Årets avskrivningar och nedskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-7 051	-5 833

Not 20 Materiella anläggningstillgångar, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
IB	33 301	31 763
IB årets avyttring	0	0
Årets anskaffningar	8 040	1 538
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-22 931	-20 564
Årets avskrivningar	-3 052	-2 366
UB	15 358	10 370
Maskiner och inventarier, anskaffningsvärde		
IB	128 742	127 334
IB årets avyttring	0	-346
Årets anskaffningar	734	1 754
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-118 715	-114 309
Avskrivningar tidigare år, avyttringar	0	346
Årets avskrivningar	-3 004	-4 752
UB	7 757	10 027
UB materiella anläggningstillgångar	23 115	20 397
Årets avskrivningar och nedskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-6 056	-7 118
Summa avskrivningar och nedskrivningar immateriella och materiella anläggningstillgångar	-13 107	-12 951

Lån till anläggningstillgångar är 41,3 miljoner kronor, se not 40 "Lån i Riksgäldskontoret". Avvikelsen om 31 tusen kronor förklaras av att inlånad konst från Statens konstråd inte ingår i lån som tas upp för anläggningstillgångar.

Not 21 Andra långfristiga värdepappersinnehav, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Obligationer insättningsgarantifonden	44 149 710	41 918 184
Obligationer Affärsverket Statens Järnvägar	500 144	1 837 453
Summa	44 649 854	43 755 637

Under denna post redovisas andra värdepapper och andelar som anskaffats för långfristig placering. Obligationer i insättningsgarantifonden redovisas till marknadsvärde vilket medför att stora förändringar kan uppstå vid jämförelse mellan åren. Under året har posten obligationer Affärsverket Statens Järnvägar minskat med 1,3 miljarder kronor till följd av obligationsförfall.

Not 22 Andra långfristiga fordringar, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Regressfordringar från infriade garantier, värdereglerade	171 363	177 722
Summa	171 363	177 722

Förändringen i regressfordringar berodde främst på värderegleringen av fordran på Saab Automobil AB i konkurs.

Not 23 Utlåning inomstatligt, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Lånefordringar		
Ackumulerad utlåning	346 279 629	338 123 874
Årets nytulning	39 427 479	38 682 515
Årets amorteringar	-18 656 328	-30 526 760
Summa	367 050 781	346 279 629

Riksgäldens egna lån till investeringar i anläggningstillgångar, 41,3 miljoner kronor ingår i posten "Lån till anläggningstillgångar" för förvaltningsändamål (43,5). Se not 40.

Utlåning inomstatlig fördelad	2020-12-31	2019-12-31
Löpande krediter	10 234 975	11 332 991
Rörelsekapital med fast löptid	0	3 736 000
Investeringslån	57 099 608	52 077 525
Räntekonto med kredit (förvaltningskostnader)	996 699	744 759
Räntekonto med kredit (övrigt)	20 489 709	13 780 755
Centrala studiestödsnämnden (CSN)	239 018 603	229 102 504
Lån till anläggningstillgångar för förvaltningsändamål	39 211 186	35 505 094
Summa	367 050 781	346 279 629

Not 24 Utlåning övrigt, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Lånefordringar		
Ackumulerad utlåning	5 206 917	5 118 250
Årets nyutlåning	10 480 000	595 000
Årets amorteringar	-272 633	-506 333
Årets värdereglering	0	0
Tidigare års värdereglering, ackumulerade	0	0
UB	15 414 283	5 206 917
Utvecklingskapital/royalty		
Ackumulerad utlåning	948 209	1 005 708
Årets amorteringar	-59 340	-57 500
Årets värdereglering	0	0
Tidigare års värdereglering, ackumulerade	0	0
UB	888 869	948 209
Utlåning i utländsk valuta		
Ackumulerad utlåning	192 560 458	258 511 432
Årets förändring	-18 559 101	-65 950 974
UB	174 001 357	192 560 458
Summa	190 304 509	198 715 583

Förändringen om 10,2 miljarder kronor under posten "Lånefordringar" förklaras främst av att AB Svensk Exportkredit utnyttjat 10 miljarder kronor av tilldelad låneram. Se vidare under "Utlåning till låntagare utanför staten" i avsnittet Garantier och utlåning.

Löptider

Förfalloprofil	Lånefordringar
Avista	11 141 000
<3m	0
3-12m	860 000
1-5år	1 330 000
>5år	2 083 283
Utvecklingskapital/royalty lån	
Avista	188 869
>5år	700 000
Utlåning i utländsk valuta	
<3m	24 546 300
3-12m	31 462 629
1-5år	117 992 428

Utestående belopp i förfalloprofilen är upptaget utan hänsyn till värdereglering.

Not 25 Kundfordringar, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Fakturerade räntor och avgifter i garanti- och utlåningsverksamheten	5 641	122
Fakturerade insättningsgaranti- och investerarskyddsavgifter	91	57
Övriga kundfordringar	20	26
Summa	5 752	205

Förändringen om 5,5 miljoner kronor förklaras främst av fakturerade avgifter i garanti och utlåningsverksamheten under 2020 som kommer att betalas in under 2021.

Not 26 Fordringar hos andra myndigheter, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Fakturerade räntor och avgifter i Statens internbank	141 956	136 295
Mervärdesskatt	4 019	5 245
Kundfordringar på statliga myndigheter	476	1 936
Summa	146 451	143 476

Not 27 Övriga kortfristiga fordringar, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Depositioner för handel med futures	103 931	138 899
OMX säkerheter	1 012 487	1 433 299
CSA-avtal	1 360 503	2 726 131
Terminskontrakt Statens internbank	61 463	20 024
Affärsdagsredovisning	31 578 491	68 230 607
Summa	34 116 875	72 548 960

Depositioner för handel med futures

Riksgälden räknar dagligen av vinst eller förlust av tecknade futureskontrakt. Det medför att innehavaren av ett futureskontrakt betalar eller får ett variationssäkerhetskrav varje dag och därmed också en deposition.

Terminskontrakt Statens internbank

Valutavärderingen avgör om Terminskontrakt Statens internbank är en tillgång eller skuld.

Affärsdagsredovisning

Innan en affär har gått i likvid ligger likvidbeloppet på avräkningskonto. Det finns flera affärsdagskonton och de redovisas brutto. Motsvarande belopp på skuldsidan finns i not 45.

Not 28 Förutbetalda kostnader, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda kostnader	19 353	13 076
Förutbetalda underkurser, upplåning i svenska kronor	30 281	103 012
Förutbetalda underkurser, upplåning i utländsk valuta	131 003	168 704
Underkurs commercial paper i utländsk valuta	3 565	0
Fordran ränta, Riksgäldsspar	0	81
Överkurs växlar (tillgångar)	65 081	573
Summa	249 282	285 446

Förutbetalda kostnader

7,3 miljoner kronor (6,3) avsåg förutbetalda hyror för lokaler. Övriga poster avser främst kostnader för support- och licensavtal.

Förutbetalda underkurser

Underkurser uppstår när Riksgälden ger ut obligationer och marknadsvärdet är lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden bokförs som en underkurs och periodiseras under lånets löptid.

Fordran ränta, Riksgäldsspar

Riksgäldsspar med fast ränta har förfallit under året

Not 29 Övriga upplupna intäkter, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Ränteintäkter, statsskuldsförvaltning	2 042 721	2 722 910
Ränteintäkter, Statens internbank	384 036	405 320
Periodisering underkurs Affärsverket Statens Järnvägar	483 922	395 688
Upplupna intäkter, insättningsgarantifonden	437 449	381 554
Summa	3 348 128	3 905 472

Upplupna ränteintäkter/intäkter

Avser ränteintäkter/intäkter som är intjänade under året men ännu inte inbetalda.

Not 30 Avräkning med statsverket, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
RIKSGÄLDEN FÖRVALTNING		
Uppbörd		
Ingående balans	-95	-1 171
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-1 436 887	-1 505 247
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	1 340 576	1 361 446
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel (+)	78 023	144 876
Fordringar/Skulder avseende uppbörd	-18 383	-95
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	199 084	98 658
Redovisat mot anslag (+)	19 593 842	22 178 688
Medel hänförliga till transfereringar m.m som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-19 642 360	-22 078 262
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	150 566	199 084
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-48 448	-60 325
Redovisat mot anslag (+)	316 556	285 899
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-318 904	-324 530
Återbetalning av anslagsmedel (+)	38 712	50 508
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-12 084	-48 448
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	728	805
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-58	-77
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	670	728

Forts. not 30

	2020-12-31	2019-12-31
RIKSGÄLDEN MYNDIGHETSUPPGIFTER		
Räntekonto myndigheter		
Ingående balans	78 906 275	76 488 156
Räntekonton, in (+)	514 701 817	488 857 583
Räntekonton, ut (-)	-514 995 015	-495 690 154
Betalningar som gått i statskultsflödet	5 500 000	9 250 690
Fordringar/skulder avseende räntekonto myndigheter	84 113 077	78 906 275
Betalningsmyndigheten		
Ingående balans	0	0
Anslagsmedel som tillförts myndigheternas räntekonton	288 532 175	271 157 947
Medel från myndigheternas räntekonton som tillförts inkomsttitel	-1 601 233	-1 282 171
Ingångsvärden till/från räntekonton	0	0
Betalningsmyndigheten, inbetalningar (+)	1 885 427	2 217 101
Betalningsmyndigheten, utbetalningar (-)	-289 770 888	-272 232 861
Medel som betalats i statskultsflödet (justeras i finansiering från statskulden)	954 518	139 984
Fordringar/skulder avseende betalningsmyndigheten	0	0
Myndigheternas betalningar över centralkontot		
Ingående balans	618 886 895	666 349 557
Ingående balans toppkonton	165 274	73 356
Inbetalningar i ramavtalsbank (+)	5 560 933 887	5 284 163 215
Tömning till statens centralkonto (-)	-2 693 820 359	-2 681 203 372
Utbetalningar i ramavtalsbank (-)	-5 414 428 774	-5 172 965 011
Täckning från statens centralkonto (+)	2 857 579 248	2 598 441 388
Inbetalningar direkt över statens centralkonto (+)	1 158 782 850	1 107 902 019
Utbetalningar direkt över statens centralkonto (-)	-816 738 249	-788 882 752
Inbetalningar, övrigt (+)	-301 504 638	-274 200 860
Utbetalningar, övrigt (-)	-169 332 408	-131 951 513
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar samt Riksgäldens myndighetsuppgifter (+/-)	11 847 266	11 326 142
Myndigheternas betalningar över centralkontot	812 370 991	619 052 169
Avräkning med statsverket - utgående balans	896 604 836	698 109 712

Avräkningen med statsverket speglar kopplingen mellan myndigheten och statsbudgeten. Posten är å ena sidan en avräkning mot anslag och inkomsttitlar, å andra sidan nettobetalningar på statens centralkonto i Riksbanken. I vår avräkning med statsverket återfinns statens samlade flöden, vilket gör att posten även innehåller övriga myndigheters betalningsflöden som påverkar statens centralkonto. För att tydliggöra detta har vi specificerat våra myndighetsuppgifter i noten.

Not 31 Värdepapper och andelar, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Kortfristiga placeringar	0	14 952 096
Repor i egna värdepapper	34 607 198	8 248 956
Repor insättningsgarantifonden	7 021	5 690
Summa	34 614 220	23 206 741

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar görs vid överskott eller annat behov inom statskuldsförvaltningen. Finansiella tillgångar redovisas till nominellt belopp och skillnaden mot anskaffningsbelopp bokas som över/underkurs och periodiseras mot resultatet under den finansiella tillgångens livslängd. Minskningen om 15,0 miljarder kronor förklaras av lägre placeringsbehov 2020 jämfört med föregående år

Repor i egna värdepapper

Repor i statskuldsförvaltningen är undantagna både från kravet på marknadsvärdering och nettoredovisning. Repor i egna värdepapper, så kallade marknadsvårdande repor, ökade med 26,3 miljarder kronor jämfört med samma period föregående år. Volymen av marknadsvårdande repor styrs av efterfrågan på marknaden och beloppen kan därför fluktuera över tid och mellan perioder.

Repor insättningsgarantifonden

I insättningsgarantifonden ingår placeringar i repor. Dessa repor nettoredovisas i balansräkningen vilket innebär att marknadsvärdet av dessa repor redovisas netto per motpart som en fordran eller en skuld. I not 45 redovisas skuldsidan av dessa repor.

Repor i insättningsgarantifonden redovisade per motpart	2020-12-31	2019-12-31
Danske Bank	6 811	1 615
Skandinaviska Enskilda Banken	211	2 260
Nordea Bank Finland	0	561
Swedbank	0	1 253
Summa	7 021	5 690

Not 32 Kassa och bank, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Räntekonto förvaltningsverksamheten	26 212	72 578
	26 212	72 578
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		
Räntekonto garantier och utlåning	1 211 068	1 203 954
Räntekonto insättningsgaranti och investerarskydd	1 824 523	1 988 347
Räntekonto stabilitetsfonden	39 919 120	39 927 885
Räntekonto resolutionsreserven	46 949 455	43 498 075
	89 904 166	86 618 260
Kassa och bank		
Övriga bankkonton	290	89
Valutakonto Nordea	76 175	20 734
Valutakonto Euroclear	43	102
Valutakonto Clearstream	4	12
UB	76 512	20 936
Summa	90 006 890	86 711 775

Avgifter för förväntade förluster samt administrativa avgifter i garanti- och utlåningsverksamheten placeras på räntekonto i Riksgälden. Bankgarantiavgifter och stabilitetsavgifter placeras på räntekonto i Riksgälden knutet till stabilitetsfonden. Jämfört med 2019 ökade posten Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret med 3,3 miljarder kronor. Förklaringen är främst ökade saldobehållningar på räntekonton tillhörande resolutionsreserven.

Not 33 Statskapital, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Konst från Statens konstråd	31	0
Summa	31	0

Posten avser inlånad konst från Statens konstråd.

Not 34 Balanserad kapitalförändring, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Balanserat överskott i Garanti- och utlåningsverksamheten	696 562	612 144
Balanserat överskott i Garanti- och utlåningsverksamheten, Administration	7 653	4 314
Balanserad kapitalförändring	-68 907 280	-77 725 366
Balanserad kapitalförändring Affärsverket Statens Järnvägar	324 210	292 492
Summa	-67 878 855	-76 816 417

Balanserad kapitalförändring är en del av myndighetskapitalet i balansräkningen som överförs från tidigare år och som inte särredovisats under annan post. Förändringen om 8,9 miljarder kronor förklaras av 2019 års kapitalförändring.

Not 35 Förändring av myndighetskapitalet

	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, annan verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2019	0	-77 702 247	593 338	292 492	8 937 563	-67 878 855
A Ingående balans 2020	0	-77 702 247	593 338	292 492	8 937 563	-67 878 855
Föregående års kapitalförändring		8 818 087	87 758	31 718	-8 937 563	0
Lånad konst från Statens konstråd	31					31
Årets kapitalförändring					14 913 000	14 913 000
B Summa årets förändring	31	8 818 087	87 758	31 718	5 975 437	14 913 031
C Utgående balans 2020	31	-68 884 161	681 096	324 210	14 913 000	-52 965 824

Balanserad kapitalförändring, annan verksamhet avser Affärsverket Statens Järnvägar.

Not 36 Fonder, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Insättningsgarantifonden		
Ingående fondvärde	44 290 026	41 780 260
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	1 772 293	1 505 356
Finansiella inntäkter	1 055 663	540 111
Finansiella kostnader	-708 729	464 299
Utgående fondvärde	46 409 253	44 290 026
Stabilitetsfonden		
Ingående fondvärde	39 927 176	40 036 576
Finansiella kostnader	-1 941	-103 661
Övriga kostnader	-6 695	-5 738
Utgående fondvärde	39 918 540	39 927 176
Resolutionsreserven		
Ingående fondvärde	43 498 075	37 756 555
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	3 453 495	5 848 138
Finansiella kostnader	-2 114	-106 618
Utgående fondvärde	46 949 455	43 498 075
Summa	133 277 248	127 715 277

Räntan, knuten till räntekontot, har under delar av året varit negativ vilket påverkat posterna "Finansiella kostnader".

Not 37 Avsättningar för pensjoner och liknande förpliktelser, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående avsättning	0	677
Årets pensionskostnad	-186	-19
Årets pensionsutbetalningar	-52	-658
Utgående avsättning	-238	0

Not 38 Avsättningar för garantier, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Reservering för framtida garantiförluster		
Ingående balans	984 958	1 027 878
Periodens reservering för förväntade framtida garantiförluster	128 750	-42 921
Utgående balans reservering för framtida garantiförluster	1 113 708	984 958

Riksgälden bedömer halvårsvis den aktuella risken i, och beräknar den förväntade förlusten för, samtliga utestående garantiåtaganden.

	2020-12-31	2019-12-31
Risker som kan finansieras av garantiavgifter	725 874	704 236
Kvardröjande risker	387 834	280 722
Oreglerade skador	0	0
Summa	1 113 708	984 958

Ökningen jämfört med 2019 förklaras främst av ökade nuvärden av förväntade förluster rörande garantiåtagandet för Öresundsbro Konsortiet (ÖSK). Av reserveringen avser 387,8 miljoner kronor kvardröjande risker.

Nedan redovisas storleken vid periodernas slut på de åtaganden för vilka reserveringar gjorts för framtida garantiförluster. Dessa åtaganden redovisas inte som ansvarsförbindelser inom linjen. I avsnittet Sammanställning av garanti- och utlåningsverksamheten redovisas Riksgäldens övriga garantiåtaganden.

	2020-12-31	2019-12-31
Garantier som tillhör den ordinarie garantireserven		
Infrastrukturprojekt		
-Öresundsbrokonsortiet ¹	13 607 442	15 716 406
Finansiering och fastigheter		
-övriga	405 000	405 000
Pensionsåtaganden ²		
-Försäkringsaktiebolaget Pensionsgaranti	5 005 735	5 275 249
-Posten	2 174 609	2 244 018
-övriga	141 711	154 518
Internationella projekt		
-Nordiska Investeringsbanken	0	1 812 950
-Eurofima	481 215	497 792
-European Spallation Source (ESS)	600 000	600 000
-Företagsakuten	1 795 644	0
Övriga åtaganden	6 498	6 665
Summa	24 217 853	26 712 597

¹ Åtagandet delas med danska staten. Det redovisas som skuldernas nominella värde plus det belopp som Öresundsbrokonsortiet (ÖSK) kan bli skyldigt att betala för ingångna swappar. Detta skiljer sig från ÖSK:s redovisning som tar upp marknadsvärdet på skulder och swappar.

² Uppgifter för 2020-12-31 gäller tidpunkten 2019-12-31, uppgifter för 2019-12-31 gäller tidpunkten 2018-12-31.

Not 39 Övriga avsättningar, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående balans	4 348	4 073
Övriga avsättningar	321	274
Utgående balans övriga avsättningar	4 668	4 348

Övriga avsättningar avser medel för lokalt omställningsarbete som avsatts i enlighet med det avtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de fackliga parterna.

Not 40 Lån i Riksgäldskontoret, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Lån i Riksgäldskontoret		
Lån till anläggningstillgångar	43 465	39 108
Årets amortering av lån till anläggningstillgångar	-14 252	-13 061
Årets nyupplåning till anläggningstillgångar	12 073	17 418
Summa lån i Riksgäldskontoret	41 286	43 465

Riksgälden tar upp nya lån två gånger om året. Beviljad låneram 2020 för lån till anläggningstillgångar är 55 miljoner kronor. Anläggningstillgångar är 41,3 miljoner kronor, se noter 19, 20 "Immateriella och materiella anläggningstillgångar". Avvikelsen om 31 tusen kronor förklaras av att inlånad konst från statens konstråd inte ingår i lån som tas upp för anläggningstillgångar.

Not 41 Övriga lån, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Inlåning inomstatlig		
Rörliga krediter	65 604 615	64 237 243
Löpande krediter	3 724 820	569 240
Räntekonto med kredit (förvaltningskostnader)	60 740 803	57 593 634
Räntekonto med kredit (övrigt)	33 773 682	29 062 937
Avista medel	24 484 998	23 943 415
Bundna medel 1 år och längre	20 575 000	21 475 000
Avista medel, övriga konton	2 656 685	2 392 441
Summa inlåning inomstatlig	211 560 603	199 273 910
Inlåning utomstatlig		
Inlåning utomstatlig	3 249 620	4 113 561
Summa inlåning utomstatlig	3 249 620	4 113 561
Inlåning valuta		
Inlåning valuta	9 731 270	6 315 439
Summa inlåning valuta	9 731 270	6 315 439
Summa inlåning totalt	224 541 493	209 702 911

Inlåning utomstatlig

Inlåning utomstatlig innehåller posten EU-avgifter, 3,2 miljarder kronor, som krediterats på EU-kommissionens konto hos Riksgälden men ännu inte betalats från statens centralkonto i Riksbanken.

I sammanställningen nedan redogörs för årets samtliga betalningar till EU-kommissionen.

Forts. not 41

Årets EU-avgifter	2020-12-31	2019-12-31
Ingående balans av skuldförda medel hos Riksgälden	4 091 009	3 775 407
Tullavgifter (inklusive straffränta)	5 075 215	5 501 429
Socketavgifter	0	-1 280
Momsbaserad avgift	3 203 127	3 180 769
BNI-baserad avgift	38 400 100	28 590 393
Storbritannienavgift	515 235	429 007
Insättning från EU-kommission för att täcka underskott	-48 057 617	-37 384 716
Förändring av konto	-863 940	315 602
Utgående balans hos Riksgälden	3 227 069	4 091 009

Not 42 Övriga långfristiga skulder, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Swappar Affärsverket Statens Järnvägar	154 940	289 196
Terminskontrakt Statens internbank	27 674	936 638
Riksgäldsspar uttagna medel	4 381	0
Summa	186 995	1 225 834

Valutavärderingen avgör om terminskontrakten och swapparna är en tillgång eller en skuld. Riksgäldsspar med fast ränta har förfallit under året. Kvarvarande skuld är omförd till posten Riksgäldsspar uttagna medel.

Not 43 Övriga krediter i Riksgäldskontoret, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Lån från Statens internbank finansiering av Affärsverket Statens Järnvägar tillgångar	324 749	325 996
Lån från Statens internbank finansiering av insättningsgarantin	-1	0
Summa	324 748	325 996

För finansiering av Affärsverket Statens Järnvägars obligationsportfölj disponerar Riksgälden en låneram på 1 656 miljoner kronor.

Not 44 Kortfristiga skulder till andra myndigheter, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Förfallna räntor i inlåningen	0	5
Skatteskulder	4 458	4 723
Leverantörsskulder till statliga myndigheter	2 830	3 287
Summa skulder till andra myndigheter	7 289	8 015

Not 45 Övriga kortfristiga skulder, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Förfallna räntor, utomstatligt	0	835
Öinlösta premieobligationer, sparobligationer och vinster	129	129
Förfallna obligationer, vinster, räntor	129	964
Personalens preliminärskatter	3 835	3 967
Preliminärskatt Riksgäldsspar	7	27
Skatteskulder	3 842	3 995
Terminskontrakt Statens internbank	15 744	213 428
Avräkningskonton	-1	-8
Affärsdagsredovisning	37 035 309	49 212 843
Returnerade medel	-11	145
Repor insättningsgarantifonden	8 604	0
Summa diverse skulder	37 059 646	49 426 408
Summa	37 063 617	49 431 366

Affärsdagsredovisning

Innan en affär har gått i likvid ligger likvidbeloppet på avräkningskonto. Det finns flera affärsdagskonton och de redovisas brutto. Motsvarande belopp på tillgångssidan finns i not 27.

Repor insättningsgarantifonden

I posten Repor Insättningsgarantifonden ingår placeringar i repor. Dessa repor nettoredo visas i balansräkningen vilket innebär att marknadsvärdet av dessa repor redovisas netto per motpart som en fordran eller en skuld I not 31 redovisas tillgångssidan av dessa repor.

Repor i insättningsgarantifonden redovisade per motpart	2020-12-31	2019-12-31
Nordea Bank Finland	8 602	0
Swedbank	2	0
Summa	8 604	0

Not 46 Statsskulden, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Kapitalmarknaden		
Statsobligationer	573 482 950	569 772 730
Reala statsobligationer	178 298 453	192 418 816
Gröna obligationer	20 000 000	0
Publika obligationer i utländsk valuta	159 237 166	211 547 513
	931 018 569	973 739 059
Penningmarknaden		
Statsskuldsväxlar	172 711 000	20 000 000
Commercial paper	30 235 314	0
Säkerheter	3 263 645	3 419 284
Likviditetsförvaltningsinstrument	135 913 443	104 798 166
	342 123 401	128 217 450
Privatmarknad		
Premieobligationer	2 889 485	2 889 485
Riksgäldsspar	0	29 648
	2 889 485	2 919 133
Derivat	4 360 314	7 919 943
Summa	1 280 391 769	1 112 795 585

Sveriges statsskuld redovisas i allt väsentligt som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt EU:s förordning 479/2009 med senare ändringar.

Statsskulden redovisas till nominellt belopp inklusive upplupen inflation till och med bokslutsdagen. Beloppet är i svenska kronor. Instrument i utländska valutor är värderade till de valutakurser som gällde på sista bankdagen för året.

Skillnaden jämfört med ursprungskursen blir orealiserade valutakursdifferenser; årets förändring framgår av not 8.

Att statsskulden redovisas till nominellt belopp betyder att nollkuponglån och statsskuldsväxlar tas upp till det belopp som kommer att betalas ut på förfalldagen och inte till det belopp som betalats in. Skillnaden redovisas som förutbetalda kostnader, se not 28. De periodiseras och resultat förs under löptiden som räntekostnad.

Per den 31 december 2020 ingår inte längre Riksgäldsspar i statsskulden utan är bokförd som en långfristig skuld. Se not 42.

Not 47 Upplupna kostnader, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Räntekostnader, upplåning i svenska kronor	5 802 861	5 989 027
Räntekostnader, upplåning i utländsk valuta	714 821	1 001 164
Räntekostnader, Statens internbank	91 433	98 987
Räntekostnader, skuldskötselinstrument	241 762	267 319
Räntekostnader, insättningsgarantin	811	3 710
Upplupen räntekostnad Affärsverket Statens Järnvägar	180 480	171 776
Periodiserad överkurs övertaget från Affärsverket Statens Järnvägar	333 343	1 131 626
Upplupen semester- och löneskuld	15 672	10 494
Upplupna provisionskostnader	51 000	46 925
Övriga upplupna kostnader	2 841	3 229
Summa	7 435 024	8 724 257

Minskningen om 1,3 miljarder kronor förklaras främst av obligationsförfall under 2020 tillhörande Affärsverket Statens Järnvägar.

Not 48 Oförbrukade bidrag, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Oförbrukade medel från kärnavfallsfonden	7 468	4 750
Summa	7 468	4 750

Riksgälden erhåller ett bidrag av kärnavfallsfonden med ett max tak på 30 miljoner kronor för att täcka verksamheten inom kärnavfallsfinansiering. Av dessa har 22,5 miljoner kronor förbrukats under året, vilket innebär att 7,58 miljoner kronor kommer att betalas tillbaka till kärnavfallsfonden. Det beror framför allt på lägre konsultkostnader än beräknat.

Oförbrukade bidrag myndigheter förväntas att tas i anspråk enligt nedanstående intervall.

Inom 3 mån	4–12 mån	13–36 mån	Mer än 36 mån	Totalt
-7 468 112				-7 468 112

Not 49 Övriga förutbetalda intäkter, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda administrativa avgifter garantier och utlåning	108 952	114 234
Förutbetalda överkurser, upplåning i svenska kronor	29 927 180	30 900 579
Förutbetalda överkurser, upplåning i utländsk valuta	3 984	4 884
Överkurs växlar	88 279	17 772
Överkurs växlar utl	63 707	0
Underkurs tillgångar	131 003	167 444
Summa	30 323 104	31 204 913

Förutbetalda överkurser

Överkurser uppstår när Riksgälden emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden redovisas som överkurs och periodiseras ut under lånets löptid.

Not 50 Övriga ansvarsförbindelser, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Skuldbevis		
African Development Fund, ADF	1 861 694	2 011 257
Asian Development Fund, AsDB – AsDF	76 800	174 504
Common Fund for Commodities	9 181	9 543
International Bank For Reconstruction and Development, IBRD-GEF	10 171 529	3 313 633
International Development Association, IDA	8 183 083	8 315 833
Multilateral Investment Guarantee Agency, MIGA	9 294	10 575
International Fund for Agricultural Development, IFAD	175 000	350 000
Summa	20 486 581	14 185 345

Riksgälden utfärdar skuldbevis för utbetalningar från anslag till kapitalhöjning i internationella finansieringsinstitutioner. Det görs på uppdrag från regeringen. Skuldbevisen förvaras i Riksbanken varifrån de berörda institutionerna kan dra de anslagna beloppen. Här visas de belopp som ännu inte är utbetalda från skuldbevisen.

Not 51 Finansieringsanalys – kostnader, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-90 860 921	-98 698 817
Kostnader under drift enligt finansieringsanalysen	11 145 000	1 660 779
Skillnad	-102 005 921	-100 359 596
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som inte ingår i finansieringsanalysen		
Avsättning framtida pensionsåtaganden	238	677
Retroaktivt från SPV PA16	-321	-274
Avskrivningar	-13 107	-12 951
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Räntor som avser statsskulden (låneverksamhet)	-101 992 731	-100 347 047
Summa	-102 005 921	-100 359 596

Not 52 Finansieringsanalys – intäkter av anslag, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Intäkter av anslag enligt resultaträkningen	19 906 004	22 459 648
Intäkter av anslag enligt finansieringsanalysen	443 068	333 339
Skillnad	19 462 935	22 126 309
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt finansieringsanalysen		
Intäkter av anslag motsvarande räntor som avser statsskulden	19 462 935	22 126 309
Summa	19 462 935	22 126 309

Not 53 Finansieringsanalys – intäkter av avgifter och andra ersättningar, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen	-75 628	68 649
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	53 122	25 729
Skillnad	-128 750	42 921
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som inte ingår i finansieringsanalysen		
Avsättningar för framtida garantiförluster	-128 750	42 921
Summa	-128 750	42 921

Not 54 Finansieringsanalys – övriga intäkter, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	85 913 924	85 076 680
Övriga intäkter enligt finansieringsanalysen	3 384 128	6 855 941
Skillnad	82 529 796	78 220 738
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt finansieringsanalysen		
Räntor som avser statsskulden	82 529 796	78 220 738
Summa	82 529 796	78 220 738

Not 55 Finansieringsanalys – kortfristiga skulder, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	-727	1 740
Leverantörsskulder	-16 266	12 475
Övriga kortfristiga skulder	-12 367 749	-8 711 581
Periodavgränsningsposter	-2 168 322	-6 333 195
Minskning av kortfristiga skulder enligt balansräkningen	-14 553 064	-15 030 560
Minskning av kortfristiga skulder enligt finansieringsanalysen	-14 561 668	-15 030 384
Skillnad	8 604	-177
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt finansieringsanalysen		
Repor insättningsgarantifonden (transfereringar)	8 604	-177
Summa	8 604	-177

Not 56 Finansieringsanalys – investeringar i finansiella tillgångar, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Finansiella anläggningstillgångar enligt balansräkningen	905 858	-30 757
Investeringar i finansiella tillgångar enligt finansieringsanalysen	1 325 668	651 059
Skillnad	2 231 526	620 303
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt finansieringsanalysen		
Statsobligationer insättningsgarantifonden (låneverksamhet)	2 231 526	620 303
Summa	2 231 526	620 303

Not 57 Finansieringsanalys – investeringar i materiella tillgångar, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Materiella anläggningstillgångar enligt balansräkningen	2 718	-3 826
Investeringar i materiella tillgångar enligt finansieringsanalysen	-8 774	-3 292
Skillnad	-6 056	-7 118
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som inte är kassapåverkande		
Avskrivningar	-6 056	-7 118
Avyttring av anläggningstillgångar (bokfört värde)	0	-346
Avyttring av anläggningstillgångar (avskrivningar)	0	346
Summa	-6 056	-7 118

Not 58 Finansieringsanalys – investeringar i immateriella tillgångar, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Immateriella anläggningstillgångar enligt balansräkningen	-6 032	7 240
Investeringar i immateriella tillgångar enligt finansieringsanalysen	-1 020	-13 073
Skillnad	-7 051	-5 833
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som inte är kassapåverkande		
Avskrivningar	-7 051	-5 833
Summa	-7 051	-5 833

Not 59 Finansieringsanalys – övriga krediter Riksgäldskontoret, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Övriga krediter Riksgäldskontoret enligt balansräkningen	-1 248	-520 868
Amortering krediter Riksgäldskontoret enligt finansieringsanalysen	-1 247	-520 868
Skillnad	-1	0
Skillnaden består av följande poster i balansräkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt finansieringsanalysen		
Ersättningsfall Investerarskyddet (transfereringsavsnitt)	-1	0
Summa	-1	0

Not 60 Finansieringsanalys, räntor, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Räntor låneavsnitt		
Finansiella kostnader inom verksamhetsavsnittet i resultaträkningen som avser statsskulden	-101 992 731	-100 347 047
Finansiella intäkter inom verksamhetsavsnittet i resultaträkningen som avser statsskulden	82 529 796	78 220 738
Summa	-19 462 935	-22 126 309
Varav räntor som avser låneverksamheten	1 063 613	1 257 225
Varav räntor som finansierar låneverksamheten	-20 526 548	-23 383 534
Summa	-19 462 935	-22 126 309

Not 61 Finansieringsanalys, kortfristiga placeringar, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Årets kortfristiga placeringar enligt balansräkningen	11 407 479	-20 774 193
Årets kortfristiga placeringar enligt finansieringsanalysen	-11 406 147	20 778 119
Skillnad	1 332	3 926
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Repor insättningsgarantin (transfereringar)	1 332	3 926
Summa	1 332	3 926

Not 62 Finansieringsanalys, ökning av tillgodohavande, tusen kronor

	2020-12-31	2019-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	-46 367	-1 670
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	3 285 906	7 509 683
Summa	3 239 539	7 508 013

Sammanställning av garanti- och utlåningsverksamheten

Sammanställningen över garantiverksamheten är uppdelad på garantier där en avgift tas ut för förväntade förluster och övriga garantier. Informationen i tabellerna är specificerad och visar garantiram, utfärdade garantier och bundna garantiutfästelser, tillgångar, skulder och avsättningar och hur dessa har förändrats under året samt hur verksamheten har påverkat anslag och inkomstitlar på statens budget. Utlåningsverksamhetens sammanställning redovisar låneverksamheten uppdelad på anslagsfinansierad respektive lånefinansierad utlåning där informationen är specificerad på låneram, utlånat belopp och lånelöften, lånefordringar och hur dessa har förändrats under året samt hur verksamheten har påverkat anslag och inkomstitlar på statens budget. Sammanställningar av garanti- och utlåningsverksamheten är upprättade i enlighet med kravet i 7 kap. 1 § Föreskrifter.

Garantier där en avgift tas ut för förväntade förluster, sammanställning av garantiverksamhet

1. Garantiram, tusen kronor

	Utgifts- område	Beslutad garantiram	Utfärdade garantier	Varav under året utfärdade garantier	Bundna garanti- utfästelser
Stiftelsen Gällöfsta Utbildningscentrum	24	24 000	6 498		
European Spallation Source (ESS)	16	600 000	600 000		
Nordiska Investeringsbanken - MIL	7	0	0		
Nordiska Investeringsbanken - PIL	2	0	0		
Öresundsbrokonsortiet (ÖSK)	22	Obegränsad	13 607 442		
UD-anställda	1	0	0		
Pensionsgarantier	2, 16, 22, 24	30 000 000	7 322 055		
Programgarantier	23		0		
Eurofima	22	52 000 CHF	481 215		
Svenska Skeppshypotekskassan	24	350 000	350 000	350 000	
Fonden för den mindre skeppsfarten	24	55 000	55 000	55 000	
Företagsakuten	24	100 000 000	1 795 644	1 795 644	
Flyggarantiprogrammet	22	5 000 000	0	1 500 000	180 000

2. Finansiella redovisningen, tillgångar i garantiverksamheten, tusen kronor

	Ingående värde	Tillkommande	Avgående/Infriande	Värdet förändring	Utgående värde
Medel på konton i Riksgäldskontoret	472 217		-1 837		470 380
Värdepapper och övriga likvida tillgångar	430 000			18 000	448 000
- varav statspapper	-	-	-	-	-
Ännu inte fakturerade garantiavgifter	0	0	0	0	0
Regressfordringar	177 722	65 792	-278	-71 873	171 363
Övriga garantitillgångar	0	0	0	0	0
Summa garantitillgångar	1 079 939	65 792	-2 115	-53 873	1 089 743
Skuld till staten (inkomster som ska redovisas mot inkomsttitel)	0	3 201	-3 201	-	0
Avsättningar för garantier	-984 958	-110 759	89 956	-107 947	-1 113 708
Saldo (tillgångar, skulder och avsättningar för garantier)	94 981	- 41 766	84 640	-161 820	-23 965

Finansiella flöden i garantiverksamheten	Utfall
Fakturerade garantiavgifter under året	34 137
- varav finansierade från anslag	336
Skadeutbetalningar	-823
Inbetalda återvinningar	278
Utdelning garantitillgångar	0
Ränta garantireserven (inomstatlig transaktion)	-23
Summa	33 570

3. Redovisning mot anslag och inkomsttitlar, tusen kronor

Anslag	Utfall
Anslag 7 1:1 ap 3.1 Biståndsverksamhet garantiavgifter ODA-länder	215
Anslag 7 1:1 ap 3.2 Biståndsverksamhet garantiavgifter icke ODA-länder	121
Summa	336
Inkomsttitlar	
Inkomsttitel 2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	-3 201
Summa	-3 201

Garantier övriga verksamheter, sammanställning av garantiverksamhet

1. Garantiram, tusen kronor

	Utgifts- område	Beslutad garantiram	Utfärdade garantier	Varav under året utfärdade garantier	Bundna garanti- utfästelser
Insättningsgarantin ¹	2	Obegränsad			
Verksamhet enligt lagen (2015:2016) om resolution	2	200 mdr			
Verksamhet enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut	2	750 mdr			
– Garantikapital utställt av finansdepartementet	2,7	134 917 888	134 917 888		
– Garantikapital utställt av utrikesdepartementet	7	34 099 261	34 099 261		
EIB – Garantifond för stöd av företag	2	863 000 EUR			
SURE – EU sysselsättningsfond	2	849 000 EUR	7 694 191		

¹Garanterade insättningar var 1 734 miljarder kronor per 2019-12-31

2. Finansiella redovisningen, tillgångar i garantiverksamheten, tusen kronor

	Ingående värde	Till- kommande	Avgående/ Infriande	Värde- förändring	Utgående värde
Medel på konton i Riksgäldskontoret insättningsgarantin	1 988 307	-163 822	0	0	1 824 485
Medel på konton i Riksgäldskontoret stabilitetsfonden	5 917 146	0	0	0	5 917 146
Värdepapper och övriga likvida tillgångar	41 923 874	6 940 857	-4 630 722	-85 881	44 148 128
– varav statspapper	41 918 184	6 950 867	-4 630 722	-88 618	44 149 710
Ännu inte fakturerade garantiavgifter	–	–	–	–	–
Regressfordringar	–	–	–	–	–
Övriga garantitillgångar	–	–	–	–	–
Summa garantitillgångar	49 829 326	6 777 035	-4 630 722	-85 881	51 889 759
Skuld till staten (inkomster som ska redovisas mot inkomsttitel)	0	18 272	-18 272		0
Fonder redovisade i BR (insättningsgaranti)	-44 290 026	-2 119 227			-46 409 253
Fonder redovisade i BR (stabilitets- fonden avseende bankgarantier)	-5 917 146	0	0	0	-5 917 146
Saldo (tillgångar, skulder och fonder)	-377 845	4 676 079	-4 648 994	-85 881	-436 640

Finansiella flöden i garantiverksamheten	Utfall
Fakturerade garantiavgifter under året	1 772 161
Inbetalda återvinningar	–
Avkastning finansiella instrument	667 331
Ränta insättningsgarantifonden (inomstatlig transaktion)	–97
Summa	2 439 395

3. Redovisning mot anslag och inkomsttitlar, tusen kronor

Inkomsttitlar	Utfall
Inkomsttitel 2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	18 272
Summa	18 272

Garantiverksamhet – definitioner

Beslutad garantiram är den ram som regeringen har beslutat och som begränsar hur stora garantier som myndigheten kan utfärda. Om regeringen inte har beslutat en ram redovisas att garantiramen är obegränsad i tabellen, alternativt den ram som riksdagen har beslutat om sådan finns.

Utfärdade garantier är vanligtvis desamma som myndighetens utestående garantiåtaganden vid årets slut.

Bundna garantiutfästelser uppstår om myndigheten har lämnat en bindande offert om utställande av garanti, där ansvarigheten för garantin uppstår efterföljande år eller för garantiavtal där de finansiella villkoren för garantin fastställs vid ett senare tillfälle.

Garantitillgångar är tillgångar i verksamheten som myndigheten kontrollerar för att finansiera förluster i garantiverksamheten.

Under **Värdepapper och övriga likvida tillgångar** redovisas tillgångar som handlas på en aktiv marknad och som kan göras likvida på kort sikt. Eventuella inomstatliga värdepappersinnehav, till exempel innehav av statsobligationer, särredovisas på egen rad.

Ännu inte fakturerade garantiavgifter är fordringar som myndigheter har rätt att ta ut för garantiåtaganden, men som ännu inte har fakturerats.

Skuld till staten är garantitillgångar som regeringen har beslutat ska redovisas mot inkomsttitel.

Avsättningar för garantier är de reserveringar för garantiförluster som redovisas i de finansiella dokumenten.

Fakturerade garantiavgifter under året är avgifter som fakturerats hänförliga till garantiåtaganden. Administrativa avgifter ingår inte.

Sammanställning av utlåningsverksamheten, lånefinansierad utlåning

1. Låneram, tusen kronor

	Utgiftsområde	Beslutad låneram	Utlånat belopp	Lånelöften
Lån där avgifter tas ut för kreditrisk				
Låneram Svedab	22	3 361 000 ¹	5 240 000	
Låneram Nordiska museet	17	20 000	13 333	
Låneram Svensk Exportkredit (SEK)	24	200 000 000	10 000 000	
Låneram Kungliga Dramatiska teatern AB	17	70 000	50 000	20 000
Låneram Kungliga Operan	17	126 000	110 950	0
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet				
Låneram Royaltylånen	24	401 000	69 683	
Låneram A-Train AB	22	1 000 000	819 186	
Övriga låneramar				
Verksamhet enligt lagen (2015:2016) om resolution		100 000 000		
Verksamhet enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut		50 000 000		

¹ Det utlånade beloppet överstiger utlåningsramen då ramen är 2009 års exklusive kapitaltjänstkostnader och mervärdesskatt.

2. Finansiella redovisningen, tusen kronor

	Lånefordringar IB	Nyutlåning	Amortering av lån	Avskrivning av lån	Lånefordringar UB	Reserveringar för låneförluster (IB)	Årets förändring	Reservering för låneförluster UB	Lånefordringar efter reserveringar UB
Lånefordringar									
Lån där avgifter tas ut för kreditrisk									
	5 206 917	10 480 000	-272 633	0	15 414 283	0	0	0	15 414 283
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet									
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet	948 209	0	-59 340	0	888 869	0	0	0	888 869
Lånefordringar utländsk valuta									
Lånefordringar hänförliga till Riksbanken									
	192 560 458		-18 559 101	0	174 001 357	0	0	0	174 001 357
Summa	198 715 583	10 480 000	-18 891 074	0	190 304 509	0	0	0	190 304 509

Tillgångar i utlåningsverksamhet (exklusive royaltylån och villkorlån)	Utfall
Lånefordringar i BR	15 414 283
Utlåning utländsk valuta i BR	174 001 357
Medel på räntebärande konton i Riksgäldskontoret	613 758
Summa tillgångar i utlåningsverksamhet	190 029 398

3. Redovisning mot anslag och inkomstitlar, tusen kronor

Anslag	Utfall
24 1:5 ap.11 Näringslivsutveckling: Lån/garantier till svensk industri	4 000
Summa utfall på anslag	4 000
Inkomstitlar	
Inkomstittel 2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garanti- verksamhet	-74 838
Summa inkomster som redovisas mot inkomstitlar	-74 838

Utlåningsverksamhet – definitioner

Beslutad låneram är den ram som regeringen har beslutat och som sätter en begränsning för hur mycket Riksgälden kan låna ut.

Utlånat belopp är det belopp som låntagaren har en skyldighet att betala tillbaka till Riksgälden.

Om **Lånefordringar** är i utländsk valuta särredovisas valutaförändringar i en kolumn.

Lånelöfte är en bunden utfästelse att betala ut lån i framtiden.

Med **lånetyp** menas en uppdelning av lån, vilket normalt är detsamma som beslutad låneram. En låneram kan vid behov underindelas i flera lånetyper.

Reserveringar för låneförluster är det belopp som Riksgälden vid värdering av utlånat belopp inte förväntar sig att låntagaren kommer att återbetala.

Lånefordringar efter reserveringar är den del av lånefordringar som Riksgälden förväntar sig att låntagaren kommer att betala tillbaka och som myndigheten redovisar som tillgång i balansräkningen.

Avskrivning av lån är då Riksgälden tar bort utlånat belopp i redovisningen vid konstaterade förluster.

Tillgångar i utlåningsverksamhet är tillgångar i verksamheten som Riksgälden kontrollerar och som bör motsvara myndighetens lånefordringar i den utlåningsmodell som regleras i förordningen om utlåning och garantier (2011:211).

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Tusen kronor	2016	2017	2018	2019	2020
Låneram i Riksgäldskontoret					
- beviljad låneram	70 000	65 000	60 000	60 000	55 000
- utnyttjad låneram	35 388	30 496	39 108	43 645	41 286
Kontokrediter hos Riksgäldskontoret					
- beviljade kontokrediter	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
- under året maximalt utnyttjade	0	0	0	0	0
Övriga kreditramar					
- beviljad kredit	1 656 000	1 512 300	1 516 500	1 516 500	1 516 500
- under året maximalt utnyttjade	-1 154 577	-1 059 747	-1 036 662	-846 865	-325 996
Saldo på räntekonto	1 107 321	1 253 826	1 306 144	1 276 532	1 237 279
- varav anslagsmedel	102 003	91 166	74 248	72 578	26 212
- varav avgifter	1 005 318	1 162 661	1 231 896	1 203 954	1 211 068
Ränteintäkter räntekonto	325	291	232	121	2
Räntekostnader räntekonto	78	3	0	0	3
Avgiftsintäkter, budget	123 732	112 616	75 391	90 500	75 600
- disponeras av Riksgäldskontoret	78 872	72 239	19 449	16 500	14 600
- disponeras inte av Riksgäldskontoret	44 860	40 377	55 942	74 000	61 000
Avgiftsintäkter, Utfall	489 610	600 231	1 438 220	1 530 976	1 490 009
- disponeras av Riksgäldskontoret	69 527	64 330	-28 779	25 729	53 122
- disponeras inte av Riksgäldskontoret	420 083	535 901	1 466 999	1 505 247	1 436 887
Anslagskredit					
- beviljad anslagskredit	1 086 387	1 656 482	1 145 837	2 525 951	2 980 978
- utnyttjad anslagskredit	-	-	-35 942	-	-
Anslagssparande förvaltningsanslag	73 400	61 852	60 325	48 448	12 084
Intecknande för framtida åtaganden	-	-	-	-	-
Tilldelade bemyndiganden	-	-	-	-	-
Antal årsarbetskrafter	163	160	156	173	195
Medelantal anställda	178	179	173	196	212
Driftskostnad per årsarbetskraft	1 801	1 743	1 720	1 840	1 792
Årets kapitalförändring (miljoner kronor)	-17 475	840	-6 320	8 938	14 913
Balanserad kapitalförändring (miljoner kronor)	-53 884	-71 359	-70 496	-76 816	-67 879

Ersättningar och andra förmåner

I enlighet med 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska Riksgälden redovisa de skattepliktiga ersättningar och förmåner som utgått till riksgäldsdirektören samt till var och en av ledamöterna i Riksgäldens styrelse.

Under budgetåret 2020 har till riksgäldsdirektören utgått följande ersättningar och beskattningspliktig förmån (kronor):

Hans Lindblad, tillträdde 2013-02-01	1 676 421
--------------------------------------	-----------

Övriga uppdrag:

Ordförande Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO)

Ordförande Resolutionsdelegationen

Ledamot SNS förtroenderåd

Styrelseledamot Arbetsförmedlingen

Riksgälden har under 2020 utbetalat arvoden till var och en av styrelseledamöterna enligt nedan (kronor):

Gunilla Nordlöf	90 000
Jan Landahl	65 000
Rikard Forslid	45 000
Ylva Hedén Westerdahl	45 000
Ann-Christine Lindeblad	65 000 ¹
Inga-Lill Askersjö	45 000
Helena Thunander Holmstedt	85 027 ¹
Nils Öberg	45 000
Summa	485 027

¹ Inklusive uppdraget som ledamot i Resolutionsdelegationen

Styrelseledamöternas övriga uppdrag:

Gunilla Nordlöf, generaldirektör, Tillväxtverket

Ledamot i styrelsen för Post- och telestyrelsen
 Ledamot i styrelsen för Stockholms universitet
 Ledamot i SU Holding AB och SU Inkubator AB

Jan Landahl, f.d. riksrevisor

Ordförande Harpsundsnämnden
 Vice ordförande Transportstyrelsen

Rikard Forslid, professor, Stockholms universitet

Ledamot i det vetenskapliga rådet i Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
 (Tillväxtanalys) från och med 23 maj 2019

Ylva Hedén Westerdahl, prognoschef, Konjunkturinstitutet

Ledamot i Tredje AP-fondens styrelse från och med 1 juni 2019

Ann-Christine Lindeblad, justitieråd i Högsta domstolen

Ordförande SwedSec AB:s disciplinnämnd
 Ordförande Nämnden för brottsskadeersättning
 Ordförande styrelserna för Carnegiestiftelsen och Edvard Roséns stiftelse
 Ordförande i Överklagandenämnden för etikprövning
 Vice ordförande Aktiemarknadsnämnden
 Vice ordförande Stockholmsbörsens disciplinnämnd
 Vice ordförande Spotlight Stock Markets disciplinnämnd
 Ledamot Resolutionsdelegationen

Inga-Lill Askersjö, justitieråd i Högsta förvaltningsdomstolen

Ledamot i Riksarkivets insynsråd
 Särskild utredare Utredningen för införande av nya uppgiftsskyldigheter för betaltjänstleverantörer
 Styrelseledamot Stiftelsen Centrum För Skatterätt
 Styrelseledamot Skatterättsligt Forum Sverige AB

Helena Thunander Holmstedt, ekonomidirektör, Försvarsmakten

Styrelseledamot Danderyds Sjukhus AB
 Styrelseledamot Södersjukhuset AB
 Styrelseledamot Södertälje sjukhus AB
 Vice ordförande Resolutionsdelegationen
 Styrelsesuppleant SIQ, Institutet för kvalitetsutveckling

Nils Öberg, generaldirektör, Försäkringskassan

Inga övriga uppdrag.

**Riksgäldskontorets styrelse har vid sammanträde den 15 februari 2021
beslutat avge denna årsredovisning**

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

GUNILLA NORDLÖF
Ordförande

JAN LANDAHL
Vice ordförande

RIKARD FORSLID

YLVA HEDÉN WESTERDAHL

HANS LINDBLAD

ANN-CHRISTINE LINDEBLAD

INGA-LILL ASKERSJÖ

HELENA THUNANDER HOLMSTEDT

NILS ÖBERG

**Riksgälden är statens centrala
finansförvaltning och har även uppdrag som
bidrar till att värna finansiell stabilitet. Vi spelar
därmed en viktig roll i samhällsekonomin
och på finansmarknaden.**
